

Leo Sedov

Rödbok om Moskvarättegången

1936

Innehåll

Förord till den franska upplagan	1
Varför behövde Stalin denna rättegång?	2
Inre politiska problem	2
Utrikespolitiska skäl	5
Den stalinistiska konspirationen kunde förutses	7
Mordet på Kirov	9
Två rättegångar (januari 1935 – augusti 1936)	13
”Moskvacentret” och det ”Förenade centret”	14
De nitton och de fyra	14
Bekännelsernas pris	15
”Kapitalismens återupprättande” eller ”törsten efter personlig makt”?	16
Slutet för myten om konsuln	17
De åtalade och hur de betedde sig inför rätten	18
Den andra gruppen	19
De anklagade som inte framträdde vid rättegången	24
Fanns det ett ”Förenat centrum”?	28
Centrets sammansättning	28
Exakt när upprättades det ”Förenade centret” och när arbetade det?	30
Vad fanns då i verkligheten?	32
Marxism och individuell terror	34
Lenin, den förste terroristen	37
Attentaten som inte ägde rum	38
1. Teamet Berman-Jurin-Fritz David. Angreppet mot Stalin	39
2. Terroristen Olberg attackerar Stalin	40
3. Angreppen från Lurie nr 1 och Lurie nr 2 mot Vorosjilov i synnerhet och andra ”i allmänhet”.	41
4. Ännu en attack mot Vorosjilov	42
Köpenhamn	44
Sedovs resa till Köpenhamn	45
Trotskijs ”kontakter” med de anklagade	47
Smirnov och Holzman	48
Det saknade dokumentet (Trotskijs ”brev” till Dreitzer)	51
Samma gamla sång till en ny melodi	54
Bogdans självmord – mordet på Bogdan	55
Åklagaren Vysjinskij	56
Den tragiska kompromissen: Ditt liv för en bekännelse	59
Efter rättegången	59

Förord till den franska upplagan

Denna *Rödbok* är bara ett första bidrag till analysen av Moskvarättegången.

Arbetet som utgår från den officiella rapporteringen är ägnat åt en analys av själva rättegången. Det första kapitlet som är av allmän politisk karaktär samt det andra som erinrar om bakgrunden utgör undantag och är antagligen båda av mindre omedelbart intresse för läsaren. Arbetet har redan publicerats på ryska i en redaktionell artikel i *Oppositionens bulletin* [ry. *Biulletin Opozitsiji*] och författaren har reviderat det inför den franska upplagan.

Undersökningen har just inletts. Det kommer inte att saknas ny information och nya bevis. Vissa dokument har inte getts utrymme här eftersom vi inte anser det möjligt att göra dessa offentliga innan de blivit omsorgsfullt undersökta tillsammans med omkringliggande omständigheter.

Författaren till dessa rader håller sig borta från den aktiva politiken. Han har aldrig tidigare vänt sig till allmänheten och gör så nu enbart av tvingande skäl.

I Moskva har människor trampats i smutsen, skjutits för brott de aldrig begått, lönnmördats.

Leo Trotskij – författarens far – har skymfats och förtalats på ett sätt som drabbat få tidigare i historien. Det gäller hans revolutionära heder och allt hans arbete under fyrtio år.

Och förtalet har redan burit frukt; Leo Trotskij är inspärrad och dömd till tystnad så att den som är anklagad inte ska ha möjlighet att bli den som anklagar.¹

Den som skriver dessa rader är också åtalad i Moskvarättegången. Han har rätt att försvara sig. Men framför allt har han en dubbel plikt att uppfylla. Plikten att som den enda åtalade fortfarande i frihet kunna berätta sanningen samt plikten att försvara Trotskijs heder.

Den verkliga rättegången har bara börjat. Den riktas mot mördarna i Moskva och vårt enda vapen är sanningen. Utan att förtrötts kommer vi att slutföra vår uppgift vilka svårigheter som än måste besegras. Sanningen kommer att bli uppenbar.

Inte en sten kommer att förbli stående i Stalins avskyvärda konstruktion. Det fruktansvärda ansvaret kommer att falla tungt över Moskvas termidorianer (se not 1).

Stalins brott kommer att framstå i sin rätta skepnad, som ett av de största brotten i modern historia.

28 oktober 1936

L. Sedov

¹ Trotskij befann sig i Norge. Efter sovjetiska påtryckningar mot den norska regeringen internerades han under polisbevakning och förbjöds att ha några som helst kontakter med omvärlden. Först när han fått uppehållsillstånd i Mexico och anlände dit i januari 1937, kunde han åter tala i egen sak. Den norske populärhistoriske författaren Yngvar Ustvedt beskriver utförligt denna historia i [Världsrevolutionen i Hønefoss. En redogörelse för Leo Trotskijs vistelse i Norge](#) (boken finns på marxistarkivet). – *Red anm*

Varför behövde Stalin denna rättegång?

Ja, Stalin måste i sanning ha mycket angelägna skäl att påbörja denna rättegång och begå dessa lönnmord. Skäl av olika sorter och på olika nivåer, men alla nära sammansvetsade.

Utan tvekan ser Stalin och hans anhang denna rättegång, inte bara som ett mycket slugt och smart drag utan även som inledningen till en ny tid som innebär att den bonapartistiska² byråkratins makt ytterligare förstärks och som innebär slutet för Oppositionen.

Så länge Trotskij fortfarande befann sig i Sovjetunionen, det vill säga i den termidorianska klickens våld, tänkte sig Stalin att det bästa sättet att bli fri från denne oförsonlige bolsjevik var genom en noggrant planerad operation som ledde till exil. Han hade fel. Det krävs inga omfattande insikter för att förstå hur han plågats av detta misstag. Ställd inför en opposition som ständigt förnyas och växer beordrar han idag kallblodigt mord på bolsjevik, tidigare ledare för partiet och Komintern samt hjältar från inbördeskriget. Men även här tar han miste, vilket han snart kommer att tvingas inse. Detta skrämmande, kallblodigt utförda brott kommer att slå tillbaka mot upphovsmannen.

Inre politiska problem

Socialismen har upprättats, klasserna har utplånats – det tillkännager den officiella stalinistiska läran. ”Socialismen har upprättats”, men aldrig tidigare har det rått en sådan ojämlikhet i Sovjetunionen som nu, nästan tjugo år efter Oktoberrevolutionen; löner på 100 rubler och löner på 810 000 rubler. Många lever i eländiga baracker och går i utslitna skor, andra kör omkring i lyxbilar och bor i storslagna lägenheter. Många kämpar för att skaffa föda åt sig och sina familjer; andra har inte bara bilar utan tjänare, lantställen utanför Moskva, villor på Kaukasus och så vidare. ”Klasserna har utplånats”, men vad har en företagsledares liv gemensamt med en arbetares? En marskalks med en kolchosniks³

Visst kunde även idag en viss ojämlikhet fortfarande vara oundviklig, men nu handlar det om att ojämlikheten blir större för varje år och antar allt mer gigantiska proportioner – och detta ska kallas socialism.

Inom de mest skilda områdena förintas arvet från Oktoberrevolutionen. Revolutionär internationalism ersätts med en kult av fäderneslandet i bokstavlig mening. Och med fäderneslandet menas framförallt makthavarna. Rangordningar, medaljer och titlar återinförs.

Den marskalkledda officerskassen har återupprättats. De äldre kommunistiska arbetarna förpassas till bakgrunden; arbetarklassen delas upp i olika skikt; byråkratin stöder sig på den ”partilösa bolsjevik”, stachanoviten, det vill säga på arbetararistokratin, på förmännen och framför allt på specialister och administratörer.

Den gamla småborgerliga familjen återupprättas och idealiseras på det mest medelklassiga sätt; trots omfattande protester förbjuds aborter, vilket på grund av svåra materiella förhållanden samt primitiv kultur och hygien innebär att kvinnan förslavas. Man återgår till förrevolutionära tider. Oktoberrevolutionens förordning angående nya skolor har upphävts. Skolorna har reformerats enligt tsarrysk modell: elevuniformer har återinförts inte bara för att tygla elevernas oberoende utan även för att underlätta övervakning utanför skolan. Eleverna värderas enligt betyg i uppförande som gynnar foglighet och fjäsk och inte livsglädje och självständighet. Den viktigaste egenskapen

² *Bonapartistisk, termidoriansk*: För att förklara den stalinistiska reaktionens natur i Sovjetunionen utvecklade Trotskij analogin med den franska revolutionen. Den ”nionde Termidor” (27 juli 1794) störtades jakobinernas revolutionära diktatur som leddes av Robespierre. Den ersattes av Direktoratet som representerade borglighetens konservativa flygel. Den ”artonde Brumaire” (9 november 1799) störtades Direktoratet av Napoleon Bonaparte som upprättade en militär-diktatur grundad på borgerligt ägande. Napoleon återupprättade inte feodalismen i Frankrike. Begreppet termidoriansk används för att beskriva politisk reaktion utan att regimens grundläggande klassbas förändras. Bonapartism innebär enmansdiktatur i tider av extrem kris för den härskande klassen.

³ *Kolchosnik* – arbetare på ett kollektivjordbruk.

hos dagens ungdom är ”respekt för de **äldre**” tillsammans med ”respekt för uniformen”. Ett helt institut av inspektorer har upprättats för att övervaka ungdomens beteende och moral.

Föreningar för gammelmolsjeviker och tidigare politiska fångar har upplöst. De erinrade alldeles för starkt om det ”bannlysta” revolutionära förflutna.

Inom ekonomin sker en skarp högersväng: marknaden återetableras, penningredovisning⁴, ackordsarbete. Efter det att klasserna genom ett enkelt pennstreck hade avskaffats valde den stalinistiska ledningen att satsa på de välbeställda. Det är denna politik som ger upphov till differentiering mellan och även inom kollektivjordbruken.

”Socialismen har upprättats.” Men det finns många prostituerade i landet och prostitutionen tilltar. Oftast är den prostituerade en underbetald arbeterska eller tjänarinna eller en tidigare arbeterska på kollektivjordbruk som av hunger tvingats lämna sin by. Problemet med de övergivna barnen är långt ifrån löst.

”Socialismen har upprättats” – det betyder att staten skulle försvinna och i varje fall att våld borde spela en allt mindre roll. Vad som sker är det rakt motsatta. Aldrig tidigare har förtrycket varit så tungt och allomfattande. *Repressionen* som tidigare riktades mot proletariats klassfiende riktas nu *mot proletariatet självt* eftersom det är gentemot detta som det nya härskarskiktet, byråkratin, försvarar sina materiella privilegier. Med legala och illegala metoder tillägnar sig byråkratin en enorm andel av nationalinkomsten. Den har något att försvara! Den allt fetare och välmående Sovjetbyråkratin försvarar vildsint sina privilegier, sitt ”goda och lyckliga” liv gentemot de massor som berövats alla rättigheter.

Om än i extremt långsam takt och i mycket långsammare takt än den i vilken ojämlikheten ökar, förbättras samtidigt massornas materiella förhållanden. Detta ger dem stort självförtroende vilket leder till att byråkratins politiska ställning försvagas istället för att förstärkas. Arbetaren som för några år sedan var helt upptagen av att förtjäna sitt dagliga bröd, kämpade enbart för att dämpa sin hunger och föda sin familj och arbetade ofta 14 eller 16 timmar om dagen i tvåskift. Den förbättrade ekonomiska situationen har givit honom andningsutrymme och ökat hans behov. Till en början vill han klä sig bättre, ha en överrock och gå på bio. Men det är bara början. Arbetaren känner behov av att läsa och tillägna sig kultur. Han börjar fundera kring eller till och med sträva efter att medvetet delta i produktionsprocessen och försvara sina intressen och så plötsligt – vilket brott – vill han aktivt ta del i politiken. Detta kan Stalin givetvis inte tillåta. Detta är vad han dödligt fruktar.

Arbetarens missnöje och strävan efter ett aktivt politisk liv, hans ”oppositionella” protest mot social ojämlikhet, hela det komplex av brutala motsättningar som sliter sönder Sovjetstaten – det är detta som Stalin försöker övervinna *genom polisförtryck*. Och för att ge förtrycket ett än mer skoningslös uttryck behöver han ”terrorism”. Genom att förvirra och skrämja massorna skapar Stalin förutsättningar för sitt blodiga förtryck. Om ni tillåter er att betvivla min ofelbarhet, om ni inte går med på att bli byråkratins stumma slavar, då är det här vad som väntar er säger Stalin och pekar på Zinovjavs och Kamenevs döda kroppar.

Tidigare stämplades varje missnöjesyttring och varje protest som ”trotskism”. Nu har Stalin i och med Moskvamorden *likställt ”trotskism” med ”terrorism”*. Den som är missnöjd eller endast uppvisar ett kritiskt förhållningssätt är ”trotskist”, vilket idag betyder ”terrorist”. Han hotas inte bara av koncentrationsläger eller fängelse utan av att omedelbart ställas inför en exekutionspluton.

⁴ Penningredovisning: ”I ett kommunistiskt samhälle kommer stat och pengar att försvinna. Följaktligen bör de gradvis börja dö bort under socialismen.” (Trotskij, *Den förrådada revolutionen*). I Sovjetunionen, en arbetarstat under övergång mellan kapitalism och socialism har pengar inte alls förlorat sin historiska betydelse som värdemätare, bytes- och betalmedel. Försök att ”avskaffa” pengar och upprätta en ”omedelbar socialistisk distribution” gjordes till exempel genom införandet av matkort. Inför en kris i penningssystemet på 1930-talet med en hotfullt hög inflation återinförde Stalin penningredovisning, löneskalor och även ackordsarbete för att höja arbetsproduktiviteten. Vänsteroppositionen hade länge efterlyst en stabil myntenhet även till priset av ”en drastisk nedskärning av kapitalinvesteringar” (1932).

Slutligen har Stalin bestämt sig för att fullständigt fysiskt förintä alla som är aktivt missnöjda och framför allt Vänsteroppositionen. *Bolsjevik-leninisterna utgör det största hotet mot Stalin* eftersom de lett kampen mot byråkratin och är de enda proletära revolutionärer som har djupa rötter bland massorna. I koncentrationsläger och inspärrade i ensamceller kommer de att förklaras vara "terrorister" vilket betyder att de döms att bli skjutna. Över hela Sovjetunionen pågår nu utan tvekan "rättegångar" och avrättningar för vilka Moskvarättegången tjänat som startsignal. En fruktansvärd och skrämmande verklighet....

Med Moskvamorden slår Stalin till även mot sin egen apparat och särskilt mot det tunna skikt som fortfarande utgörs av gammalbolsjeviker, eftersom det här finns ett omfattande, om än dolt missnöje. Efter att ha blivit lydiga redskap som utför order från den upphöjde Stalin tappar den forne revolutionären alla perspektiv, hans rättigheter har reducerats till rätten att falla i extas inför "folkets fader". Bättre än de flesta känner han Borgia-Stalin, den förrädiske inkräktaren och kallblodige lönnmördaren, revolutionens dödgrävare. För att kunna behålla sin egen apparat i ett fast grepp, särskilt den del som fortfarande har några band till Oktoberrevolutionen, återstår för Stalin ingenting annat än att utsätta den för tilltagande terror.

Genom Moskvamorden vill Stalin politiskt förintä Vänsteroppositionen och Trotskij personligen. Även om han inte sitter på svarandebänken riktar sig rättegången framför allt mot Trotskij som *huvudanklagad*. Det är honom som Stalin försöker dränka i smuts och blod.

Förrådet av löst skvaller och förtal är uttömt. Med hjälp av de skjutnas kroppar tänker sig Stalin ge ökad tyngd åt det mest förgiftade, usla och vidriga förtal. Om han inte hade skjutit Zinovjev, Kamenev och de andra hade rättegången framstått som en sorglig komedi och inte som en fruktansvärd tragedi. Med stöd av morderna kunde Moskvarättegångarnas skvaller skaka världsoptionen.

Med dessa avrättningar visar Stalin, och vill visa, att den bonapartistiska byråkratin inte skyggar för något i kampen för att bevara den makt man tillvällt sig och för att bevara sina privilegier. Detta måste arbetarklassen noga komma ihåg.

Men morderna visar även hur *vanskelig byråkratins situation är*. Det är inte mot bakgrund av en styrkeposition som man kräver så mycken blodutgjutelse. För att befästa sin ställning måste byråkratin – Stalin – leda ett redan terroriserat land mot nya och ännu okända former av orimliga orättvisor och grymt förtryck. Dock är det en återvändsgränd. Byråkratin ser endast en utväg som innebär fortsatt och fördjupad tillbakagång. Genom försöket att politiskt tillintetgöra Trotskij och genom morderna på gamla bolsjeviker vill Stalin för sin personliga del trygga detta återtag.

Krigshotet förstärker enbart stalinismens bonapartistiska karaktär. Inför ett angrepp litar Stalin inte till arbetarklassens företagsamhet och mod i kampen för kommunistiska ideal, utan till en privilegierad officerskast, till "underordnades" underkastelse, berövade alla rättigheter och motiverade av fruktan inför allsmåttiga "överordnade".

Avrättning av de gamla bolsjevikerna – vilket förspel till "världens mest demokratiska författning"! Låt de som har illusioner veta – som Stalin skulle ha uttryckt sig – att författningens demokrati ger elektorer och kongress rätten att rösta på honom. Och den som inte röstar för Stalin, det vill säga, för byråkratin och dess privilegier, är trotskist och därmed en terrorist som måste skjutas inom 24 timmar. Den stalinistiska författningen är en förrädisk täckmantel för skendemokrati (plebiscitary regime)⁵.

Kanske fanns det ytterligare ett skäl som drev Stalin att mörda de gamla bolsjevikerna. Var det byråkratins rädsla, inte för organiserad terrorism så som den framställdes vid Moskvarättegången – någon sådan finns inte i Sovjetunionen – utan för individuell terrorism som uppstår bland förtvivlade ungdomar som berövats alla framtidsutsikter. Det finns knappast några starka tendenser

⁵ Skendemokrati (*Plebiscitary regime*): en form av styre där röstning för eller emot en kandidat eller ett förslag äger rum utan att de röstande har något alternativ.

till terrorism i Sovjetunionen. Under tio år av byråkratiskt styre har endast ett politiskt mord på en av Stalins hantlangare utförts av en av dessa desperata unga kommunister, nämligen mordet på Kirov. Det är mycket troligare att byråkratin blåser upp detta hot för att motivera och underlätta förtrycket av otrogna och oppositionella.

Så här är det inom landet, hur är det utanför?

Utrikespolitiska skäl

Stalin genomför inte bara en blodig brytning med bolsjevismen med hela dess tradition och historia, han försöker också besudla bolsjevismen och Oktoberrevolutionen. Och han gör detta *till gagn för den internationella och inhemska reaktionen*. Zinovjevs och Kamenevs lik ska visa världsbourgeoisin att Stalin har brutit med revolutionen och bevisa hans beslutsamhet och förmåga att leda en nationalstat. De gamla bolsjevikernas lik ska bevisa för världsbourgeoisin att Stalin faktiskt radikalt har ändrat sin politik, att männen som blev historiska som den revolutionära bolsjevismens ledare och bourgeoisins fiender – att de även är hans fiender. Trotskij, vars namn är oskiljaktigt förenat med Lenins som ledare för Oktoberrevolutionen, Trotskij, den Röda Arméns grundare och ledare, Zinovjev och Kamenev, Lenins närmaste lärjungar, den ene Kominterns president, den andre Lenins ställföreträdare och medlem av politbyrå, Smirnov, en de äldsta bolsjevikerna och Koltjaks erövrare – idag skjuts de och världens bourgeoisin ska se detta som symbolen för en ny tid. Revolutionen är förbi säger Stalin. Världsbourgeoisin kan och måste räkna med Stalin som en seriös allierad och som ledare för en nationalstat.⁶

Utrikespolitiskt är detta det grundläggande syftet med rättegångarna. Men det är långtifrån hela syftet. De tyska fascisterna som vrålar att kampen mot kommunismen är deras historiska uppgift befinner sig nu i en tydligt svår situation. Stalin övergav för länge sedan vägen till världsrevolutionen. Han genomför en ”förnuftig” nationell politik där den ena termidorianska åtgärden följer på den andra. Det blir allt svårare för fascisterna och andra fiender till kommunismen att föreställa sig Stalin med hans ”nationella” Tredje International som någon källa till revolutionära hot och omvälvningar. Därför försöker de så ivrigt göra troligt att den Fjärde Internationalen enbart är en gren av den tredje som utför sina tilldelade uppgifter inom dess ramar. Vissa befrämjar Stalins termidorianska politik inom Sovjetunionen medan andra (den Fjärde internationalen) eldar på revolutionen i Väst. Även om de uppger sig vara Stalins fiender är de i själva verkets bara hans allierade.⁷

Detta ger Stalin ännu ett skäl att genomföra sina mord och att faktiskt döma Trotskij till döden. Här ges beviset för att Stalin varken har något gemensamt med revolutionen eller med den revolutionära Fjärde Internationalen.

Istället för den internationella revolutionen – Förenta Nationerna, samarbete med borgerligheten inom ramarna för den så kallade Folkfronten, och i Frankrike föreligger inriktningen på en fransk front det vill säga en helig allians.⁸ Ingen som helst hjälp till de spanska revolutionärerna. Länge leve Pilsudskis Polen!⁹ Utan att tveka skulle Stalin ingå en pakt till och med Hitler och svika

⁶ Otto Bauer är skräckslagen över det intryck som avrättningarna i Moskva gör på uppriktiga, liberala och socialistiska vänner till Sovjetunionen. För Stalin är detta ett passerat stadium. Han har inte längre någon användning för dessa vänner. I händelse av krig söker han mycket ”mer vägande” vänner och allierade inom bourgeoisin i Frankrike, England, Amerika och andra länder (L.S.)

⁷ I detta syfte sprider de tyska fascisterna till exempel ryktet om en gemensam konferens mellan den Tredje och Fjärde Internationalen i Brede, om att Stalin finansierar den Fjärde Internationalen och andra dumheter. (L.S.)

⁸ Denna mening utelämnades i den reviderade franska utgåvan.

⁹ *Pilsudski* (1867-1935). Polsk politiker och general, en gång socialist och ledare för det Polska socialistiska partiet. Kämpade för att befria Polen från Tsarrysland. Fängslad i Sibirien 1887-1892. Ledde de polska trupperna i första världskriget. Kämpade mot bolsjevikerna. Invaderade Ukraina i maj 1920 vilket besvarades med Röda arméns avancemang mot Warszawa i augusti 1920. Framträdde som talesman för småbourgeoisin i opposition till de borgerliga nationaldemokraterna. Den 12 maj 1926 tog marskalk Pilsudski makten i Polen. När det polska kommunistpartiet

den tyska och internationella arbetarklassens. Det kommer bara an på Hitler! Hela denna stalinistiska internationella politik leder och kommer att leda arbetarklassen allt längre bort ifrån de partier som fortfarande av någon anledning kallar sig för kommunistiska. Inom den europeiska arbetarklassen och särskilt bland de kommunistiska arbetarna minskar tilltron till och ökar missnöjet med den stalinistiska politiken. Detta skulle i sig inte oroa Stalin särskilt mycket om han inte fruktade att revolutionära arbetare skulle finna vägen till den Fjärde Internationalen. Stalin förstår mycket väl hur en sådan orientering skulle innebära ett stort hot mot hans politik inom själva Sovjetunionen. (Låt oss i detta avseende parentetiskt hävda att han är mer skarpsinnig än de trångsynta kritiker som ser oss som "sektarister" utan perspektiv.) Det är därför som Stalin försöker diskreditera den Fjärde Internationalen, förinta Trotskij politiskt genom att anklaga honom för terrorism och samröre med Gestapo samt göra dess anklagelser "övertygande" genom att avrätta gamla bolsjeviker... genom blod och smuts. Stalin vill spärra vägen för den avancerade arbetaren till Fjärde Internationalens led. Detta är ännu ett syfte med Moskvarättegångarna.

"Hämnden är ljuv"

Vid sidan av de politiska orsakerna till denna affär finns helt personliga skäl. Stalins omätliga hämndlystnad som ingår som en faktor i alla stalinistiska affärer. Den spelade ingen liten roll vid tillkomsten av det senaste hopkoket.

I ett av de sista brev han skrev före interneringen i Norge berättar L. D. Trotskij följande episod:

En sommarnatt 1924 satt Stalin, Dzerzjinskij¹⁰ och Kamenev kring en flaska vin (jag vet inte om det var den första) och småpratade om allehanda när de under konversationens gång kom att fråga sig vad var och en uppskattade mest i livet. Jag kommer inte ihåg vad Dzerzjinskij eller Kamenev (som jag fick historien från) sa. Men Stalin sa: "Det bästa i livet är att välja ut sitt offer, noga förbereda ett tillslag, hämnas skoningslöst och så gå till sängs".

I samma brev rapporterar Trotskij ett opublicerat uttalande av Lenin om Stalin förmedlat av Krupskaja¹¹:

På hösten 1926 berättade Krupskaja för mig i närvaro av Zinovjev och Kamenev: Volodja (smeknamn för Vladimir, det vill säga Lenin) brukade om Stalin säga "*Han saknar den mest elementära ärlighet*". Och hon upprepade: "Förstår ni? Den enklaste mänskliga ärlighet!"

Jag har inte tidigare publicerat detta uttalande eftersom jag inte ville att Krupskaja skulle drabbas. Men nu när hon hjälplöst simmar med strömmen och inte låter höra den blygsammaste protest mot den härskande klickens skändliga brott anser jag mig ha rätt att offentliggöra dessa Lenins ord.

(Vid denna tidpunkt kände Trotskij inte till Krupskajas, pinsamt att säga bedrövliga och motbjudande artikel om rättegångarna.)

Låt oss erinra oss några av Lenins andra uttalanden om Stalin. I mars 1923 förberedde Lenin kampen mot Stalin vid den tolfte partkongressen. Genom sin sekreterare Fotieva meddelade han Trotskij – Ingå inte några överenskommelser med Stalin eftersom "Stalin kommer att ingå en ruten kompromiss och förråda dig".

störde kuppen inledde Trotskij en kampanj mot vad han såg som stöd för en fascistregim. Pilsudski satt kvar vid makten som ledare för en militärdiktatur intill sin död 1935.

¹⁰ *Felix Dzerzjinskij* (1877-1926). Polsk revolutionär. Av bolsjevikerna befriad ur tsaristiskt fängelse i februari 1917. Medlem i centralkommittén i augusti 1917. Medlem av den revolutionära militära kommittén. Organisatör av och ordförande för tjekan i december 1917. Kommissarie för interna affärer 1921. Aktiv på många fronter vid inbördeskriget. På Stalins sida rörande den georgiska frågan 1921. Kommissarie för transporter 1921. President för det högsta ekonomiska rådet 1923. Kandidatmedlem av politbyrån 1924. Motståndare till den ryska oppositionen. Dog av hjärtattack den 20 juli 1926.

¹¹ *Nadezjda Konstantinova Krupskaja* (1869-1939). Lenins hustru, en ledande gammelbolsjevik och utbildningsexpert. Efter Lenins död 1924 blev hon oroad över den växande byråkratin som leddes av Stalin och förenade sig kortvarigt med Vänsteroppositionen 1926. Lämnade Oppositionen eftersom hon befarade en splittring av partiet. Blev alltmer isolerad och vid tiden för utrensningsrättegångarna 1936-1938 var hon i praktiken fånge hos GPU. Död i februari 1939.

Det är en ”kompromiss” av denna typ som Stalin gjorde med Zinovjev, Kamenev och de andra före rättegången. Deras liv i utbyte mot deras bekännelser. Och han förrådde dem! Så *fasansfullt* han förrådde dem!

Redan tidigare hade Lenin om Stalin sagt: ”Denne kock kommer bara att förbereda kryddstarka anrättningar.” Även om Lenin helt riktigt visade på Stalins tendenser hade han aldrig i sin vildaste fantasi kunnat föreställa sig hur långt denne moderne Cesare Borgia¹² skulle gå.

Stalins mest karakteristiska drag är råhet och bristande lojalitet, svekfullhet och hänsynslöshet. Dessa personliga egenskaper hos ”ledaren” har kommit att karakterisera den härskande bonapartistiska klicken. Och det är denne man som *Pravda* har förklarat vara ”ren och klar som en kristall!” Det finns inga gränser för mänsklig falskhet.

Stalin som inom apparaten har rykte om sig att vara erfaren ifråga om att ”ordinera rätt medicin” börjar förlora självkontrollen. På så sätt påskyndar han upplösningen av sitt envælde.

Uppsvinget för arbetarrörelsen i Väst som sprids till Sovjetunionen kommer att sätta stopp för den bonapartistiska klickens korruperade styre.

Den stalinistiska konspirationen kunde förutses

Den avskalade deklARATIONEN att Oppositionen är ett ”kontrarevolutionärt parti” är otillräcklig. Ingen kommer att ta den seriöst..... Det är bara en sak som återstår för Stalin, att försöka dra en blodslinje mellan det officiella partiet och Oppositionen. Till varje pris måste han länka Oppositionen till mordförsök, till förberedelser för väpnat uppror osv. (Trotskij 4 mars 1929. *Oppositionens bulletin*. No. 1-2)

Moskvamorden var för många liberala demokrater och socialister en blixtnedfall från klar himmel – Otto Bauer är ett slående exempel på detta. De förstår inte innebörden av de djupgående sociala förändringar som pågår i Sovjetunionen, den förbittrade kampen mellan byråkratin som försvarar sina materiella privilegier och arbetarklassen som berövats sina rättigheter och börjar höja sin röst i protest. Dessa fiender till den ryska revolutionens heroiska period idealiserar den byråkratiska termidorianska regimen och Stalins ”socialism” och förklarar att Sovjetunionen gradvis återvänder till demokratin eftersom de i Stalins skendemokratiska författning ser inledningen till en ny ”demokratisk” period. Stalin har hållt ett spann kallt vatten över huvudet på dessa naiva Manilovdrömmare¹³. Med sina mord har han inte bara gjort ett tillägg till ”den mest demokratiska” författningen utan även tillfört något nytt i dessa herrars begreppsvärld.

Utan att försöka framstå som profeter kan vi, bolsjevik-leninisterna, hävda att vi inte bara fullständigt har saknat förhoppningar om Stalins bonapartistiska regim och att vi inte bara förutsåg händelseutvecklingen, utan även dussintals gånger varnade arbetarklassen i väst för att *Stalin kommer att slå in på en väg som leder till blodigt förtryck av bolsjevismen, till en blodig konspiration*. Han saknar alternativ.

Stalin försvarar inte progressiva idéer utan kastprivilegier för ett nytt samhällsligt skikt, sovjetbyråkratin, som länge har fungerat som en broms för den socialistiska utvecklingen i Sovjetunionen. Det är helt omöjligt att försvara dessa privilegier med den proletära demokratis metoder. De kan endast försvaras genom förfalskning, förtal och blodigt förtryck.

Stalin har utan att avvika befunnit sig på denna väg i flera år nu, åtminstone sedan 1924.

Moskvarättegången är Stalins hittills mest storslagna komplotter men den är långtifrån hans första (*eller sista*).

Till en början gick Stalin fram försiktigt med små doser som undan för undan vande partiets medvetande vid alltmer förgiftade och vidriga komplotter som de i den senaste rättegången.

¹² *Cesare Borgia*. Beryktad och hänsynslös italiensk femtonhundratalspolitiker.

¹³ *Manilov*. En inställsam karaktär i Gogols Döda själar.

Så tidigt som 1926, när kampen inom partiet var som intensivast, sände GPU¹⁴ en av sina agenter till en ung och okänd medlem av Oppositionen. ”Förbindelsen” mellan oppositionsmannen och GPU-agenten utnyttjade Stalin för att anklaga Oppositionen för ”förbindelser med en av Wrangels officerare” eftersom det visade sig att GPU-agenten hade varit officer i Wrangels armé! Oppositionsledare som då fortfarande var medlemmar i centralkommittén tvingade till slut Stalins apparat att officiellt erkänna att denne ”Wrangels officer” var GPU-agent. Men under tiden hade Stalin startat en våldsamt förtalskampanj mot Oppositionen för dess förbindelser med ”Wrangels officer”. Denna kampanj bedrevs i press, particeller och vid möten. Massorna häpnade eftersom de inte kände till de bakomliggande förhållandena.

1928 gjordes ett försök att skapa en konspiration kring *G. V. Butov*, Trotskijs sekreterare i Krigskommissariatet. Med våldsamma medel ville Stalin skapa en komplott som förband Butov med de Vita osv. I fängelset torterades Butov grymt såväl psykiskt som fysiskt. Han kämpade desperat emot och började hungerstrejka. *Efter 40 -50 dagar dog han i september 1928 i fängelset som resultat av hungerstrejken.* Det var endast Butovs ståndaktighet som hindrade Stalin från att konstruera en konspiration vid denna tidpunkt.

Vid tiden för Trotskijs exil i januari 1929 förklarade Stalin att Trotskijs aktivitet ”i närtid” varit inriktad på att ”förbereda väpnad kamp mot Sovjets regering”. Genom ordvalet ”i närtid” ville Stalin påskina att Vänsteroppositionen hade gjort en abrupt vändning och slagit om från reformpolitik till väpnat uppror. För att försvara att Trotskij sänts i exil behövde Stalin denna falska förtalskampanj.

Sommaren 1929 mötte Trotskij *J. Blumkin* i Istanbul. 1918 mördade Blumkin den tyske ambassadören greve Mirbach och deltog i vänstersocialrevolutionärernas väpnade uppror mot Sovjetregeringen. Dock blev han då inte avrättad och under många år tjänade han troget sovjetregimen. 1929 sköts han för att han träffat Trotskij i Istanbul. Innan han sköts försökte GPU konstruera någon sorts komplott kring ”Blumkinaffären” men det blev inget av detta.

1929 omedelbart efter avrättningen av Blumkin sköts två medlemmar av Vänsteroppositionen, *Silov och Rabinovitj*, efter det att man utan framgång hade sökt förknippa dem med någon sorts ”konspiration” eller ”spionage”.

1932 berövades Trotskij sitt sovjetiska medborgarskap tillsammans med dussintalet mensjeviker som Stalin tog med på samma lista bara för att försöka skapa ett samband.

Att omge honom med mensjeviker borde enligt Stalins tänkande svärta ner Trotskij och visa hans kontrarevolutionära karaktär. Men än så länge var detta bara frön, frukterna skulle komma.

Mordet på Kirov, en terroristisk handling utförd av ett antal Komsomols¹⁵, gav Stalin ett gyllene och länge efterlängtat tillfälle att konstruera en ”verklig” komplott. Nu utvecklades 1935 målet mot Zinovjev, Kamenev och andra berömda bolsjeviker. Försöket att dra in Trotskij i denna konstruktion slutade som vi vet i ett sorgligt fiasko. Men det var just detta fiasko som drev Stalin att förbereda ett nytt fall. ”Stalin står inför tvånget att täcka över de mindre framgångsrika konstruktionerna med nya, än mer omfattande.... och mer framgångsrika.”(Trotskij)

I sin pamflett om mordet på Kirov 1935¹⁶ varnade Trotskij enträget för att man måste förbereda sig ”för nya alltmer avskyvärda hopkok”. Han skrev:

”Vilken karaktär måste *nästa* slag ha? Denna fråga är ännu inte helt avgjord, kanske inte ens inom konspiratörernas allra innersta kretsar (Stalin-Jagoda..). Det beror till stor del på den fortsatta händelseutvecklingen. Men en sak är klar: konspiratörerna saknar varken illvilja eller materiella medel... förberedelserna av den ’allmänna opinionen’ [kommer] att bestå av en kampanj om det terroristiska hotet från ’trotskisterna’...”

¹⁴ GPU. Statens politiska administration det vill säga Sovjets hemliga polis.

¹⁵ Komsomol. Kommunistisk ungdom.

¹⁶ [Byråkratin och mordet på Kirov](#), på marxistarkiv.se, s 11-12

Det går knappast att uttrycka sig tydligare!

I mitten av 1935, mellan den första och den sista rättegången mot Zinovjev, kokade Stalin ihop ännu en komplot som inte alls har rapporterats i pressen. Centralfiguren var Kamenev, antagligen eftersom Stalin behövde rätta till felet från den tidigare rättegången då Kamenev fick ett förhållandevis lindrigt straff (fem års fängelse). Kamenev anklagades för att ha deltagit i ett mordförsök mot Stalin. Åklagarens huvudvittne var Kamenevs bror, konstnären Rosenfeld. Trettio personer stod åtalade, en mycket märklig församling. Kamenev förnekade kategoriskt varje inblandning i denna affär och talade senare om för sina fängelsekamrater i Verchneuralsk att de flesta svarande var personer som han för första gången i sitt liv hade sett vid rättegången. Kamenev dömdes så till ytterligare fem år i fängelse.

Det är mot denna bakgrund som man ska se Kamenevs sista tal vid Moskvarättegångarna där han säger. ”Detta är *tredje gången* som jag står inför domstolen”.

Men under själva rättegången nämns inget om detta. Ingenting sägs eftersom tidigare konstruktioner försvarar för Stalin att förbereda nya. Och Stalin har långt ifrån sagt sitt sista ord.

I *maj 1936* skriver Trotskij: ”Det är nu 1936. Stalins metoder är desamma. De politiska faror han står inför har vuxit. Stalins och Jagodas metoder har utvecklats genom erfarenheter från upprepade misslyckanden. Därför får vi inte ha några illusioner. De mest kryddstarka anrättningarna har vi fortfarande framför oss.”

Dessa rader skrevs vid en tid när förberedelserna för rättegången var långt framskridna. Moskvarättegången har fullständigt besannat Trotskij's förutsägelse. Vi upprepar: *De mest kryddstarka anrättningarna har vi fortfarande framför oss.*

Mordet på Kirov

Alla de senaste stalinistiska konstruktionerna har rests på Kirovs lik. För att klart genomskåda Moskvarättegångarna måste man först erinra sig denna mordhistoria och omständigheterna kring den.

Den första december 1934 mördades Kirov i Leningrad av terroristen Nikolajev.

Under mer än två veckor var ingenting känt, varken om mördaren eller mordets karaktär.

Den sjätte, tolfte och artonde december tryckte sovjetiska tidningar nyheten att vitgardistiska terrorister hade avrättats (sammanlagt 104 personer) av vilka majoriteten illegalt hade tagit sig till Sovjetunionen från Polen, Lettland, Finland och Rumänien. Man skapade intrycket att dessa människor sköts i samband med affären Nikolajev, vilket betydde att Nikolajev kunde knytas till vitgardisterna.

Sexton dagar efter mordet, den sjuttonde december, kom det första omnämmandet i resolutioner från partiorganisationer att Nikolajev en gång hade varit medlem av ”den zinovjevitiska anti-partigruppen”. (Dessutom skulle hela Leningrads partiorganisation ha anslutit sig till denna grupp 1926).

Omnämmandet av Nikolajev som ”zinovjevit” avslöjade direkt Stalins avsikter att försöka förknippa Vänsteroppositionen och Trotskij med mordet på Kirov med hjälp av den gamla Zinovjevgruppen som, trots att den hade brutit med Oppositionen i januari 1928, ur polisiär synpunkt var lättare att dra in i ärendet.

Den 22 december meddelade Tass¹⁷ att i samband med mordet på Kirov hade fjorton gamla zinovjeviter arresterats (Kotolynov, Sjatskij, Mandelstam och andra) av vilka majoriteten hävdades vara medlemmar av ett så kallat ”Leningradcentrum”. Detta centrum som var långtifrån bevisat,

¹⁷ TASS, Sovjetunionens nyhetsbyrå.

uppgavs enligt nyheterna vara ”stängt”. Det sades ingenting om Zinovjev, Kamenev eller någon annan känd zinovjevit.

Den 23 december publicerades ny information som innebar att en vecka tidigare (den 16 december) hade Zinovjev, Kamenev, Jevdokimov, Bakajev m fl redan blivit arresterade i samband med Nikolajevaffären. Sju av dessa, inklusive Zinovjev, Kamenev och Jevdokimov kunde ”på grund av avsaknad av tillräckliga bevis” ej åtalas. De skulle överlämnas till GPU för administrativ bestraffning.

Den 27 december publicerade tidningarna den formella anklagelsen mot Nikolajev, Kotolynov och de andra. Inte ett ord nämndes om Zinovjev-gruppen och dess deltagande i mordet på Kirov.¹⁸

Den 28 och 29 december ägde rättegången rum mot de fjorton (Nikolajev, Kotolynov och de övriga). Vad vi vet dömdes de till döden och sköts.

Vid rättegången mot de fjorton erkände inte majoriteten av de anklagade att de deltagit i mordet på Kirov trots fyra veckors förhör. Förutom Nikolajev erkände endast Zvezdov, och Antonov och Yuzkin bara till en del, det vill säga fyra av fjorton.

Om nu Zinovjev, Kamenev, Bakajev och de andra, som det nu hävdas i den senaste versionen vid Moskvarättegången, inte bara var knutna till det Leningradcentrum som antas ha begått mordet på Kirov, utan de också direkt och konkret regisserade mordet, hur kan man då förklara att en undersökning som bedrevs under en hel månad inte kunde producera några som helst bevis för detta. Varför skulle de anklagade som avgav fullständiga bekännelser ha beslutat sig för att till varje pris just dölja den roll som spelades av Zinovjev, Kamenev och de andra. Varför doldes dessa mäns delaktighet även av den GPU-agent¹⁹ som återfanns i Nikolajevs omedelbara omgivning?

Den enda förklaringen till detta är att Zinovjev, Kamenev och de andra inte hade något att göra med mordet på Kirov. Det är precis av detta skäl som de, så länge de inte blivit helt nedbrutna, inte kunde anklagas för mordet på Kirov.

Den 16 januari 1935 publicerades i Sovjets tidningar det formella åtalet i ärendet rörande det så kallade Moskvacentret under ledning av Zinovjev, Kamenev, Jevdokimov och de övriga.

Zinovjev, Kamenev, Jevdokimov och de andra, som pressen bara några få veckor tidigare hade förklarat inte ha något med mordet på Kirov att göra, ställdes nu inför rätta i samband med detta mord. Fallet tog dock en ny vändning. Den 15 och 16 januari avkunnade rätten domar rörande Zinovjev, Kamenev m fl, sammanlagt 19 åtalade. De anklagades för att ha försökt ”återupprätta kapitalismen” och för kontrarevolutionär aktivitet i allmänhet. Inte ett enda konkret faktum, inga bevis framlades av åklagaren. Under rättegången konstaterades endast att Zinovjev, Kamenev och de övriga genom ”illvillig kritik” och genom att ”sprida rykten” hade uppmuntrat terroristiska stämningar och att de därför bar det politiska och moraliska ansvaret för mordet på Kirov.

Samtidigt fastslog rätten att ingen av de åtalade hade något att göra med själva mordet vilket heller ingen hade trott som var det minsta insatt och politiskt erfaren. Än en gång; om Zinovjev, Kamenev och de andra hade haft det minsta att göra med mordet på Kirov, hur skulle man då kunna förklara att inte heller den nya undersökningen (från 16 december 1934 till 15 januari 1935) hade avslöjat någon enda tråd som ledde till mordet på Kirov? Och i fallet Zinovjev-Kamenev anklagades dussintals individer som i de flesta fall var nedbrutna och anklagade sig själva och andra för icke-existerande brott. Ändå var det ingen av dessa som ens ”oavsiktligt” gav GPU minsta bevis för att Zinovjev, Kamenev och de övriga deltagit i mordet på Kirov!

1935 måste Stalin nöja sig med att Zinovjev och de övriga erkände ”politiskt och moraliskt ansvar” för mordet på Kirov och även detta medgivande pressades fram under hotet av en exekutionspluton. Men med domens insinuanta och avsiktligt tvetydiga formulering – ”att undersökningen

¹⁸ Försök gjordes att direkt dra in Trotskij i affären med hjälp av en anonym konsul. Se sid 17 (avsnittet ”Slutet för myten om konsuln”)

¹⁹ Se föregående not

inte fastslagit” Zinovjevs och de övrigas deltagande vid mordet på Kirov” – behöll Stalin möjligheten att i framtiden ”utveckla” fallet beroende på hur situationen utvecklades.

Samtliga anklagade undkom vid detta tillfälle exekutionsplutonen. De dömdes till långa fängelsestraff. Det stod dock fullständigt klart att arresteringen och den fällande domen mot Zinovjev och Kamenev inte orsakades av deras (icke existerande) handlingar utan av Stalins planer. Tillslaget mot denna grupp innebar ett slag mot alla oppositionella stämningar i landet och särskilt inom själva byråkratin där Zinovjev och Kamenev fortfarande åtnjöt visst anseende samt framför allt – ett slag mot ”trotskismen”.

Knappt hade rättegången mot Zinovjev och Kamenev avslutats förrän ett nytt fall påbörjades, det tredje med anledning av mordet på Kirov. Den 23 januari 1935 framträdde 12 GPU-ledare från Leningrad inför militärdomstolen under följande anklagelse: ”Trots att de hade tillgång till information om att ett attentat planerades mot Kirovhade de uppvisat en inte bara vårdslös utan även kriminellt försumlig attityd.....genom att inte ha vidtagit nödvändiga åtgärder.”

Vi får nu till vår fullständiga förvåning veta att GPU ”*hade tillgång till information*” om attentatet som förbereddes mot Kirov samt att ledningen för Leningrads GPU ”*inte hade vidtagit åtgärder* för att avslöja och förhindra L. Nikolajevs (Kirovs mördare), aktivitet i Leningrad, *trots att de hade alla möjligheter att göra detta.*”

På vilket sätt kunde GPU veta om och ha haft ”alla möjligheter”? *Endast på ett sätt; bland Leningrads terrorister hade GPU en agent provocateur* (kanske flera) i nära kontakt med Nikolajev.

Rättegången mot medlemmarna av Leningrads GPU och den exakta formuleringen i åtalet visar ovedersägligt att mordet på Kirov inte ägde rum utan GPU:s inblandning. Anklagelsen konstaterar ordagrant att ”de var informerade (sic) om attentatet som planerades mot Kirov.....och de agerade med kriminell försumlighet”. Trotskij har redan i sin pamflett om mordet på Kirov förklarat att det inte alls var fråga om ”försumlighet”:

När förberedelserna för terroristattacken, som GPU kände till, hade inletts var uppgiften för Medved (chefen för GPU i Leningrad) och hans medarbetare, inte att arrestera konspiratörerna – det hade varit alltför enkelt – utan det var nödvändigt att finna rätt förmedlingslänk, sätta honom i förbindelse med Nikolajev.....och upprätta ett samband mellan Zinovjev-Kamenevs grupp och Leningrad-terroristerna. Detta var inte lätt. Det krävdes tid och Nikolajev vägrade att vänta.

Medved var ingenting annat än ett verktyg i händerna på Stalin-Jagoda. *Alltså bär Stalin inte bara det politiska, utan även det direkta ansvaret för mordet på Kirov.* Man kan anta att Stalin och GPU inte önskade detta mord. De räknade med att i sista ögonblicket arrestera terroristerna men medan de förberedde komplotten (länkningen mellan konsuln och Trotskij²⁰) satte de ”Kirovs huvud på spel”. Nikolajevs alltför tidiga skott avbröt föreställningen. Utan att ha konstruerats färdigt föll sambandet med Trotskij sorgligt samman. Även rättegången mot Zinovjev och Kamenev måste nu byggas på anklagelser ”i allmänhet” utan någon möjlighet att förknippa dem med mordet på Kirov.

Nu, ungefär ett och ett halvt år senare, utan att minsta nya faktum har tillkommit, har en ny affär mognat fram i GPU:s kulisser, den fjärde över Kirovs döda kropp! Det visar sig nu att Zinovjev, Kamenev och de andra organiserat och utfört mordet på Kirov.

.....

Det faktum att Zinovjevs och de övrigas terroristiska aktiviteter inte tidigare kunnat konstateras förklaras av GPU med konspiratörernas extrema sekretess.

Är detta sant? Moskvarättegången uppvisar en rakt motsatt bild. I teorin föreligger å ena sidan en enorm konspiration som efter att ha tagit makten, för att utplåna alla spår, planerat att gå så långt

²⁰ Se föregående not

som att mörda de som utförde de terroristiska handlingar; i praktiken pågår å andra sidan ett oupphörligt pladder om terror, ändlösa möten, resor, samtal.

Låt oss bevisa detta med fakta. För att förbereda mordet på Kirov reser Bakajev till Leningrad och träffar Kotolynov, Rumjantsev, Mandelstam och Mjasnikov.²¹ (Dessa är alla människor som avrättades i affären Nikolajev.) Bakajev möter 5 människor! Men det räcker inte för honom.

Det visar sig att han inte har rest till Leningrad ensam utan tillsammans med någon ”trotskistterrorist” (vars namn inte anges och som domstolen inte ens försöker identifiera)

Som om Bakajev verkligen ansträngde sig för att misslyckas begär han nu ”att männen samlas”. I Levins lägenhet samlas något senare Sositskij, Vladimir Rumjantsev, Kotolynov och Mjasnikov förutom Bakajev själv och Mandelstam (den ende som saknas vid detta möte är Medved!²²). Bakajev som tycks misstänka att allt ännu inte gjorts för att affären ska upptäckas, begär nu även att bli presenterad för Nikolajev personligen. Han träffar Nikolajev och diskuterar mordet på Kirov, men inte bara med honom utan i närvaro av samma ”anonyma” trotskist. Han tycks verkligen kämpa hårt för att inte bli utan vittne.

Ännu en intressant detalj. När han reser till Leningrad möter Levin på stationen Bakajev. Han beklagar sig för honom: ”Grigorij Jevsejevitj (Zinovjev) litar inte på Gertik och Kuklin och inte ens på Jevdokimov.” Vi får alltså veta – vilket även uppgavs i åtalet – att också Gertik, Kuklin och Jevdokimov hade förbindelse med Leningradterroristerna. Och detta kallas ”sekretess”!

Zinovjev skickar inte endast Bakajev, Gertik, Kuklin och Jevdokimov (och senare som vi ska se även Kamenev själv) till Leningrad för att ta kontakt med terroristerna men han anser det även nödvändigt att tala vitt och brett om detta. Reingold till exempel som enligt domstolen inte direkt tog del i terrorhandlingen mot Kirov, förklarar: ”Jag fick av Zinovjev själv veta att mordet på Kirov i Leningrad förbereddes under hans ledning...” Zinovjev tycks oroa sig för hans personliga roll vid mordet på Kirov inte ska uppmärksammas och uppskattas tillräckligt. Samme Reingold vittnar om att även Faivilovitj höll kontakt med Leningradterroristerna.

Bakajev anger att mordet på Kirov också anförtroddes Karev eftersom Jevdokimov föreslog att Karev skulle sammanföras med Levin och Anisjev. Detta ansåg Zinovjev otillräckligt och han föreslog att ”Bakajev i Leningrad även skulle sammanföras med Rumjantsev.” Alltså kopplades Karev till Levin, Anisjev och Rumjantsev, Dessutom informeras Karev av Bakajev under ett ”samtal” om att Kotolynovs terroristgrupp existerar. Men affären slutar inte här. Det visar sig att Kamenev i juni 1934 personligen har rest till Leningrad ”där han beordrade den aktive zinovjeviten Jakovlev att parallellt med Nikolajev-Kotolynov-gruppen förbereda ett attentat mot Kirov.” Dessutom berättar Kamenev för Jakovlev att även andra grupper förbereder terrorhandlingar. I Moskva mot Stalin och i Leningrad Rumjantsev-Kotolynov-gruppen mot Kirov.

På jakt efter nya åhörare avslöjar Zinovjev sina terroristiska avsikter – för alla och envar! – för Matorin och Pikel och Pikel sätter Bakajev i kontakt med en annan ”terrorist” Radin.

Efter att ha varit borta i nästan två år återvänder Mratjkovskij sommaren 1934 till Moskva. Genast talar Kamenev om för honom att ”Bakajev i Leningrad organiserar ett terrordåd mot Kirov.”

Slutligen anger Jevdokimov att ”ett möte ägde sommaren 1934 rum i Kamenevs lägenhet i Moskva med närvaro av Kamenev, Zinovjev, Jevdokimov, Sokolnikov, Ter-Vaganian, Reingold och Bakajev. Vid detta möte beslutades att skynda på mordet på Kirov.”

Det visar sig att dussintals terrorister – bara antalet av de ovan nämna uppgår till 24 – i månader samtalade om terror, reste till terroristmöten, hade terroristkonferenser osv osv. De talade vitt och brett om detta. Alla deras vänner och bekanta visste att de förberedde mordet på Kirov, De enda som inte visste.... var GPU. Och när GPU långt om länge efter mordet på Kirov genomförde några

²¹ Vittnesmål av Jevdokimov och Bakajev (L.S.)

²² Medved, Chefen för Leningrads GPU

arresteringar kunde man inte få någon information ur dessa. Efter nästan två månaders undersökning av Kirovfallet och vi upprepar; med en (eller flera) GPU-agenter bland terroristerna, och tre rättegångar – trots allt detta misstänker inte GPU någon ”terroraktivitet” från Zinovjev, Kamenev och de andra. Det tycks som om affären tilldrar sig på månen och inte i ett Sovjetunionen som dock är helt invävt i det allsmäktiga GPUs nätverk.

Allt detta ståhej och allt detta ”terroristiska” virrvarr uppstår kring Kirov. Varför just Kirov? Låt oss för ett ögonblick anta att Zinovjev och Kamenev verkligen var terrorister.

Varför skulle de ha behov av att mörda Kirov? Zinovjev och Kamenev var alldeles för intelligenta för att inte förstå att mordet på en tredjeplansfigur som Kirov, som omedelbart ersattes av en ny Kirov-Zjdanov, inte kunde leda dem ”nära att ta makten”. Men enligt domen hoppades de bara på en sak – att med terroristiska medel ta makten!

.....

Låt oss också notera följande; enligt Vysjinskij skyndade Zinovjev på mordet på Kirov och ”önskan att förekomma terrorist-trotskisterna var inte den minsta av hans drivkrafter” och dessutom; ”Zinovjev förklarade att det för dem var en ’hederssak’ att utföra sin brottsliga avsikt (mordet på Kirov) snabbare än trotskisterna”.

Bakajev tillkännagav å sin sida inför domstolen att ”Zinovjev sade att trotskisterna på Trotskijs förslag hade tagit itu med att organisera mordet på Stalin och att vi (det vill säga zinovjeviterna) måste ta initiativet till mordet på Stalin i våra egna händer”.

Om nu Zinovjev hade velat dölja²³ sitt och sina vänners delaktighet i terrorhandlingar borde han ha varit mycket nöjd med att ”trotskisterna” tog på sig alla risker och att zinovjeviterna därigenom efteråt skulle kunna njuta frukterna av segern och samtidigt befinna sig utom fara.

Här är det något som är helt absurt. Antingen vill Zinovjev dölja sitt deltagande i terrorhandlingar eller också ger han dessa handlingar karaktären av en politisk demonstration (det är vi och inte trotskisterna som.....). Men inte båda dessa saker samtidigt!

.....

Det står utom all tvivel att om en tiondel varit sant av det som de svarande anklagades för, så skulle de ha dömts och skjutits för åtminstone två år sedan.

Mordet på Kirov var en handling av några få desperata Komsomols från Leningrad som saknade förbindelse med någon central terrororganisation (någon sådan fanns inte). Varken Zinovjev eller Kamenev och inte heller någon av de andra av de gamla bolsjevikerna hade något som helst att göra med mordet på Kirov.

Två rättegångar (januari 1935 – augusti 1936)

Moskvarättegången innebar och måste innebära en revision av den första rättegången den 15 och 16 januari 1935 vid vilken Zinovjev, Kamenev, Jevdokimov, Bakajev och andra ådömdes långa fängelsestraff. Domen vid rättegången i januari 1935 säger att ”undersökningen har inte kunnat konstatera fakta som kan ligga till grund för att direkt anklaga medlemmarna av ”Moskvacentret” för att ha sanktionerat organisering av terrorhandlingar riktade mot kamrat Kirov eller för att ha gett några instruktioner i detta avseende.”

Det är dessa ”fakta” som nu anses konstaterade. Därför denna nya rättegång. Det är den officiella versionen. Zinovjevs och de övrigas ”fall” omprövas.

²³ Till exempel omvittnade Reingold och domstolen såg det som ett faktum att Zinovjev sagt till honom: ”Den praktiska huvuduppgiften är att bygga upp det terroristiska arbetet så konspirativt, att man på intet sätt komprometterar sig”. (L.S.)

Man kunde anta att rättegången nu skulle bygga vidare på bevisen från den första rättegången, utgå från dess "struktur", utvidga och komplettera "vad som inte konstaterats" tidigare samt, utan att glömma att förklara orsakerna till "felen", öppet korrigera den första rättegången.

Ingenting av detta sker! Rättegången försöker inte ens konstatera något sammanhang – det skulle ha varit bortkastade ansträngningar! – mellan den första och andra rättegången med utgångspunkt i bevisen från den första rättegången osv. Detta slängs helt enkelt åt sidan som oanvändbart skräp. Därigenom avslöjas den första rättegången som en polisintrig som var nödvändig då men inte behövs idag. Det är ytterst lärorikt att jämföra rättegångarna. Det avslöjar det helt lögnaktiga i den stalinistiska juridiska konstruktionen.

"Moskvacentret" och det "Förenade centret"

I den första rättegången var hela åtalet upphängt kring det så kallade "Moskvacentret" (zinovjevister) med, enligt åtalet, medlemmarna Sjarov, Kuklin, Gertik, Fedorov, Gorsjenin, Zinovjev, Kamenev, Jevdokimov och Bakajev, det vill säga enbart zinovjevister. Inte ett enda ord sades i detta fall varken om riktiga "trotskister" eller om de som kapitulerat, som Smirnov och Mratjkovskij (pseudotrotskister).

Vid den nuvarande rättegången har Moskvacentret nästan helt glömts bort och åtalet byggs enbart på aktiviteten vid det så kallade "Förenade centret" (som har en helt annan sammansättning). Detta centrum nämndes inte alls vid den första rättegången av det enkla skälet..... att GPU ännu inte hade lyckats hitta på det.

Varken domstol eller åklagare gör något försök att förklara det politiska och organisatoriska förhållandet mellan det så kallade Moskvacentret²⁴ och det Förenade centret. Dock borde denna fråga vara av största intresse för åtalet, än mer eftersom det i det första centret fanns ett antal individer som inte återfanns i det senare och några få som Zinovjev, Kamenev, Bakajev och Jevdokimov som hörde till båda.

Enligt åklagarens förklaring doldes förekomsten av det Enade centret i december 1934 och januari 1935 av Zinovjev, Kamenev och de övriga – sammanlagt 19 åtalade – (till vilka måste läggas de 14 som sköts i Nikolajevaffären). Samtidigt erkände de allt annat som begärdes av dem. Helt obegripligt! Zinovjev, Kamenev och de andra hade varken sparat sig själva eller sina närmaste men av någon anledning särskilt dolt den roll som spelats av "trotskisterna", för vilka de aldrig hyst några varmare känslor. Att anklaga dessa hade vid denna tid verkligen mildrat Zinovjevs och Kamenevs öde eftersom GPU uppenbarligen i första hand syftade till att slå mot trotskismen.

De nitton och de fyra

Vid den första rättegången mot Zinovjev och de andra dömdes *19 personer*. Här är listan:

1. Zinovjev, tio års fängelse som "främste organisatör och ledare för Moskvacentret";
2. Gertik, 3. Kuklin och 4. Sakhov, tio års fängelse som "de mest aktiva deltagarna";
5. Sjarov, 6. Jevdokimov, 7. Bakajev, 8. Gorsjenin och 9. Tsarkov, åtta års fängelse;
10. Fedorov, 11. Herzberg, 12. Hessen, 13. Tarasov, 14. Perimov, 15. Anisjev och 16. Fajvilovitj, sex års fängelse vardera; 17. Kamenev, 18. Basjkirov och 19. Brave, fem års fängelse som "mindre aktiva deltagare".

Till koncentrationsläger från fyra till fem år dömdes i samband med detta ärende 49 personer, inklusive Zalutskij, Vardin och andra. 29 dömdes till exil (landsförvisning) under två till fem år. Sammanlagt 97 personer som varit ledare för den tidigare Zinovjevoppositionen.

²⁴ Vi är helt säkra på att något Moskvacentrum (zinovjevistiskt) aldrig existerat på denna jord. Förenade genom många års arbete träffades folk, samtalade, kritiserade..... och detta är allt. Vysjinskij tillkännager till exempel att "Kamenev sade (i januari 1935), att han inte visste att det fanns ett 'Moskvacentrum' Han (Kamenev) sade att för så vitt(?)för så vitt detta centrum existerade och det nu är bevisat (??), så bär han ansvaret därför! (L.S.)

Av de 19 som dömdes i denna första rättegång återfinns man i den senare endas *fyra*, helt godtyckligt utvalda. Varför kallades inte de 15 andra, om än bara som vittnen? Var har dessa 15 män tagit vägen? Varför anklagades bara fyra och varför just *dessa fyra*? Låt oss än en gång upprepa: Som de mest ”aktiva” vid sidan av Zinovjev uppges Gertik, Kuklin och Sachov (tio års fängelse i isolator²⁵), medan Jevdokimov och Bakajev hade placerats i en mindre aktiv kategori och Kamenev i kategorin minst aktiva (”endast” fem år i isolator).

Det visar sig nu att Kamenev tillsammans med Zinovjev, Bakajev och Jevdokimov var huvudledare. Samtidigt sitter Gertik, Kuklin och åtskilliga andra som tidigare omnämnts som ledande terrorister inte på de anklagades bänk! Många av de ”19” omnämns inte ens i den nya affären. Man måste då anta att vad gäller dessa var det som ägde rum 1935 ett juridiskt misstag. Det hade varit nödvändigt att antingen anklaga eller rehabilitera dem. Åtminstone kalla dem som vittnen.

Till att börja med döms 19 gamla bolsjeviker till långa fängelsestraff för att, även om ”det inte konstaterats”, ha deltagit i mordet på Kirov, sedan väljs fyra av dessa ut av Stalin, åtalas och skjuts. De övrigas öde förblir okänt. Och trots dessa omständigheter fanns det en juristskurk (den engelske advokaten Pritt) som hade mage att förklara att ”proceduren” vid denna rättegång var ”ett exempel för hela världen!”

De fyra Zinovjister som godtyckligt utvaldes för rättegången, Zinovjev, Kamenev, Jevdokimov och Bakajev – valdes inte ut i rättvisans intresse utan av politiska och polisiära skäl. Stalin behövde Zinovjev och Kamenev för att ge rättegången politiskt tyngd. Bakajev och Jevdokimov var sannolikt de som det gick att bryta ner och utan vilka det skulle ha varit svårt att åtala enbart Zinovjev och Kamenev. Det faktum att framför allt Kuklin och Gertik inte omfattades av denna rättegång tycks endast kunna förklaras av det var *omöjligt att bryta ner dem*. I denna ”exemplariska” rättegång passade de därför Stalin mycket dåligt även som vittnen. Det kan inte uteslutas att vissa av dem hålls som en stalinistisk reserv inför eventuella nya rättegångar.

Bekännelsernas pris

Vid Moskvarättegångarna framläggs inga dokument, inga materiella bevis, (Olbergs Honduranska pass kan inte tas på allvar), inget vittne inkallades som inte själv var direkt anklagad. Den senaste rättegången liksom den första 1935 byggde helt på de anklagades egna bekännelser (fulla av lögn) som samtidigt tjänade som åklagarens (falska) vittnesbörd. De fyra, Zinovjev, Kamenev, Jevdokimov och Bakajev hade redan vittnat vid den första rättegången. Låt oss jämföra:

Januari 1935

Kamenev erkände att han ”inte kämpat aktivt eller energiskt nog mot den demoralisering som var konsekvensen av kampen mot partiet och på vilken grund en grupp brigadister (Nikolajev och andra) kunde etableras och utföra sitt brott”.

”Erkände att han inte bröt alla band med Zinovjev” (vilket fruktansvärt brott!)

Bakajev konstaterar att det ”här bland Zinovisterna fanns endast en illvillig och fientlig kritik av de viktigaste steg som partiet tagit.” (Inte ett ord om terrorförsök, det ”Förenade centret” osv!)

Augusti 1936

Vysjinskij: Du bekräftar att det i din grupp fanns en sådan oerhörd plan (att ta makten genom terror)”

Kamenev: ”Ja denna oerhörda plan existerade”

Vysjinskij: ”Är mordet på Kirov ett direkt verk av er?”

Kamenev: ”Ja”.

Vysjinskij: ”1932 fick ni i uppdrag att organisera mordet på kamrat Stalin. Var det så?”

Bakajev: ”Ja”.

Vysjinskij: ”Dessutom deltog ni i mordet på kamrat Kirov?”

²⁵ *Isolator*. Ett särskilt politiskt fängelse med enskild isolering.

Zinovjev (under pistolhot) säger att "...partiet har helt rätt när det talar om den gamla 'Zinovjevitiska' antiparti-gruppens politiska ansvar för det mord som just utförts".

Jevdokimov: Vi måste ta på oss ansvaret (för mordet på Kirov) eftersom det gift med vilket vi förgiftade vår omgivning under en tioårsperiod som möjliggjorde att detta brott sattes i verket."

Bakajev: "Ja".

Vysjinskij: "Var ni, Kamenev, [...] medlemmar av detta centrum?"

Zinovjev (Åter under pistolhot): "Ja".

Vysjinskij: "Således har ni alla organiserat mordet på kamrat Kirov?"

Zinovjev: "Ja"

Vysjinskij: "Således har ni alla mördat kamrat Kirov?"

Zinovjev: "Ja"

Vysjinskij: "Erkänner ni, att mordet på kamrat Kirov förbereddes med er hjälp?"

Jevdokimov: "Ja, jag erkänner det".

Efter att tagit på sig förtälet att de bar det politiska ansvaret för mordet på Kirov 1935 började Zinovjev och de andra ge efter för Stalins krav och 1936 tog de på sig det än mer monstruösa förtälet att de mördat Kirov och förberett andra attentat. Dessa män ljög både 1935 och 1936. Men lögnen 1935 – det självpåtagna "politiska ansvaret" för mordet på Kirov – är ingenting jämfört med den skrämmande lögnen 1936 som till sin karaktär är så förvrängd och framtvungad! Detta "ja, ja" återupprepat efter varje fråga från åklagaren, avslöjar inte enbart detta att alla dessa bekännelser är lögner? Vysjinskij själv karakteriserar de anklagades vittnesmål som "bedrägeri, lögner.....fördöljande" ovärdiga "varje tilltro".

Vi frågar: Vilket värde har ett vittnesmål av män som "har ljugit tidigare liksom de ljuger nu!..." (Åklagaren Vysjinskij)? Och vilket värde har en rättegång som enbart bygger på detta vittnesmål, det vill säga på "bedrägeri, lögner..... fördöljande"?

"Kapitalismens återupprättande" eller "törsten efter personlig makt"?

Vid den första rättegången anklagades Zinovjev och Kamenev för att stöda kapitalismens återkomst, "kapitalistisk restaurering". Det är med denna refräng som de sovjetiska tidningarna förföljer Zinovjev och Kamenev under denna period (början av 1935).

Även om man inte då kunde fastslå att det som kännetecknade Zinovjevs och Kamenevs aktivitet var terror så kunde åtminstone deras mål tydligt konstateras; *kapitalismens återupprättande*.

Vid den andra rättegången hade man helt glömt bort "kapitalismens återupprättande". En ny version formulerades: "... Det har oemotsägligt kunnat konstateras att det enda motivet för att organisera det trotskistisk-zinovjevskas blocket var strävan att till varje pris ta makten" (*åtalet*). Dussintals gånger upprepade åklagaren: "Makt, makt till varje pris, törsten efter personlig makt, det är detta gängs hela ideologi."

Domen har fallit, de anklagade är fördömda och har skjutits för att ha använt terror i jakten på personlig makt. Och så plötsligt flera veckor efter rättegången ger Stalin order om att man ska återvända till den första versionen som han tydligen anser mer "fördelaktig". Den 12 september publicerar *Pravda* en dundrande artikel enligt vilken de svarande "försökte dölja det egentliga syftet med sin kamp. De sade sig inte ha något program. I själva verket fanns det ett program. Det var ett program för att bryta ner socialismen och återinföra kapitalismen." Och nu slår hela den "kritiska granskningen" in på detta spår. I ett antal tidningsartiklar omformuleras en av de

viktigaste frågorna – de anklagades motiv – och allt som tidigare sagts inför domstolen förbises fullständigt.

När Stalin behöver visa att de svarande är folk utan principer förklarar han att de saknar program och att där bara finns ”makthunger”. När han måste bevisa deras ”kontrarevolutionära karaktär” förklarar han utan att skämmas att de inte sökte makten för dess egen skull utan för att återupprätta kapitalismen. Vilket klumpigt beteende dessa människor har lärt sig under ett decennium av ohämmad maktutövning!

Slutet för myten om konsuln

Genom att göra Zinovjevgruppen delaktig i mordet på Kirov 1935 ville Stalin framför allt med hjälp av denna grupp slå ett slag mot ”trotskismen”. Detta var hans huvudsakliga syfte. Samtidigt gjordes försök att direkt förknippa namnet Trotskij med Nikolajevaffären.

Under den tjugonde dagens (!) förhör (20 december 1934) uppger Nikolajev till slut att en anonym konsul som han ofta besökte ”hade sagt att han kunde upprätta kontakt med Trotskij om jag överlämnade ett brev från gruppen till Trotskij.” Och detta är allt.

Som vi ser kom initiativet till detta förslag från den anonyma konsuln. Dessutom bedömde varken åklagare eller domstol det som nödvändigt att klargöra om något brev hade skrivits och förmedlats till Trotskij, om Trotskij hade svarat osv. GPU föredrog att inte gå i detalj eftersom man med rätta fruktade att man skulle kompromettera sig själv och rubba förtroendet för sin konstruktion.

Den 29 december 1934 meddelade Le Temps att ”utländska kretsar i Moskva..... fördjupar sig i spekulationer om denna diplomats nationalitet”. Den 30 december meddelar telegrambyrån att ”en konsulkonferens hållits och beslutat.....att begära av de sovjetiska myndigheterna att de offentliggjorde namnet på den misstänkte konsuln.”

Detta tvingade Stalin att den 2 januari 1935 namnge konsuln. ”Den utländske konsul som nämnts i samband med fallet rörande mordet på Kirov är den lettiske konsuln M. Bissinieks”. Och nästa dag, den 3 januari, meddelade Tass att den omnämnde konsuln hade ”återkallats av sin regering”.

Konsuln fann det varken nödvändigt att förneka något eller att ge någon som helst information. Han kände det inte ens nödvändigt att förklara varför han hade behövt ett brev från terroristen Nikolajev till Trotskij. Han hade utan tvekan allvarliga skäl, både för att dölja GPU:s komplott och för att delta i den.

I Moskva förstod man snabbt att konstruktionen med konsuln inte hade varit framgångsrik och att det var bäst att tala tyst om den. Det var därför som Moskva med desto större envishet beordrade sina franska lakejer att piska upp en storm mot Trotskij, särskilt för att skapa svårigheter med polisen i Frankrike där han då levde. (Det som då inte lyckades i Frankrike hade just lyckats i Norge). Med ännu oöverträffad fräckhet skrev Duclos²⁶ i *L'Humanité* (den 29 december 1934): ”Det är bevisat (Var? När? Hur?) att det fanns band (??) mellan mördaren Nikolajev och hans kompanjoner, Trotskij och den diplomatiska representanten för en imperialistmakt (Lettland!), som gör det möjligt att fastställa Trotskijs ansvar för mordet på Kirov” ”Konsuln”, fortsätter *L'Humanité* ”tjänstgjorde som länk mellan Trotskij och gruppen av mördare i Leningrad.”

1935 utgjorde konsuln den enda ”grunden” för att anklaga Trotskij för att ha deltagit i mordet på Kirov. ”Trotskijs händer färgas röda av blodet från en proletärledare (Kirov)!” skrävar *L'Humanité*. Beviset? Konsuln!

²⁶ Jacques Duclos. Född 1896. Efter krigstjänst där han sårats gick han med i (det franska) kommunistpartiet efter kongressen i Tours och blev snart en av de ledande figurerna. Vald som deputerad 1926 fick han ett rykte om sig som talare och framstående parlamentsledamot. Alltför impulsiv för att bli partiledare spelade han andrafiolen bakom Thorez och var osvikligt trogen Stalins diktat. Trotskij betraktade honom som GPU-agent. Under ockupationen gick han under jorden och ledde partiets aktiviteter medan Thorez var i Moskva. Han producerade vidlyftiga memoarer som förvränger periodens historia och ursäktar Stalins politik.

Vid Moskvarättegången hade emellertid denne konsul helt och fullständigt glömts bort. Han som varit ”länken” som hade bevisat att ”det fanns en förbindelse” mellan Nikolajev och Trotskij osv – och så plötsligt inte ett ord, inte ett enda ord! Den misslyckade komplotten slängdes bara på sophögen och.....ersattes av andra.

Kan någon kompromettera sig själv mer? Vilken trovärdighet kan dessa människor göra anspråk på när de avslöjar sig själva som bakdantare och förfalskare?!

De åtalade och hur de betedde sig inför rätten

(De anklagade och deras åklagare)

De svarande är tydligt fördelade i två grupper. Kärnan i den första gruppen består av världskända gamla bolsjeviker, Zinovjev, Kamenev, Smirnov och andra. Den andra gruppen består av unga okända, bland vilka även återfinns ett antal direkta GPU-agenter. Dessa behövdes i rättegången för att visa att Trotskij hade deltagit i terroristaktiviteter, för att upprätta en förbindelse mellan Zinovjev och Trotskij, samt för att upprätta en länk till Gestapo. Om de efter att ha uppfyllt de funktioner som GPU tilldelat dem ändå sköts var det för att Stalin inte kunde lämna några så välinformerade vittnen kvar i livet.

Den konstlade kombinationen av dessa två grupper i rättegången är typisk för en hopkokad komplott.

Hur dessa två grupper konkret betedde sig vid rättegången skiljer sig lika mycket som deras sammansättning. De gamla männen sitter där helt nedbrutna, krossade, svarar med svaga röster och kan gråta. Zinovjev är tunn, böjd, grå, hans kinder är urgröpta. Mratjkovskij spottar blod, svimmar, de bär iväg honom. De ser alla ut som människor som är fullständigt slutkörda och helt utmattade. Men de unga röda för sig lätt och bekymmerslöst, de ser pigga ut, nästan muntra. De känner det som om de vore på fest. Utan att dölja sin tillfredsställelse berättar de om sina förbindelser med Gestapo och alla sina andra fabler.²⁷

De anklagade i den första gruppen

1. *Zinovjev, G. E.* (född 1883), bolsjevik sedan bolsjevikfraktionen bildades 1903, i emigrationen under många år Lenins närmaste medarbetare. Medlem av centralkommittén och Politbyrå, ordförande för Petrogradsovjeten efter oktoberrevolutionen. En av grundarna av den Kommunistiska internationalen och dess ständiga ordförande under många år. Han lämnade Oppositionen i januari 1928.

2. *Kamenev, L. B.* (född 1883), liksom Zinovjev medlem av partiet sedan 1901, bolsjevik sedan bildandet av fraktionen vid den andra kongressen, under lång tid Lenins medarbetare under hans år i exil, tidigare medlem av centralkommittén och Politbyrå. Ordförande för Moskvasovjeten och ordförande för rådet för arbete och försvar, vice ordförande för folkkommisariernas råd. Lämnade Oppositionen i januari 1928.

3. *Jevdokimov, G. E.* (född 1884), en av de äldsta arbetarbolsjevikerna, ledare för Leningradsovjeten och för Leningrads partiorganisation, tidigare medlem av centralkommittén och centralkommitténs Organisationsbyrå. Som zinovjevit lämnade han oppositionen i januari 1928.

4. *Bakajev, I. P.* (född 1887), en av de äldsta arbetarbolsjevikerna, tidigare medlem av den centrala kontrollkommissionen, framträdande i inbördeskriget; ledde för en tid Leningrads tjeka²⁸. Som zinovjevit lämnade han oppositionen i januari 1928.

5. *Smirnov, I. N.* (född 1880), medlem av partiet sedan 1899, en av de äldsta bolsjevikerna, under tsarismen flera gånger fängslad eller i landsflykt. Aktiv deltagare i Oktoberrevolutionen; ledare för

²⁷ Vi har sammanställt denna information ur rapporter från engelska journalister som bevisade rättegången. (L.S.)

²⁸ *Tjeka*. Den speciella kommissionen för kampen mot kontrarevolution, sabotage och spekulation. Sovjets hemliga polis 1928-1922.

den femte armén som krossade Koltjak. Efter segern ledde han sovjeternas och partiets aktiviteter i Sibirien. Medlem av centralkommitten och folkkommissariatet för post och telegrafi. Medlem av Vänsteroppositionen sedan 1923. Bröt med Oppositionen 1929.

6. *Mratjkovskij, S. V.* (född 1883), arbetare från Ural som kom från en revolutionär familj (han föddes i fängelset), gammal bolsjevik, en av inbördeskrigets hjältar. Efter segern hade han ansvarsfulla militära uppgifter, förde befäl över Volgas militärområde och även andra områden. Medlem av Vänsteroppositionen sedan 1923. Bröt med Oppositionen 1929.

7. *Ter-Vaganian, V. A.* (född 1893), gammal bolsjevik och marxistisk skribent, grundare av tidskriften *Under marxismens fana*. Författare till ett antal arbeten särskilt om Plechanov, Lenin och andra. Medlem av Vänsteroppositionen sedan 1923. Bröt med Oppositionen 1929.

8. *Holzman* [el. *Golzman*], *E. S.* (född 1882), gammal bolsjevik, ekonom. Han var aldrig aktiv i oppositionen med sympatiserade med denna 1926-27.

9. *Pikel, R. V.* (född 1896), medlem av partiet sedan början av revolutionen, skötte Zinovjevs affärer; skribent. Som zinovjevit bröt han med oppositionen i januari 1928.

10. *Dreitzer, E. A.* (född 1894), medlem av partiet sedan 1917, deltog aktivt i inbördeskriget. Vänsteroppositionell sedan 1923. Bröt med Oppositionen 1929.

11. *Reingold, I. I.* (född 1897), medlem av partiet sedan 1917, välkänd ekonom, för en tid vice finansfolkkommissarie och medlem av kommissariekollegiet. Aldrig aktiv i oppositionen. Som zinovjevit bröt han med oppositionen i januari 1928.

Den andra gruppen

1. *Berman-Jurin, K. B.* (född 1901) hörde aldrig till Vänsteroppositionen och hade aldrig någon förbindelse med denna. Han arbetade med den stalinistiska apparaten under sin vistelse i Tyskland liksom efter det att han rest till Ryssland. Namnet Berman-Jurin är helt okänt i väst. Enbart en uppgift i de tyska stalinisternas tidning *Die Deutsche Volkzeitung* (6 september 1936) som innebar att Berman-Jurin även gick under namnet Stauer gör det möjligt att konstatera att Berman-Jurin-Stauer verkligen existerar.

2. *Fritz David, I. I.* (född 1897), hörde aldrig till Vänsteroppositionen och hade aldrig något gemensamt med den. Han arbetade med den stalinistiska apparaten, särskilt i fackföreningarna, tidigare teoretiker för det Tyska kommunistpartiet rörande fackföreningsfrågor samt redaktör för De Röda Fackföreningarnas (R.G.O.) huvudorgan i vilket han åtskilliga gånger angripit trotskismen. Arbetade tills helt nyligen med *Rote Fahne* och moskvatidningarna *Izvestija* och *Pravda*.

3. *Lurie, M. I. (Emel)* (född 1897)²⁹, medlem och funktionär i det tyska kommunistpartiet. Tillhörde Zinovjevoppositionen men kapitulerade under det ryska kommunistpartiets femtonde kongress (i januari 1928) och uteslöts inte ur partiet. Sedan dess har han inte bara brutit med oppositionen och försvarar "generallinjen" utan även "specialiserat" sig på artiklar mot trotskism mestadels i de Svarta hundradenas³⁰ efterföljd.

²⁹ Dessa tre tysk-ryska stalinister (Berman-Jurin, M. Lurie, Fritz David) hörde, enligt vad som sagts oss, till kretsen runt Neuman som tidigare varit nära knuten till GPU, ett av de mest motbjudande gäng som någonsin funnits inom Komintern. Enligt de uppgifter som finns tillgängliga utomlands likviderades Neumangruppen av Moskva med hjälp av GPU. (Utnyttjandet av GPU som verktyg i den interna kampen inom Kominterns sektioner har under lång tid varit ett vanligt förekommande inslag som fört Kominterns apparat till demoraliseringens brant.) Det kan därför inte uteslutas att rättegången mot Stalins tidigare agenter – F. David, Berman-Jurin och M. Lurie – ingick som led i likvideringen av Neumangruppen (L.S.).

³⁰ *Svarta hundradena*. I Tsarryssland medlemmar av extrema monarkistgrupper som utförde pogromer mot arbetare, revolutionärer, nationella minoriteter osv. De mördade tusentals i samarbete med tsarmyndigheterna.

Låt oss med behärskad vämjelse citera Emels (Luriels) förtal som i december 1932 publicerades i nr 96 av *Inprecor*: ”*Detta samhällseliga krav* (bourgeoisins behov att förtala Sovjetunionen) *tillgodoses nu av Leo Trotskij... I Pilsudskis Polen åtnjuter Trotskij den politiska polisens särskilda sympati.*” Kommentarer överflödiga. *Die Permanente Revolution* (nr 32, 34), den tyska vänsteroppositionens huvudorgan publicerade i detta sammanhang två kommentarer rörande denna individs anti-trotskistiska arbete.

Sådana pärlor kan man förstås även finna hur många som helst i Fritz Davids skrivelser. Och dessa människor framträder vid rättegången som ”trotskister”! Det tyska kommunistpartiets centralkommitté har, *en och en halv månad efter att de avrättats*, nyligen uteslutit dessa tre ”trotskister” Fritz David, Moisej Lurie och Berman-Jurin (*Die Deutsche Volkzeitung*, 11 oktober 1936).

4. *Lurie, N. L.* (född 1901), fullständigt okänd. För närvarande går det inte att finna minsta spår av honom.

Dessa fyra ovan nämnda individer var inte bara som personer okända för Trotskij, Sedov och deras närmaste vänner. Det var endast genom nyhetsartiklar om Moskvarättegångarna som Trotskij och Sedov lärde känna deras namn.

5. *Olberg, V. P.* (född 1907) försökte 1930 gå med i den tyska vänsteroppositionen (som vid denna tidpunkt benämndes ”Leninförbundets minoritet”). Dock förvägras han detta eftersom han inte inger förtroende. (Han kvarstår i det tyska kommunistpartiet, medarbetar i stalinistiska publikationer osv.)

Olbergs vänder sig så till ”Weddingoppositionen” (Landaugruppen) där han accepteras. Eftersom de två grupperna förenas lyckas Olberg ta sig in i vänsteroppositionens tyska organisation. Under denna period erbjuder han sina tjänster som Trotskijs sekreterare. Några av Trotskijs vänner från Berlin, Pfemferts (en välkänd vänsterförläggare i Tyskland och redaktör för tidskriften *Die Aktion*) träffade Olberg vid denna tid. Så här skriver Pfemfert om honom i ett brev till Trotskij den 1 april 1930: ”Olberg gjorde ett mycket ofördelaktigt intryck på mig. Han inger inte förtroende.” I samma brev beskriver Pfemfert det obehag och den misstänksamhet som väcktes hos honom genom det överdrivna intresse som Olberg visade i förhållande till den ryska oppositionen, Trotskij, hans liv osv. Självklart var det inte längre fråga om att Olberg skulle resa för att träffa Trotskij.

Samtidigt med Landaugruppen utesluts Olberg i april-maj 1931 från den Tyska vänsteroppositionen. I februari 1932 begär han i en deklARATION återinträde i organisationen. Detta förvägras honom. Låt oss citera en av de uppgifter vi har rörande Olberg. Upphovsmannen är E. Bauer som lämnat den trotskistiska organisationen och nu är medlem i S.A.P.³¹ Så här skriver Bauer: ”I ett brev från mig personligen avslogs Olbergs deklARATION med begäran om återinträde (från februari 1932). Sedan dess har ingen av oss hört någonting om Olberg.”

Sedov träffade emellanåt Olberg personligen under andra halvan av 1931 och i början av 1932. Framför allt var syftet med dessa möten att utnyttja Olbergs tekniska tjänster: Olberg samlade böcker, tidningsurklipp osv. Dessa möten var inte egentligen politiska och än mindre organisatoriska till sin karaktär eftersom Olberg inte var medlem i organisationen och Sedov själv stod utanför den tyska oppositionens organisationsarbete.

Vi upprepar att sedan 1932 har varken Sedov eller någon annan tysk trotskist någon som helst relation till Olberg. Sedan 1932, dvs under mer än fyra år före rättegången hade de helt förlorat Olberg ur sikte. Detta påstående är inte obestyrkt. Det finns dussintals människor som emigrerat och befann sig i den tyska vänsteroppositionen eller i nära kontakt med denna, inkluderande politiska motståndare. Tveklöst skulle de alla stöda vårt påstående. Några har redan gjort detta,

³¹ *SAP*, Socialistiska Arbetarpartiet, ett centristiskt parti som organiserades i oktober 1931 när ett antal av dess ledare uteslöts från riksdagen (Reichstag). Enades om att arbeta med Vänsteroppositionen 1933 men motsatte sig Fjärde Internationalen och bröt med trotskismen.

särskilt den tyska emigrationen i Prag där Olberg bodde de senaste åren *utan att ta kontakt med någon av de tyska trotskister* som inte är fåtaliga i Prag.

Och denne man påstår sig ha varit Trotskijs ”sändebud” i Tyskland, att Trotskij hade ”absolut förtroende” för honom, att Oppositionen givit honom pengar för att anskaffa pass osv.!

.....

Några få ord måste ännu sägas om de *under förhören* helt skilda roller som spelades av dessa två svarandegrupper; de gamla bolsjevikerna och de unga okända.

För det första begränsas vittnesmålen från majoriteten av de gamla bolsjevikerna till ett fåtal sidor. De citerade vittnesmålen är från Jevdokimov sida 6 till 10, från Zinovjev sida 16 till 38, från Kamenev sida 10 till 34, från Ter-Vaganian sida 11 till 32 osv och förhørsprotokollen är daterade *från slutet av juli, början av augusti till den 14 augusti*.

Med ”de unga” är det fråga om något helt annat. Inte senare än i januari påbörjar Olberg sitt vittnesmål (den 21 februari har han redan lyckats nå sid 77-78). *Den nionde maj* var Olbergs vittnesmål redan avslutat.³² Hans vittnesmål utgör en volym om 262 sidor där dock Olberg först på *sista sidan* slutligen erinrar sig förbindelserna mellan trotskisterna och Gestapo – på förhörets sista dag, på sista sidan!³³

Således avslutades undersökningen av Olberg-fallet nästan tre månader innan de gamla männen, Kamenev, Ter-Vaganian, Jevdokimov, Smirnov och de andra, hade gjort sina första ”bekännelser”. M. Lurie hade redan den 21 juli nått sidorna 243-244 och återigen är det enbart på de sista sidorna som det finns någon hänvisning till hans kontakter med Gestapo och det är endast på sidan 252, uppenbarligen alldeles vid avslutningen av förhöret, som han vittnar om att Zinovjev måste antas veta om dessa förbindelser. Den 21 juli, på samma dag som M. Lurie, vittnar N. Lurie på sidan 142 om Gestapo.

Det måste noteras att även vittnesmålen från Dreitzer och särskilt Reingold, som vid rättegången betedde sig som GPU-agent och anklagade alla för allt, även de var omfångsrika. På sidorna 102-103 ”kommer Dreitzer ihåg” att Trotskij sänt honom ett handskrivet brev och på sidan 195 att han förberett terroristhandlingar tillsammans med Schmidt och andra.

Reingolds vittnesmål citeras oftare än någon annans. Hans uppgifter tjänar som åklagarens grundmaterial särskilt för att döma de andra anklagade.

.....

Bland de svarande vid Moskvarättegången återfanns inte en enda verklig bolsjevik-leninist. Vänsteroppositionen hade brutit med zinovjeviterna i januari 1928 när dessa kapitulerade inför den stalinistiska byråkratin. Smirnov, Mratjkovskij, Ter-Vaganian och Dretzer hade brutit med oppositionen två år tidigare i slutet av 1929.

Trotskij hade från och med januari 1928 inte haft några som helst förbindelser med zinovjeviterna, varken personligen eller genom någon mellanhand. Han hade varken skrivit till dem eller mottagit ett enda brev från dem. Och detta är fullt förståeligt. Vänsteroppositionens väg, som präglas av oförsonlig kamp mot stalinismen, skiljer sig markant från den väg de grupper slår in på som kapitulerar inför stalinismen.

.....

Tillsammans med Stalin bildade Zinovjev och Kamenev 1922-23 vad som kom att kallas ”trojkan”, i vars händer makten låg under Lenins sjukdom och särskilt efter hans död. Med hjälp av parti-

³² Om källan till hans pengar liksom rörande hela historien om Olbergs Honduranska pass har vi ytterst intressant information som dock kan publiceras först efter noggrann undersökning.

³³ Med största säkerhet beror detta på att den 31 juli, mer än två och en halv månad efter sitt vittnesmål den 9 maj, förhörs Olberg för andra gången av åklagaren om Gestapo. (L.S.)

apparaten förberedde och ledde trojkan kampen mot Trotskij och "trotskismen". Men snart bröts trojkan sönder. Med sin internationella träning, sin förberedelse i exilen och delvis under påverkan av Leningrads arbetare gick Zinovjev och Kamenev i opposition mot Stalin och den nationella inriktningen på att bygga socialism i ett land, vändningen till kulakerna osv. I denna kamp stödde sig Zinovjev och Kamenev på partiorganisationens apparat i Leningrad som uppenbart inte kunde kontrollera den fackföreningsapparat på unionsnivå som Stalin direkt drog in i kampen mot Zinovjev och Kamenev.

Trots sin tidigare kamp mot "trotskismen" befann sig snart Zinovjev och Kamenev 1926 på Vänsteroppositionens plattform och erkände därigenom dess riktighet. Att de som uppfann "trotskismen" – som en ideologisk tendens fientlig mot leninismen – gick över till Vänsteroppositionens läger, detta slog fullständigt sönder myten om trotskismen. Den Zinovjevskas oppositionen som hade sitt ursprung inom apparaten förlitade sig dock tungt på diplomati, kombinationer, taktiska manövrer, kompromisser med apparaten, kapitulationer osv. Vid den femtonde, unionsomfattande kommunistpartikongressen i januari 1928 hade Zinovjev, Kamenev och deras vänner redan kapitulerat för den stalinistiska fraktionen, inte bara på grund av brist på politiskt mod utan även av en uppriktig övertygelse att det var omöjligt att föra kampen till en splittring.

Senare kapitulerade Zinovjev och Kamenev ytterligare två gånger. Med varje ny kapitulation gjorde de allt större eftergifter till Stalin och sjönk allt djupare för att till slut bli hans fångar. Stalin drog åt tumskruvarna undan för undan. Medan de till en början "enbart" medgav att deras aktiviteter hade en anti-parti karaktär tvingades de snart erkänna att de var av "kontrarevolutionär" natur, höja Stalin till skyarna och senare (under revolverhot) ta på sig det "politiska och moraliska" ansvaret för mordet på Kirov. Genom att erkänna allt Stalin begärde av dem och göra de mest monstruösa anklagelser mot sig själva och mot sina kamrater blev de lekbollar i händerna på de stalinistiska, bonapartistiska pamparna.

På liknande sätt om inte i samma utsträckning gick Smirnov, Mratjkovskij och andra samma väg. Genom att kapitulera för Stalin visade de 1929 att de också var slut och inte längre revolutionära kämpar. De hade ett ärorikt förflutet men ingen framtid. Kapitulationen hade för alltid förtärt dem inifrån.

De anklagades beteende under rättegången utgjorde endast den tragiska slutpunkten, det sista stadiet i de senare årens politiska förnedring och förfall.

.....

När man i västvärlden undrar hur män som Zinovjev, Kamenev och särskilt Smirnov och Mratjkovskij, gamla revolutionära kämpar, kunde falla så lågt har man glömt bort allt det vi här förklarar (så inte i Sovjetunionen där det begrips alltför väl). Man föreställer sig Zinovjev och Smirnov under den ryska revolutionens heroiska år. Men sedan dess har nästan tjugo år passerat, mer än hälften under Stalins korrupta, termidorianska regim. Nej, på de anklagades bänk satt endast skuggor av inbördeskrigets Smirnov och Zinovjev från Kominterns första år. På de anklagades bänk satt brutna, krossade och förstörda människor. Innan han fysiskt dödade dessa män hade Stalin brutit ner och förintat dem moraliskt.

På kapitulationens sluttande plan har ännu ingen lyckats stanna upp. När man en gång har hamnat där går det inte att undvika att glida ända ner. Först 1934 kapitulerade Rakovskij som stod emot längre än de andra gamla männen. Idag har han sjunkit så lågt att han kräver att Zinovjev, Kamenev och Trotskij ska avrättas! Ett sådant beteende har, särskilt vad gäller Rakovskij, i väst mottagits med den största förvåning; en ärlig människa av högsta moraliska halt och så plötsligt.....Hur kan detta förklaras? Som om Rakovskij skulle kunna undkomma den tunga byråkratiska kvarnsten som mal tidigare kämpar till blott mänskligt stoft! Man kunde snarare fråga sig hur Rakovskij, som stod i spetsen för Oppositionen fram till 1934, kunde ha varit okunnig om terrorismen om den verkligen hade förekommit. Som bevis för "terror" hänvisar Rakovskij, som

kvarstod i Oppositionen till 1934.....till Zinovjev, Kamenev och andra som Oppositionen hade brutit med 1928. Det stalinistiska enväldet tillåter inga kapitulationer att stanna upp på halva vägen; allt eller inget, det finns inget mellanläge.

Den stalinistiska ”konsten” att bryta ner revolutionära personligheter kännetecknas av att man långsamt och envetet driver dessa människor steg för steg, djupare och djupare.... Och vilka drivkrafter kan de haft för att kämpa emot? De hade inte bara tagit avstånd från sina egna idéer utan själva hjälpt Stalin att dra ner dem i smutsen. Om den internationella arbetarrörelsen inte befunnit sig i ruiner skulle dessa män utan tvekan ha betett sig annorlunda. Isolerade från den revolutionära rörelsen och från hela världen såg de bara hur fascismen växte och stärktes; och inom Sovjetunionen den hopplösa stalinismen. Främst är de anklagades bedrövliga beteende ett uttryck för den djupa förtvivlan som drabbar människor som förlorat alla perspektiv.

Och hur kan även de bästa av dagens sovjetmänniskor undvika att demoraliseras. Har revolutionärer någonsin härdats i tomrum. Nej, för detta krävs kollektivt arbete, gemenskap, förbindelser med massorna, teoretisk självskolning osv. Endast under sådana förhållanden kunde revolutionära och bolsjevikiska karaktärer formas. Men detta tillhör ett avlägset förflutet. Inte bara i Sovjetunionen har en motsatt process ägt rum. Den totala frånvaron av socialt liv, fritt tänkande och ett kollektivt agerande som sammansvetsas av en disciplin som är medvetet vald snarare än slaviskt underdånig – allt detta kan sammantaget inte annat än förstöra de gamla och förhindra skolningen av de unga.

Det är därför inte genomtänkt att jämföra de anklagades beteende i Moskva med det som vissa modiga militanter ger prov på inför fascistiska bödlar. Dessa kämpar var inte brutna av tio års stalinistiskt herravälde, de var inte isolerade som Stalins offer i Moskva. De kände istället att världens arbetare stod bakom dem. Skiljelinjen var också mycket tydligare: Fascism mot kommunism. Trots att Zinovjev och Kamenev i Moskva stod inför en termidoriansk domstol bestående av stalinistiska uppkomlingar så var de ändå en domstol som hade fräckheten att svepa sig i fraser från Oktoberrevolutionen och socialismen. Det är givet att GPUs förhørsledare, i kombination med en fruktansvärd moralisk tortyr, även använde sig av denna fraseologi och särskilt av krigshotet. Detta måste med nödvändighet ha bidragit till att bryta ner dessa olyckliga svarande.

Även en jämförelse med hur den stora franska revolutionens ledare betedde sig blir ytlig. Dessa män stod på toppen av sin styrka, det mångskiftande skeendet utspelades med omtumlande hastighet, ingen kunde räkna med att benådas och framför allt skedde allt under en period av revolutionärt uppsving som saknade historisk motsvarighet. Även den stora ryska revolutionen upplevde en liknande period (1917-1922) och det är just under denna tid som människor som Smirnov och Mratjkovskij hjältemodigt kämpade och dog vid inbördeskrigets frontlinjer. Om man söker historiska jämförelser med Jakobinernas sätt att bete sig skall man inte se dem under tiden 1789-1794, utan ungefär tio år senare, under kejsardömets tid när många hade blivit Napoleons ståthållare och ämbetsmän.

Men, säger man, hur kan man förstå att *alla* elva kunde bete sig på detta sätt inför domstolen (de fem unga oräknade)? Man får då inte glömma att dessa elva svarande inte valts på måfå utan under en lång och skrämmande utredningsprocess valts ut bland 50 eller fler andra fängelsekandidater som Stalin inte lyckades knäcka. *Det var just dessa som hade brutit samman som ställdes inför rätta.* Det är inte känt vad som skedde med de övriga och det värsta kan befaras. Utan tvivel sköts en del under själva utfrågningen, de som inte dukade under för Stalins utpressning. Dessa sköts ”till de övrigas uppbyggelse”. Förutom tortyren vid själva utfrågningen – från morgon till kväll, vecka efter vecka, ställs samma frågor till den anklagade som får förbli stående – förutom den plågsamma oron över familjens öde samt annan tortyr från den mörkaste inkquisitionens skräckkammare, förutom allt detta var ett av den stalinistiska undersökningsmetodens mest avgörande ”argument” att man sköt ner ett visst antal av de anklagade. Till Smirnov och Jevdokimov sa man: Idag sköts den och den (till exempel Kuklin eller Gertik), i morgon kommer den och den att skjutas eftersom de inte avgivit begärda vittnesmål, och sedan blir det din tur. (Givetvis är detta en hypotes).

Med en pistolmynning mot tinningen intalar sig Zinovjev och Kamenev: Undertecknar vi inte dessa nesligheter som Stalin vill få oss att erkänna, kommer han att skjuta oss i hemlighet utan rättegång. Om vi undertecknar har vi trots allt en liten chans till räddning. Kanske Stalin inte bedrar oss när han lovar att skänka oss livet i utbyte mot våra bekännelser. Deras förhoppningar stärktes mot bakgrund av den föregående serien rättegångar som också byggde på falska bekännelser – där de anklagade kom undan med lindriga eller fingerade straff. Dessutom tänkte de anklagade inte bara på att rädda sina liv utan såg också i detta den enda möjligheten att i en förändrad situation avslöja den stalinistiska komplotten och, om än bara delvis, kunna rehabilitera sig. De begick ett ödesdigert fel men som vi försökt visa *var det inte oförklarligt*, det kan härledas ur deras tidigare uppträdande.

Men även bland dessa anklagade kan man finna en sista rest av styrka, en sista droppe av personlig värdighet. Trots att de var helt nerbrutna tog *ingen* av de gamla bolsjevikerna på sig anklagelsen att ha varit ”förbundna med Gestapo”. De var helt enkelt fysiskt oförmögna att ta på sig detta.

Det kan uppfattas som en självmotsägelse men vi tror Zinovjevs och Kamenevs inre moraliska styrka långt överstiger genomsnittets – trots att den under helt exceptionella förhållanden visade sig otillräcklig. Hundratals och tusentals socialister och andra ledare som anpassar sig till sovjetbyråkratin eller kapitalismen skulle själva inte klarat av bråkdelen av den fruktansvärda, oavbrutna press som Zinovjev, Kamenev och de andra utsatts för.

Ännu en iakttagelse. De anklagades uttalanden kan inte på något sätt skiljas från åklagarens uttalanden och skiljer sig inte på något sätt från de tusentals blodtörstiga artiklar som fyller tidningarna. Genom detta sätt att uttrycka sig, där de utan fakta och bevis anklagar sig själva och ord för ord upprepar det som åklagaren dikterat, genom sin stora beredvillighet att svärta ner sig själva, säger faktiskt de anklagade till hela världen; tro oss inte, ser ni inte att allt bara är en stor lögn, lögner från början till slut.

.....

Ja, med endast några få undantag utmattades till slut det gamla släktet av bolsjevik. De hade haft alltför mycket att bära på sina axlar, – tre revolutioner, den underjordiska verksamheten, fängelser, inbördeskrig. Styrkan övergav dem, deras nerver tog slut.

Trots allt finns det dock fortfarande oförstörbara revolutionärer i Sovjetunionen, åtskilliga tusen bolsjevik-leninister. Stalin kommer inte att kunna dra dem inför rätta även om han kan utrota dem en efter en, utrota dem men inte krossa dem. Eftersom de är övertygade om det rättvisa i sin sak har dessa revolutionära kämpar inte slagit in på och de kommer inte att slå in på kapitulationens ödesdiga väg. De dör hellre i GPU:s källarhål, okända, utan stöd och medkänsla. Det är dessa som bevarar den revolutionära kontinuiteten och räddar den sovjetiska arbetarrörelsens revolutionära heder.

De anklagade som inte framträdde vid rättegången

Vid sidan av de sexton som sköts nämns ett stort antal individer som anklagas för att vara terrorister eller för att ha deltagit i terroristisk aktivitet. Av okända skäl och helt mot rättvisans normala regler kallades ingen av dessa inför domstolen, varken som svaranden eller vittnen. (Vi talar inte om Safonova eller Jakolev som under rättegången tjänade som Vysjinskijs högra händer). I åtalet konstateras att följande ”har satts åt sidan”: 1) Gaven, 2) Gertik, 3) Karev, 4) Konstant, 5) Matorin, 6) P. Olberg, 7) Radin, 8) Safonova, 9) Faivilovitj, 10) Schmidt, 11) Esterman, 12) Kuzmisjev. Varför? Av helt godtyckliga skäl. Frånvarande från rättegången är till exempel Gavin som vi kommer att diskutera mer i detalj senare och som nämns flera gånger som kurir med terroristinstruktioner från Trotskij till Smirnov. Gertik, Faivilovitj, Karev och Radin ”organiserade” mordet på Kirov. Schmidt, Esterman, Kuzmisjev ”organiserade” mordet på Vorosjilov osv. Men

beträffande dessa tolv personer säger åtalet bara att de satts åt sidan. Det finns flera om vilka inget sägs. Här är listan:³⁴

1. *Anisjev*, dömd till sex års fängelse vid den första rättegången mot Zinovjev.
2. *Arkus*, gammal partimedlem och ekonom.
3. *Bogdan*, gammal partimedlem, tidigare Zinovjevs sekreterare (begick självmord).
4. *Bucharin*, medlem av kommunistpartiets centralkommitté, tidigare medlem av politbyrå och ledare för Komintern, redaktör för *Izvestija*.
5. *Dreitzer*, syster till en av de skjutna.
6. *Eismont*, gammal partimedlem som arresterades redan 1932.
7. *Fedotov*.
8. *Friedland*, ung rådsteoretiker.
9. *Friedman*.
10. *Furtysjev*, gammal partimedlem.
11. *Gajevskij*, gammal kommunist, hjälte från inbördeskriget.
12. *Grunstein*, gammal bolsjevik, tidigare politisk straffånge, hade en viktig ställning i militärfrågor.
13. *Herzberg*, gammal partimedlem, dömd i den första Zinovjevrättegången.
14. *Jakolev*.
15. *Jatsek*, gammal partimedlem.
16. *Jelin*.
17. *Judin*.
18. *Kuklin*, en av de äldsta arbetarbolsjevikerna, en av ledarna för Leningrads partiorganisation, tidigare medlem i centralkommittén, dömd till 10 år i fängelse vid den första Zinovjevrättegången.
19. *Kunt*.
20. *Lipshitz P.*
21. *Lominadze*, tidigare sekreterare i den kommunistiska ungdomsinternationalen, en av ledarna för ungdomsrörelsen, tidigare medlem av centralkommittén (begick självmord).
22. *Medvedev*, gammal bolsjevik, ledare av den tidigare arbetaroppositionen.
23. *Muchin*.
24. *Okudzjava*, en av de äldsta bolsjevikerna, ledare för partiet i Kaukasus.
25. *Pjatakov*, gammal bolsjevik, medlem av centralkommittén, vice folkkommissarie för den tunga industrin.
26. *Putna*, militär förgrundsgestalt, tills alldeles nyligen militärattaché i London.
27. *Radek*, tidigare medlem av centralkommittén, berömd journalist.
28. *Rjutin*, tidigare medlem av centralkommittén och ledare för Moskvas partiorganisation.
29. *Rykov*, medlem av centralkommittén tidigare ordförande för folkkommissariernas råd, just avlägsnad från posten som folkkommissarie för post och telegraf.

³⁴ Vi tar här inte med de som enligt domstolens information befinner sig utomlands: Weiz, Slomovitz m.fl. (L.S.)

30. *Serebrjakov*, en av de äldsta arbetarbolsjevikerna, tidigare centralkommittén sekreterare.
31. *Sjarov*, gammal arbetarbolsjevik, zinovjevit som dömdes till åtta års fängelse i den första rättegången mot Zinovjev.
32. *Sjatskin*, en av ledarna för Lominadzegruppen, gammal partimedlem, tidigare ledare för den kommunistiska ungdomsinternationalen.
33. *Sjljapnikov*, gammal bolsjevik, tidigare medlem av centralkommittén och ledare för arbetaroppositionen.
34. *Slepkov*, ung teoretiker från "Bucharinskolans" högerflygel, journalist.
35. *Smilga I. I.*, tidigare medlem av centralkommittén, en av ledarna för oktoberupproret, innehade ledande militära och ekonomiska befattningar.
36. *Sokolnikov*, gammal bolsjevik, tidigare militär ledare, tidigare finansfolkkommissarie, tidigare medlem i centralkommittén.
37. *Sten*, en av ledarna för Lominadzegruppen ("vänsteristisk"), gammal partimedlem, tidigare medlem av den centrala kontrollkommissionen.
38. *Stückgold*, gammal partimedlem, Skljanskijs tidigare sekreterare, Trotskijs ersättare under inbördeskriget.
39. *Tomskij*, tidigare ledare för fackföreningarna, tidigare medlem av centralkommittén och politbyrån.
40. *Uglanov*, centralkommitténs och Moskvakommitténs tidigare sekreterare, en av ledarna för högeroppositionen.
41. *Zaidel*.

Alla dessa anklagades antingen för aktiv terrorism – den överväldigande majoriteten – eller för att ha visat sympati för terrorism och uppehållit kontakter med terroristerna!

Till denna lista måste läggas³⁵ de som i januari 1935 dömdes samtidigt med Zinovjev och som inte återfinns på listan ovan: 1. *Sachov*, 2) *Gorsjenin*, 3) *Tsarkov*, 4) *Fedorov*, 5) *Hessen*, 6) *Tarasov*, 7) *Perimov*, 8) *Basjkirov*, 9) *Bravo*, (majoriteten av dessa är gamla bolsjeviker). Man måste även räkna in 78 gamla bolsjeviker (*Zalutskij*, *Vardin* m fl) som internerades i koncentrationsläger i samband med den första rättegången mot Zinovjev. Även måste man tillföra *Trotskij* och *Sedov*, de huvudanklagade vid den nuvarande rättegången. Vi får alltså en lista omfattande 142 individer. Alla anklagas för de svåraste brott. Med endast något enstaka undantag består denna lista av bolsjevismens mest berömda företrädare.

Om någon skulle ta sig för att sätta samman en lista över bolsjevismens mest framträdande representanter, de som spelade den största rollen i partiets och revolutionens historia, skulle vi rekommendera denna lista som utgångspunkt, med tillägg för de gamla bolsjeviker som avrättades efter Moskvarättegången. Denna lista skulle innehålla *sex tidigare medlemmar i politbyrån och partiledare: Bucharin, Zinovjev, Kamenev, Rykov, Tomskij och Trotskij*. I Lenins politbyrå återfanns, förutom Lenin och Stalin, fem från denna lista. *Av Lenins politbyrå återstår idag endast Stalin. De andra har antingen skjutits eller anklagats för terrorism (Tomskij begick självmord).*

I Lenins testamente nämns sex personer: *Trotskij, Stalin, Zinovjev, Kamenev, Bucharin och Pjatakov*, de två sistnämnda som "de mest framstående av de unga." Två av dessa har skjutits av Stalin. Trotskij är dömd till döden *in absentia* (i sin frånvaro, ö.a.). Pjatakov är fängslad, anklagad för terrorism. Bucharin har benådats – men för hur länge vet ingen. *Återigen, Stalin är den ende som återstår.* Av de som skjutits och de som vid rättegången anklagats för att ha deltagit i terrorism återfinns *19 tidigare medlemmar av centralkommittén: Bucharin, Jevdokimov, Fedorov, Kamenev,*

³⁵ Till listan kunde även föras Ruth Fisher och Maslow. (L.S.)

Kuklin, Lominadze, Pjatakov, Radek, Rjutin, Rykov, Serebrjakov, Sjljapnikov, Smilga, Smirnov, Sokolnikov, Tomskij, Trotskij, Uglanov, Zinovjev (Bucharin och Rykov är fortfarande medlemmar av centralkommittén!) samt tre tidigare medlemmar av den centrala kontrollkommissionen: Bakajev, Gaven, Sten.

Alla de bästa i bolsjevikpartiet, alla ledarna för oktoberrevolutionen, visade sig vara ”galna hundar”, ”banditer” och ”Gestapoagenter”. Om vi till de 142 ovan uppräknade lägger de 16 som nu skjutits, de 102 som sköts i samband med mordet på Kirov, det så kallade Vita Gardet, de 14 som sköts i Nikolajevaffären, de 12 GPU-männen som dömdes (de är de verkligt skyldiga!) så får vi fram det totala antalet 286 personer med mycket skiftande bakgrund och ofta utan något gemensamt. Förutom Nikolajev, några av hans vänner och ett antal medlemmar av Leningrads GPU *hade ingen av dessa något som helst att göra med mordet på Kirov*. Inte desto mindre anklagas de av Stalin för att ha del i detta mord och vi vet varken hur många gånger Stalin kommer att dra fram Kirovs lik eller hur många människor han kommer att anklaga för att vara ansvariga för, eller ha deltagit i detta mord. Och hur många människor har skjutits ”i hemlighet” utan någons vetskap? Hur många tiotusental har deporterats eller internerats i koncentrationsläger?

.....

Vi har redan hävdat att sammansättningen av de anklagade var *godtycklig*, inte bara för att vi har att göra med en konstruerad komplot utan även beroende på att Stalin inte kunde bryta ner alla de som planerats som svarande. Listan över de anklagade har med säkerhet förändrats mer än en gång och antog inte sin slutliga form förrän samma dag som åklagaren undertecknade åtalet. Det faktum att Stalin valde ut de sexton svarande från en mycket mer omfattande lista styrks inte enbart av våra allmänna antaganden utan kan även visas i det närmaste matematiskt.

Handlingarna för respektive svarande utmärks av ett nummer (vid citat ur vittnesmålen anges detta nummer inom parentes). Om vi ordnar de svarande i alfabetisk ordning får vi följande tabell³⁶

Bakajev	1
Berman-Jurin	4
David, Fritz	8
Dreitzer	10
Zinovjev	12
Kamenev	15
Mratjkovskij	18
Olberg, V.	21
Pikel	25
Reingold	27
Smirnov, I. N	29

Handlingarna för dessa elva svarande står i strikt (rysk) alfabetisk ordning. Eftersom Holzmans vittnesmål inte citeras alls under rättegången förblir numret på hans handlingar okänt för oss. De övriga svarande har följande nummer³⁷:

Lurie, M.	32
-----------	----

³⁶ (För att denna redovisning ska bevara sitt värde har vi behållit den ryska alfabetiska ordningen). Även en bunt handlingar, nr 31, återfinns i det fall där Reingolds, Pikels, Safonovas och Dreitzers vittnesmål samlas. Detta tycks vara ett isolerat fall. Det finns också en annan grupp handlingar som bär följande nummer: 3–Karev, 14–Matorin, 24–Olberg, P. Dessa står inte i alfabetisk ordning antagligen eftersom de alla hänvisar till särskilt en av de svarande: Karev till Bakajev, Matorin till Zinovjev och Kamenev samt Olberg till sin bror. Det är antagligen därför som deras nummer följer numren för de svarande som de är förknippade med. (L.S.)

³⁷ Det faktum att Jevdokimov och Ter-Vaganian kommer först i slutet kan förklaras av att Stalin till en början inte avsåg att ställa dessa inför rätta. Vi kan också notera att Jevdokimovs bekännelser dateras den 10 augusti, bara några få dagar innan åtalet publiceras och Ter-Vaganians den 14 augusti dvs samma dag som åklagaren skrev under åtalet. Efter att ha fått fram dessa vittnesmål skyndade sig åklagaren att skriva ut och underteckna åtalet. Det är också troligt att de två Lurie inte ursprungligen avsågs ingå i rättegången och att de lades till först senare.

Lurie, N.	33
Jevdokimov	36
Ter-Vaganian	38

Genom att använda dessa tabeller kan vi se tomrum efter en hel rad nummer. Det betyder att de fångar som svarar mot dessa nummer saknas. 19 individer (plus nr 31 som behandlats i fotnot) motsvaras av 38 nummer. Mot vilka individer svarar då de övriga 18 numren? Det tycks oss sannolikt att dessa "saknade" åtalade, med några få undantag som Safonova som GPU kanske sparar för en kommande rättegång, är de som Stalin inte lyckades bryta ner och som han därför troligen sköt utan rättegång.

Fanns det ett "Förenat centrum"?

Rättegångens kärna och samtidigt själva grunden för åtalet var det så kallade "*Förenade centret*". Detta centrum beslutade inte endast om en inriktning på terror utan organiserade och styrde även attackerna. Vid en analys av rättegången är alltså frågan om detta "centrum" av avgörande betydelse. Vi tvingas undersöka den i detalj.

Vi har redan försökt visa hur godtyckligt Stalin drog in fyra zinovjevister i rättegången genom att framställa dem som medlemmar av centret. Men till varje pris måste han komma åt Trotskij, annars hade hela rättegången varit värdelös. När historien om konsuln föll samman tvangs Stalin leta efter andra utvägar. Han insåg att zinovjevisterna knappast kunde användas för att uppnå syftet, eftersom de genom att kapitulera för den byråkratiska apparaten i januari 1928 hade brutit med Vänsteroppositionen och därefter inte hade haft några förbindelser med denna.

Han behövde "förena" de som tidigare hade tagit på sig det politiska ansvaret för mordet på Kirov – med trotskisterna. Det var denna "förening" som det "Förenade centret" skulle stå för. Efter ofruktbara försök att åtala de *verkliga* trotskisterna – de skulle bara ha avvisat Stalins utpressningsförsök – bestämde sig Stalin för de *tidigare* medlemmarna av Vänsteroppositionen; Smirnov, Mratjkovskij och Ter-Vaganian. Dessa män hade brutit med Vänsteroppositionen 1929 dvs sju år tidigare! I frånvaro av någon autentisk trotskist (låt oss påminna oss att det bland de svarande inte fanns en enda sådan) tvingades Stalin nöja sig med pseudotrotskister, särskilt som en av dessa, Smirnov, av en tillfällighet råkat möta Trotskij's son i Berlin. Detta gav Stalin åtminstone en formell möjlighet att tala om "förbindelser" utomlands.

Så föddes i Stalins polishjärna tanken på att skapa det "Förenade centret". Resten var en fråga om polisiär teknik.

Centrets sammansättning

Åtalet och domen ger det Förenade centret följande sammansättning: Zinovjev, Kamenev, Jevdokimov och Bakajev från zinovjevisterna samt Smirnov, Ter-Vaganian och Mratjkovskij från trotskisterna.

Men även i fråga om centrets sammansättning motsäger de svarande varandra. Vi talar här inte om någon stor kommitté vars sammansättning hela tiden kunde förändras och där det kan vara svårt att komma ihåg alla, utan faktiskt om en trång, sammansvuren krets av konspiratörer som ägnade sig åt terroristisk aktivitet. Åtminstone borde sammansättningen av ett sådant konspiratoriskt centrum ha varit exakt avgränsad. Detta är vad åtalet försöker åstadkomma genom att räkna upp de sju medlemmarna ovan. Svaranden Reingold, ett av åklagarens huvudvittnen, uppger en annan sammansättning av centret. "Jag hade", säger han

"ett organisatoriskt och även personligt förhållande till ett antal medlemmar av det trotskist-zinovjeviska centret: Zinovjev, Kamenev, *Sokolnikov* och andra." Och längre fram upprepar Reingold: "medlemmarna i det trotskist-zinovjeviska centret var Zinovjev, Kamenev, Bakajev, Jevdokimov, Smirnov, Mratjkovskij, Ter-Vaganian och *Sokolnikov*."

Det faktum att Sokolnikov var medlem i centret bekräftades också av Kamenev som på en fråga från åklagaren preciserar att Sokolnikov även var ”en medlem vars deltagande i centret var ytterst hemlig” för att han i händelse av katastrof skulle kunna fortsätta den terroristiska aktiviteten.” Man frågar sig då varför åklagaren inte omedelbart inkallade *Sokolnikov* inför rätten. Det är enkelt att förklara: Att vid denna tidpunkt inkalla Sokolnikov skulle ha raserat rättegångens fullständigt falska och därför ”bräckliga” konstruktion.

Sokolnikov måste först förberedas i GPU:s tortyrkammare och även om det till slut lyckas tar detta tid. Det faktum att Reingold på Stalins order nämner Sokolnikov var en förutsättning för att han skulle kunna skjutas utan ens en rättegång.

Samtidigt som Kamenev bekräftar vittnesuppgiften om Sokolnikov ger han för egen del en ny version av centret (av ”komplotten” som han kallar det) som ”var sammansatt av följande personer: Från zinovjevisterna jag själv (Kamenev), Zinovjev, Jevdokimov, Bakajev och Kuklin”. Förutom Sokolnikov är tydligen *Kuklin* medlem av centret. Liksom när det gäller Sokolnikov anser åklagaren det inte nödvändigt att kalla Kuklin inför rätta trots att han under rättegången upprepade gånger nämns som en av ledarna för den terroristiska aktiviteten! Kuklin som dömdes till 10 års fängelse i januari 1935 var en av de äldsta arbetarbolsjevikerna och ledande zinovjevist.

Enligt Smirnovs vittnesmål hade även *Lominadzegruppen* förenat sig med sammanslutningen (Smirnov säger inget om ett centrum och som vi ska se förnekar han senare dess existens). Vi kan notera att ingen medlem av denna grupp ställs inför rätta. Även om han ”bekräftar Smirnovs vittnesmål” nämner Ter-Vaganian inte *Lominadzegruppen* i sin redogörelse. Mratjkovskij nämner tvärtom inte bara *Lominadzegruppen* som medlemmar i sammanslutningen utan säger dessutom att *Lominadze* personligen var medlem i centret. Bakajev nämner inte bara Kuklin utan även *Sjarov*, en annan gammal bolsjevik-zinovjevist som dömts i den första rättegången 1935. *Karev* nämns upprepade gånger som en ledande deltagare vid en terroristkonferens (centrets?). Men inte heller han återfinns på de anklagades bänk eftersom hans fall av någon anledning ”satts åt sidan”.

Till yttermera visso vittnar Kamenev om att *Serebrjakov och Radek* vid sidan av Sokolnikov ämnats som ersättare ”som” enligt Kamenev ”framgångsrikt skulle kunna fylla funktionen”. Låt oss påminna oss att *Serebrjakov* bröt med oppositionen 1928 och *Radek* lämnade 1928 – och som han lämnade! Efter 1928 har *Radek* flerfaldiga gånger framträtt i tidningarna som en av trotskismen mest hatiska och ondsinta motståndare. Men inte ens det hjälpte honom!

Under rättegången tas *Safonova* in från fängelset för att tjäna som ”vittne” och utfrågningen av henne gör ett särskilt avskyvärt och obehagligt intryck. I hopp om att rädda sitt liv fördömer hon I. N. Smirnov i ett utbrott av vilt raseri (i bästa fall sparar Stalin henne för en ny rättegång för att därefter skjuta henne på samma sätt som han sköt alla Berman-Jurin). Denna *Safonova* ”var själv medlem i det trotskistiska centret..... och deltog aktivt i dess arbete”. Varför kallas hon då enbart som vittne?

Detta centrum påstods även föra förhandlingar om ”gemensam aktivitet” (dvs om terror) med *Sjatskin*, *Sten* (”vänsterist”), *Rykov*, *Bucharin*, *Tomskij*, (”högersinnad”), *Sjljapnikov* och *Medvedev* (tidigare i ”Arbetaroppositionen”). Givetvis inkallas inte en enda av dessa inför rätten, inte ens som vittnen.

Förfalskning är inte någon lätt sak. Hur djupt man än döljer lögnen och motsägelser dyker de ändå gång på gång envist upp till ytan. Motsägelserna rörande centrets sammansättning kan utan tvekan förklaras av det faktum att sammansättningen under förhören förändrades mer än en gång.

Några av de ”kandidater” som tidigt utsetts kunde inte brytas ned – vilket gjorde det nödvändigt att undan för undan bygga om konstruktionen och ta in nya offer i ”centret” och återigen försöka få datum och vittnesmål att överensstämma.

Dessutom förbereddes hela fallet med sådan brådska att alla svarande inte kunde lära sig sin roll...

Exakt när upprättades det "Förenade centret" och när arbetade det?

Detta är vad åtalet påstår: *I slutet av 1932 förenades de trotskistiska och zinovjevistiska grupperna och de organiserade ett förenat centrum...."*

Detta centrum som organiserades i slutet av 1932 ägnade sig enligt åtalet åt terroristaktiviteter under nästan fyra år: *"från 1932 till 1936"*. Det påstås vara i slutet av 1932 – och detta upprepas dussintals gånger under rättegången – som zinovjevister och så kallade trotskister (Smirnov m.fl.) antas lyda Trotskijs instruktioner och upprättar det Förenade centrum "som tog på sig uppgiften att utföra en rad terrorhandlingar".

Vad hände sedan? Det här är vad ett antal svarande och särskilt Bakajev hävdar: "På hösten 1932 hade Zinovjev och Kamenev uteslutits ur partiet... det beslutades att för tillfället upphöra med terroristaktiviteter. På hösten 1934 återupptogs de". Även Reingold påstår: "I vår terroristiska aktivitet inträdde en paus från hösten 1932 till sommaren 1933." Oenigheten rör endast den tidpunkt vid vilken aktiviteten återupptas.

Det visar sig alltså att detta centrum som upprättats *i slutet av 1932* redan tillfälligt hade upphört med sin aktivitet..... på *hösten 1932* innan det bildats.³⁸

Vi behöver faktiskt inte detta vittnesmål för att visa att centret (om det hade existerat) inte kunde göra annat än upphöra med sin aktivitet hösten 1932. Faktum är att hösten 1932 (i oktober) förvisades Zinovjev och Kamenev från Moskva och på vintern (den 1 januari 1933) arresterades Smirnov. Mratjkovskij befann sig även borta från Moskva; han var enligt då tillgänglig information deporterad liksom Ter-Vaganian och ett antal andra tidigare oppositionsmedlemmar. Vi kan konstatera att från hösten 1932 och fram till åtminstone sommaren 1933 (när Zinovjev och Kamenev återvände från sin förvisning) kunde centret omöjligt existera.

Detta hindrar inte Dreitzer från att påstå att han *våren 1933* hade mottagit "instruktioner från det trotskistisk-zinovjeviska centret att påskynda terrorhandlingar riktade mot kommunistpartiets ledning i Sovjetunionen". Under just den period då centret "hade upphört med sin aktivitet" skulle det enligt Dreitzer ha krävt att han "påskyndade" förberedelserna för terroristhandlingar.

I detta virrvarr av absurditeter är det svårt att begripa något alls! Centret organiseras och upplöses samtidigt, upphör med sin aktivitet samtidigt som det "påskyndar" aktiviteten.

Förvirringen är inte mindre rörande frågan om exakt när centret slutligen "återupptar" sin mystiska aktivitet. Bakajev, som är den som mest precist besvarar den frågan säger: "På hösten 1934" dvs två år senare. Detta datum har inte valts av en slump. Avsikten måste vara att förbereda "bekännelsen" om mordet på Kirov. Om vi ska tro Bakajevs vittnesmål var den andra halvan av och särskilt hösten 1934 den enda period då centret existerade och ägnade sig åt terroristaktivitet, dvs en period på endast några få månader. Om vi godtar de andra svarandes version (Pikel, Reingold, Zinovjev, Kamenev) så existerade och agerade centret från sommar eller höst 1933 till slutet av 1934, dvs *högst* ett och ett halvt år. Samtidigt hävdar åtalet och domen att centret existerade mellan 1932 och 1936. För att visa att detta konstaterande inte saknar grund ställer Vysjinskij följande fråga till Zinovjev: "Hur länge fungerade centret?" Zinovjev svarar: "Faktiskt ända *till 1936*."³⁹ Detta Zinovjevs vittnesmål är minst sagt underligt eftersom han själv liksom Jevdokimov, Bakajev och Kamenev hade suttit i fängelse sedan december 1934. (Sedan slutet av 1934 hade ingen av centrets medlemmar varit i Moskva). Tydligt ägnade de sig från slutet av 1934 till 1936 åt terroristaktivitet.....i fängelset. Mratjkovskij, en annan av centrets medlemmar var

³⁸ I domen görs ett försök att räta upp situationen genom att hävda att centret inte uppstod i slutet av 1932 utan under hösten 1932. Detta förändrar ingenting i sak. Det innebär att centret organiserades och samtidigt upphörde med sin aktivitet. Det organiserades tydligen med det särskilda syftet.....att upphöra med sin aktivitet. (L.S.)

³⁹ När Vysjinskij i sitt anklagelse tal citerar Zinovjev "till 1936" ändrar han 1936 till 1934 uppenbarligen av fruktan för att lögnen annars hade varit för alltför uppenbar för att kunna passera.

under sina fyra år av ”terroristaktivitet” endast två gånger i Moskva, 1932 och 1934, och det var fråga om korta besök. Hur han under dessa förhållanden kunde arbeta aktivt i centret är obegripligt.

En av centrets medlemmar, I. N. Smirnov, lämnade för övrigt aldrig fängelset efter den första januari 1933, dvs under mer än tre och ett halvt år. Man frågar sig hur I. N. Smirnov kunde ha spelat en aktiv roll i centret när han arresterades under den period när detta centrum just hade organiserats och särskilt hur han kunde ha tagit aktiv del i mordet på Kirov, när han utan avbrott satt i fängelset under de två år som föregick mordet. Men domen påstår i svart på vitt – och Smirnov sköts i enlighet med denna dom – att han anklagas för ”att den första december 1934 ha organiserat och utfört..... mordet på S. M. Kirov. Visst är detta fråga om ”en exemplarisk rättegång”?

Och visst har Vysjinskij ett svar även på detta. Beträffande de terroristdirektiv som Dreitzer sägs ha mottagit (1934) när Smirnov sedan lång tid befunnit sig i fängelse, säger åklagare Vysjinskij: ”Jag är djupt (!) övertygad (!!)

.....

Under rättegången nämns flera möten: På Zinovjevs och Kamenevs lantställe i Ilinskoe, i Zinovjevs våning, i Kamenevs våning och i Mratjkovskijs järnvägsvagn. De första tre bevistades enbart av zinovjevister, det sista, i Mratjkovskijs järnvägsvagn bevistades däremot av tidigare trotskister (med undantag för Jevdokimov). Detta möte förnekades dessutom formellt av I. N. Smirnov. Om dessa möten hade ägt rum, var de inte och kunde inte ha varit, sammanträden vid det ”Förenade” centret eftersom de endast gällde möten inom *en* grupp. Dessutom försöker domstolen inte heller framställa dessa möten som sammanträden vid det Förenade centret.

I syfte att krossa Smirnov frågar Vysjinskij Zinovjev: ”Och har du personligen hört Smirnov göra några förslag (om terror)?” Zinovjev: ”Jag har personligen haft samtal med honom två, tre gånger.”

Oavsiktligt avslöjar denna dialog centrets karaktär av fantasifoster. Det visar sig att under hela terroraktiviteten ”samtalade” centrets främsta medlemmar endast ”två, tre gånger”.

Och centrets gemensamma arbete? Det gemensamma deltagandet i sammanträden? Om detta – inte ett ord!

Under rättegången framläggs alltså inte något som helst bevis som skulle ge underlag för att påstå att det ”Förenade centret” någonsin möttes, eller genomförde något enda beslut.

Vad beträffar I. N. Smirnov som under de förberedande förhören hade börjat avlägga ”bekännelser”; när det kommer till rättegång försöker han sätta stopp⁴⁰. På frågan om centret utspelar sig följande dialog med åklagaren:

Vysjinskij: När utträdde du ur centret?

Smirnov: Jag tänkte inte ens på att utträda. Där fanns ingenting att utträda ifrån.

Vysjinskij: Fanns det ett centrum?

Smirnov: Vad för ett centrum.....?⁴¹

⁴⁰ Detta förklarar varför Smirnovs vittnesmål i rätten i vissa avseenden motsäger vittnesmålen från utredningen. Utan att ha mod att öppet bryta med den av GPU framtvungade ”bekännelsen” och säga hela sanningen, försöker Smirnov ändå bjuda motstånd under rättegången. Vi måste i rättvisans namn notera att Smirnov betedde sig något bättre än de övriga anklagade. (L.S.)

⁴¹ Detta är den officiella översättningen från *International Correspondance* (specialnummer om rättegången). I engelsk översättning motsvaras Smirnovs svar snarare av uttrycket, Come on! (L.S.) (Lägg av!, ö.a.)

Rättegångsprotokollet måste även notera att Smirnov bekräftar dessa ord genom att hänvisa till faktum att "centret aldrig möttes". Med detta vittnesmål slår Smirnov in den sista spiken i sagan om "det enade centret".

Det är värt att dröja vid det faktum att varken domstol eller åklagare försöker undersöka alla dessa motsägelser. Eftersom de med rätta befarar att de genom att "fördjupa" undersökningen kommer att hotas av än mer obehagliga motsägelser, väljer de fullt förståeligt att inte uppehålla sig vid dessa.

Den uppmärksamme läsaren av rättegångsprotokollet och med begränsad erfarenhet av stalinistiska komplotter kan inte undgå att säga sig: "Vilket bisarrt centrum! Det är omöjligt att konstatera dess exakta sammansättning, när det upprättas eller när det är verksamt, det möts inte någon enda gång. Vad det sysselsatte sig med är okänt!" Ja, detta center skulle verkligen ha varit mycket bisarrtom det någonsin hade existerat.⁴²

Vad fanns då i verkligheten?

Stalin, som dittills förnekat möjligheterna till industrialisering, kollektivisering och planekonomi i allmänhet, gjorde 1927-1928 en vänstersväng efter att ha krossat Vänsteroppositionen. Den nya stalinistiska politiken som var ytterst motsägelsefull, kaotisk och genomfördes med rent byråkratiska metoder, sattes ihop av bitar som hämtats från Vänsteroppositionens plattform. Med desto större bitterhet riktade Stalin förtrycket mot de som stått för denna plattform. Den stalinistiska vänstergiren (tillsammans med det förstärkta förtrycket) ledde 1929 till förvirring i Vänsteroppositionens led. Den nyligen påbörjade industrialiseringen och kollektiviseringen öppnade nya möjligheter och framtidsutsikter. Under dessa förhållanden var många som tillhört oppositionen benägna att överse med en regim som hade blivit alltmer byråkratisk. De sveptes iväg på en våg av kapitulationer. Bland dessa återfanns Radek, Preobrazjenskij, I. N. Smirnov, Mratjkovskij, Ter-Vaganian, Dreitzer och andra.

De följande åren (1930-1932) utmärktes av att de stalinistiska ledarna styrde ekonomin på ett okontrollerat byråkratiskt sätt, vilket snabbt ledde landet in i en mycket allvarlig ekonomisk och politisk kris. Denna kris tog sig särskilt svåra uttryck 1932. Jordbruket hade allvarligt skadats av det administrativa avskaffandet av klasser på landsbygden och den "fullständiga" kollektiviseringen. Disproportionerna mellan industri och jordbruk inom den sovjetiska ekonomin hade antagit enorma dimensioner och inom industrin inneburit en katastrofalt låg kvalitetsnivå, avsaknad av konsumtionsprodukter, inflation och ett fullständigt sammanbrott för transportererna. Massornas materiella situation förvärrades hela tiden, undernäring förvandlades till verklig svält. Miljontals nya arbetare saknade bostad och uthärdade i baracker ofta utan ljus, i kyla och smuts. Över landet svepte en epidemi av fläcktyfus som saknade motsvarighet sedan inbördeskriget. Allmän utmattning och missnöje började komma i dagen. Arbetarna måste i allt större utsträckning ta till strejker. I Ivanovo-Voznesensk uppstod stora arbetaruppror. Arbetarna på kollektivjordbruken försvarade med vapen i hand sina skördar och sina varor mot de icke kollektiviserade bönderna. I Kaukasus och Kuban rasade ett mindre inbördeskrig. Den allt starkare demoraliseringen inom partiet, missnöjet och misstron i förhållande till ledningen sipprade även in i apparaten. Bland gamla bolsjeviker, arbetare och medlemmar i kommunistpartiets ungdomsförbund kunde man överallt höra att Stalin ledde landet i fördärvet.

Detta var den situation som omgav de tidigare ledarna för Vänsteroppositionen som brutit med denna. Efter att ha kapitulerat vid olika tidpunkter hade de alla, åtminstone till en början, seriöst

⁴² Vid sidan av det Förenade centret dyker det vid rättegången upp ett visst terrorcentrum i Moskva (inte att förväxla med det zinovjevitiska Moskvacentret från 1934!) Den officiella sammansättningen av detta centrum är: Dreitzer, Reingold och Pikel. Det skulle vara lätt att visa att allt vi sagt om det Förenade centret även i stort sett gäller för detta "centrum". Dess sammansättning förändras i olika vittnesmål. Detta "centrum" organiserades av Mratjkovskij innan han lämnade Moskva 1932. När han nästan två år senare återvänder till Moskva hör han en rapport från detta centrums ledare Dreitzer som säger att.....Moskvacentret har organiserats osv
Allt i samma anda, (L.S.)

försökt anpassa sig till den stalinistiska apparaten i hopp om att kunna delta i kampen för industrialisering och i kampen mot kulakerna (de rika bönderna, ö.a.). Den djupa ekonomiska och politiska krisen medförde dock att de distanserades från den stalinistiska apparaten. Inom dem föddes, till hälften ofrivilligt, vissa oppositionella känslor samt behovet av att prata med varandra och att kritisera den stalinistiska politiken. Man kunde således 1932 iaktta ett visserligen svagt men dock uppvaknande inom de grupper som tidigare hade kapitulerat inför Stalin; Zinovjevs och Kamenevs grupp, gruppen av gamla vänsterstalinister – Lominadze-Sjatskin-Sten (de som kallades ”vänsterister”), Smirnov och hans vänner och även några högersinnade, Rjutin, Slepkov och andra. Detta ”uppvaknande” skall dock inte överdrivas. För de flesta var det av högst privat karaktär och gick inte längre än till ”förtroliga” samtal och drömmar om hur bra det vore med en annan politik och en annan ledning. Det är troligt att människor från olika kretsar sökte sig till varandra, sökte personlig kontakt. De djärvaste sade kanske att det kunde vara bra att sluta sig samman i ett ”block” men sannolikt kom man inte ens så långt. Där har Stalin nu (fyra år senare!) hittat ett ”block” och rent av ett ”förenat terroristiskt centrum”.

*Självklart gick inte de ryska bolsjevik-leninisterna med i något block med någon av dessa grupper.*⁴³ Alla dessa grupper hade vid något tillfälle kapitulerat för Stalin och var därför oförsonliga motståndare till bolsjevik-leninisterna, som hade ansett och höll fast vid att kapitulation var ett av de grövsta brotten mot kommunismen och arbetarklassens intressen. I denna fråga intog Vänsteroppositionen en synnerligen obeveklig hållning.. Dessa grupper och individer hade inte och kunde heller inte ha någon som helst politisk eller moralisk auktoritet i bolsjevik-leninisternas ögon.

Vänsteroppositionen tillmätte uppvaknandet bland dessa grupper – ”partiliberalerna” som de kallades – framför allt *en symptomatisk* betydelse. Förvisso kunde det leda till att Zinovjev, Kamenev, Smirnov och andra återvände under bolsjevik-leninisternas gamla fanor. Men därav blev intet.

Stalin, GPU och den centrala kontrollkommissionen var inte omedveten om dessa stämningar bland de gamla oppositionsanshängarna. I förbigående kan konstateras att dessa stämningar kännetecknade partiets majoritet. I början av *oktober 1932 uteslöts Zinovjev och Kamenev ur partiet* tillsammans med framträdande högersinnade, Uglanov (tidigare sekreterare i partiets centralkommitté och Moskvakommitté), Rjutin (medlem av centralkommittén och ledare för organisationen i Moskva), Slepkov, Maretskij (ung högerteoretiker, Bucharins lärjunge) och andra.⁴⁴ Rjutin hade skrivit ett långt dokument som kritiserade den stalinistiska politiken och den stalinistiska regimen, tydligen innefattande ett mycket grovt porträtt av Stalin personligen (”partiets onda ande ” osv). Zinovjev och Kamenev anklagades för följande: ”Trots vetskap om den omfattande spridningen av kontrarevolutionära dokument hade de föredragit att diskutera dessa dokument snarare än att fördöma dem. På detta sätt hade de visat sig vara medbrottslingar till en kontrarevolutionär antipartigrupp.”⁴⁵ (*Pravda*, 1932). Zinovjev och Kamenev uteslöts ur partiet och förvisades från Moskva för att de försummat att uttala detta ”fördömande”. Det fanns ingen annan anklagelse. Tillkännagivandet av deras uteslutning nämnde inte ett ord om någon som helst politisk aktivitet från Zinovjevs och Kamenevs sida – det fanns ingen.

Detta var den *första* och faktiskt rimliga versionen av Zinovjevs och Kamenevs ”aktivitet” under 1932. Den *andra* versionen (1934) talade redan om ett ”Moskvacentrum”, om ”upphetsade

⁴³ Om det fanns något ”block” mellan Vänsteroppositionen och olika grupper som kapitulerat för Stalin, hur kan det då förklaras att ingenting alls rörande detta betydelsefulla faktum syntes, särskilt i den stalinistiska pressen. Vänsteroppositionen var alltid en oförsonlig motståndare till sammanslutningar och överenskommelser i kulisserna. För denna kunde frågan om ett block endast komma till uttryck i en offentlig politisk handling baserad på en politisk plattform och helt synlig för massorna. Vänsteroppositionens historia under 13 års kamp bevisar detta. Den politiskt oförsonliga hållningen till kapitulation uteslöt förstås inte varken individuella personliga möten eller informationsutbyte.

⁴⁴ Uteslutningen av Zinovjev och Kamenev tillsammans med de högersinnade var en typiskt stalinistisk dvs termidoriansk komplott.

⁴⁵ Vilket betyder Rjutin och hans vänner (L.S.)

terroristiska tendenser” osv. Den *tredje* versionen (rättegången i augusti 1936) innehåller det Förenade centret, terrorism och mordet på Kirov! Ju längre tillbaka fakta ligger i tiden desto mer skamlöst förfalskas de av Stalin!

Snart anländer nyheter från Moskva om arresteringen av välkända tidigare oppositionsanhängare, gamla bolsjeviker: I. N. Smirnov, Preobrazjenskij, Ufimtsev, Mratjkovskij, Ter-Vaganian och andra.⁴⁶

Vi skrev ovan att Zinovjevs, Kamenevs och de övrigas exil kunde ha varit en utgångspunkt för att återvända till bolsjevik-leninismen men att den i sig inte innebar detta. *Redan våren 1933 hade Zinovjev och Kamenev kapitulerat ännu en gång* och på ett mycket mer förnedrande sätt än tidigare, genom att glorifiera Stalin osv. De återfördes till Moskva. Så här bedömde Trotskij då i pressen den nya kapitulationen: ”Att erkänna Stalins genioch Zinovjev och Kamenev ’erkänner’ det, innebär att de slutligen har nått botten.....” . ”Som Gogols hjälte samlar Stalin på döda själar....” (*Oppositionens bulletin*, nr 23, 23 maj, 1933)

Hur avlägsna dessa ord är från tal om ”block” eller ett gemensamt ”Förenat centrum”! För varje politiskt ärlig person förintar enbart detta enda citat allt stalinistiskt förtal om det block mellan Trotskij och Zinovjev som ligger till grund för denna rättegång.

Zinovjevs och Kamenevs nya kapitulation hade nära samband med en förbättring av den inre situationen i Sovjetunionen. 1933 avtog krisen och de oppositionella känslorna försvagades. Den kapitulerade grupp som nästan hade kommit till liv återvände till sin passivitet. 1934 blev tendenserna avgjort starkare.

Vid rättegången får vi en helt annan bild. Så länge djup kris och allmänt missnöje var förhärskande (1932-1933) visade terroristerna ingen särskild aktivitet. Men just i det ögonblick som landet ”kom ut ur sina svårigheter, provocerade triumfen för det allryska kommunistpartiets centralkommittés politik, ett nytt utbrott av fientlighet och hat mot partiets ledning....”(Kamenevs vittnesmål).

Hela denna historia är ett mycket enfaldigt påfund. Det krävdes för att ge grund för anklagelsen att (1934) ha mördat Kirov.

Efter att ha utfärdat amnesti för Zinovjev, Kamenev och andra, betrodde Stalin dem inte med någonting De anförtroddes inte något arbete av ens den minsta betydelse. De hölls långt borta från politiken. Zinovjev, Kamenev och alla de andra som kapitulerat försvann efter denna tidpunkt, dvs efter våren 1933, ut i fullständig politisk icke-existens. Moraliskt var de brutna. De levde inte längre, de överlevde. Den revolver som avfyrades av Nikolajev rubbade denna situation, Zinovjev, Kamenev och de andra ”återuppväcktes” brutalt av Stalin till politiskt liv, ”inte för sin egen skull utan för Stalins”, som offer för de bonapartistiska bossarna. Gamla marxister som hade ägnat hela sina liv åt arbetarklassens parti och massrörelsen anklagades för att ha deltagit i ”terrorism”.

Marxism och individuell terror

Den individuella terrorn ser som sin uppgift att mörda enskilda individer för att framkalla en politisk rörelse och till och med en politisk revolution. Frågan om individuell terror var av betydelse i det förrevolutionära Ryssland inte bara som allmän princip utan den hade även en enorm politisk betydelse eftersom det i Ryssland fanns det småborgerliga Socialrevolutionära partiet (efterföljare till det heroisk *Narodnaja Volja* [Folkviljan]) som följde den individuella terrorns taktik gentemot tsarens ministrar och guvernörer. De ryska marxisterna, inklusive Trotskij från hans första år, deltog i kampen mot den individuella terrorns äventyrstaktik och illusioner som

⁴⁶ Så här beskrevs händelserna av den bolsjevik-leninistiske Moskvakorrespondenten för *Bulletinen*: ”Det stora antalet arresterade bland de som lämnat oppositionen (enbart i Moskva arresterades och förvisades cirka 150 personer) förklarades vara en förebyggande åtgärd. Även om många av de som lämnat var passiva så litade man inte på dem. Stalin anser det nödvändigt att göra sig av med en person innan han får möjlighet att tänka.” (*Oppositionens Bulletin*, No 35, juli 1933 (L.S.))

inte litade till arbetarmassornas rörelse utan till att terroristbomber skulle öppna revolutionens väg. Mot den individuella terrorn ställer marxismen den proletära revolutionen.

Från sin ungdom anslöt sig Trotskij bestämt och för all framtid till marxismen. Om man skulle publicera allt Trotskij skrivit skulle det uppgå till dussintals tjocka volymer. I dessa skulle man inte kunna finna en enda rad som tydde på en oklar inställning till individuell terrorism. Hur märkligt att man ens ska behöva tala om detta idag!

Detta är hur Trotskij 1911 formulerade marxismen inställning till individuell terror i en artikel i den österrikiska tidningen *Der Kampf*:

Om ett försök till terrorism, även ett ”framgångsrikt” sådant, kastar den härskande klassen ner i förvirring eller inte, beror på de konkreta politiska omständigheterna. I vilket fall kan denna förvirring bara bli kortvarig; den kapitalistiska staten är inte grundad på ministrar i regeringen och den kan inte elimineras med dessa. Klasserna den tjänar kommer alltid att hitta nytt folk; mekanismen förblir intakt och fortsätter fungera.

Men den förvirring och oreda som ett terroristförsök skapar bland de arbetande massorna själva är mycket djupare. Om det är tillräckligt att beväpnas sig själv med en pistol för att uppnå sitt mål, varför då anstränga sig med klasskamp? Om en sked vapenkrut och en liten blybit är nog för att skjuta fienden genom nacken, varför behövs då en klassens organisation? Om det är förnuftigt att skrämma upp högt placerade personligheter med dånet från explosioner, varför då ett parti?⁴⁷

Marxisten Trotskij har ägnat arbetarrörelsen hela sitt medvetna liv, fyrtio år! De senaste tjugo åren av Trotskij's revolutionära aktivitet har varit synlig för världens ögon. Hans värsta fiende skulle i denna aktivitet inte kunna finna ett tillfälle av ”dubbel bokföring” eller kompromissande med marxismen. Trotskij har under fyrtio år alltid tagit den raka vägen till det slutliga målet. Att nu gå in för individuell terror och överge marxismen skulle för Trotskij innebära att inte bara förneka sig själv utan även att reducera fyrtio års revolutionärt arbete till ett intet. Det skulle innebära politiskt självmord.

Eftersom de tar avstånd från individuell terror i förhållande till den borgerliga polisstaten på grund av att endast proletariatet *självt* kan störta denna stat, tar bolsjevik-leninister-marxister ännu starkare avstånd från individuell terror i ett land av sovjeter, där den största sociala revolution i historien har genomförts. Helt oberoende av terroristerna egna avsikter *kan individuell terror i Sovjetunionen endast gagna den bonapartistiska kontrarevolutionen och skulle endast underlätta fascismens seger i Sovjetunionen.*

I motsats till byråkrater och terrorister har Vänsteroppositionen alltid ansett att det inte är Stalin personligen som utgör problemet utan de samhällsförändringar som ägt rum i Sovjetunionen och *som resulterat i att Stalins seger säkerställts.* Stalins envælde har inte tillkommit av en slump utan är resultatet av den historiska utvecklingen. Det är inte Stalin personligen som har obegränsad makt utan byråkratin som socialt skikt, genom Stalin. Denna gränslösa makt gavs till byråkratin genom den reaktion som följde efter den ryska revolutionens heroiska period. Byråkratins styrka och därigenom Stalins styrka ”partiets mest lysande medelmått” ligger inte i Stalins ”geni” utan i det för proletariatet mycket ogynnsamma förhållande mellan klassernas styrka som under senare tid utvecklats inom och utom Sovjetunionen.

Att avlägsna Stalin (från hans ställning som generalsekreterare) föreslogs som enskild åtgärd av Lenin i början av 1923 och detta kunde *vid detta tillfälle* ha varit motiverat eftersom det kunde ha underlättat kampen mot byråkratin som ännu inte hade förmått konsolidera sig. Idag och sedan länge existerar inte frågan om Stalin som en oberoende fråga. Det är omöjligt att genom mord förändra förhållandet mellan samhällskrafter och hejda utvecklingens objektiva gång. Att avlägsna Stalin som person skulle idag inte betyda något annat än att han ersattes av någon Kaganovitj som sovjetpressen över natten skulle upphöja till geniernas geni.

⁴⁷ L Trotskij, [Om terrorism](#), på marxistarkiv.se, s 2.

Sovjetbyråkratin utgör det största hotet mot Sovjetunionen. Men den kan endast avlägsnas genom en aktiv arbetarklassresning. Denna resning är endast möjlig som ett resultat av en återfödelse av arbetarrörelsen i väst som, när den når Sovjetunionen, skulle undergräva och svepa bort det stalinistiska enväldet. För revolutionära marxister finns det inte någon annan väg. Och det är inte genom någon poliskomplott som Stalin kommer att ge marxismen och marxister dåligt rykte! Under nästan hundra år, från Bismarck och Napoleon III, har världens polis arbetat för att åstadkomma detta, men varenda gång har de bara bränt fingrarna. Stalins polisförfalskningar och komplotter överträffar knappast andra exempel på detta arbete men han har genomfört dem – och på vilket sätt! – genom ”bekännelser” som slitits ur den anklagade genom inkquisitionens oändligt förfinade metoder.

För att skämma ut marxismen lanserar Stalin den Reingold som förklarar att ”Zinovjev grundar (sic) nödvändigheten av att använda terrorism på att det för närvarande, trots att (?) terror är oförenlig med marxismen, är nödvändigt att kasta detta (!) åt sidan”. Vilken underbar ansamling av ord! Fattar ni inte att Zinovjev *grundade* detta på det faktum att trots att *detta* är oförenligt med marxismen, måste *detta* ”kastats åt sidan”. Vilket svammel!

I förhållande till marxismen liksom i förhållande till teori i allmänhet uppvisar Stalin rädsla och samtidigt ett sorts förakt. Som inskränkt empirist, ”en praktisk person”, har Stalin alltid varit främmande för marxismens teori. För honom utgör marxismen, eller mer exakt argument ”tagna från marxismen” först och främst en täckmantel, en rökridå. De ”praktiska” argumenten ur vardagslivet och särskilt den politiska gangsterismens argument står honom uppenbarligen närmare. Där befinner han sig i sitt rätta element.

.....

Närmar vi oss frågan om individuell terror i Sovjetunionen, inte från en teoretisk utan från en rent ”empirisk” synvinkel, ur det så kallade sunda förnuftets synvinkel, så räcker det att dra följande slutsats; den mördade Kirov ersätts omedelbart av andra Kirov-Zjdanov (Stalin har så många han behöver i reserv). Samtidigt skjuts hundratals personer, tusentals och troligen tiotusentals deporteras. Tumskruvarna skruvas åt många varv.

Om mordet på Kirov hjälpte någon så var det helt säkert den stalinistiska byråkratin. Under täckmantel av kampen mot ”terrorister” har den strypt de sista resterna av kritiskt tänkande i Sovjetunionen. Den har rest en tung gravsten över allt levande.

I själva verket är det Stalin själv som har drivit isolerade, politiskt efterblivna och desperata ungdomsgrupper att slå in på terrorns väg. Genom att reducera friheten till rätten att vara en foglig undersåte, genom att kväva allt socialt liv i Sovjetunionen, genom att inte ge någon rätten att inom den proletära demokratins ramar uttrycka sin uppfattning, driver Stalin med nödvändighet in isolerade och desperata människor på terrorismens väg. Personifieringen av regimen – partiet existerar inte, arbetarklassen existerar inte, det är endast Stalin och lokala Kaganovitj som finns – även detta kan inte annat är göda terroristtendenser. I den utsträckning dessa återfinns i Sovjetunionen är det Stalin och han ensam som bär det fulla politiska ansvaret. Det är denna regim som har fött dem och inte Vänsteroppositionen.

Det är även i samma riktning som det avskyvärda och råa förtrycket verkar, särskilt de senaste skotten i Moskva (och över hela Sovjetunionen sker utan tvekan avrättningar som vi inte vet något om!) Vid tiden för Nikolajevs revolverskott hade *vi, kommunist-internationalisterna, redan fördömt individuell terror på det mest undantagslösa och bestämda sätt.* Idag vidhåller vi denna uppfattning mer bestämt än någonsin. Om Stalin genom sin politik, sin regim och utrotandet av Oppositionen kan forma ett terroristiskt sinnelag, så kräver den revolutionära plikten ovillkorligen att bolsjevik-leninisterna åter med all kraft upprepar: Den individuella terrorns väg är inte vår väg, den kan endast leda till att revolutionen bryts ner. Det enda den kan leda till är den bonapartistiska kontrarevolutionen seger.

Lenin, den förste terroristen (”Avlägsna Stalin”)

Under såväl rättegång som utredning används, av såväl officiella som inofficiella åklagare (dvs de anklagade), med särskild envishet uttrycket: ”Stalin måste avlägsnas.” Under utredningen används denna formel som ett tackjärn som kan smältas till vad som helst. Innebär den att ”avlägsna” honom legalt på grundval av partiets stadgar vid partikongressen som har till uppgift att omvälja eller ersätta generalsekreteraren – eller på något annat sätt, ”illegalt”? I början av undersökningen undviks denna fråga noggsamt men den kommer att tydliggöras.

Så länge de anklagade inte har blivit nedbrutna för gott är allt som man kan få ur dem bekännelsen att de har för avsikt att ”avlägsna” Stalin, i meningen ersätta honom. Sedan beordras de som av en tillfällighet att erkänna att de förespråkar ”långtgående metoder”. Resten är uppenbar; dessa två uttalanden kombineras och när den anklagade är slutligt bruten slår undersökningsdomaren till. De långtgående metoderna blir till ”terror” och att ”avlägsna” blir detsamma som att döda. Och det som till en början var ett formbart tackjärn har vässats till ett dödligt vapen. Inför domstolen presenteras formeln ”att avlägsna Stalin” med sin nya innebörd. Att avlägsna blir lika med ”att döda”.⁴⁸

Men varför har Stalin och hans medbrottslingar blivit så besatta av detta uttryck? När kom de först på det? Vysjinskijs framställning ger en förklaring: ”I att anfall av kontrarevolutionär upphetsning publicerade Trotskij i mars 1932 ett öppet brev med en uppmaning att ’avlägsna Stalin’ (detta brev upptäcktes dolt i fodret till en kappsäck som tillhörde Holzman och tillfördes handlingarna som fysiskt bevis)”. Olberg nämner också detta och omvittnar att ”Efter Trotskijs upprop som skrevs efter det att han berövats sitt sovjetiska medborgarskap talade Sedov för första gången med mig om min resa till Sovjetunionen. I sitt upprop framförde Trotskij idén att det var nödvändigt att mörda Stalin. Denna tanke uttrycks med följande ord: ’Det är nödvändigt att avlägsna Stalin.’ Efter att ha visat mig uppropets maskinskrivna text sa Sedov till mig: ’Ja, du ser nu att det inte kan uttryckas tydligare. Detta är en diplomatisk formulering.’ ”

Vi får alltså veta att vi har att göra med ett öppet brev som Trotskij skrev i mars 1932 när hans sovjetiska medborgarskap återkallats. Vysjinskij anser det inte nödvändigt att citera ett så viktigt dokument trots att brevet ”tillfördes handlingarna som fysiskt bevis.”

Varför? Det kommer vi snart att förstå. Trotskijs ”uppmaning” att mörda Stalin är inte något annat än *Trotskijs öppna brev till den centrala exekutivkommittén presidium*, dvs Kalinin, Petrovskij m. fl. som *publicerats i Oppositionens bulletin*⁴⁹ och i alla andra av vänsteroppositionens publikationer. Det är till Kalinin och Petrovskij som Trotskij – genom pressen! – förmedlar instruktionen att mörda Stalin.

Vilken sensation! Och varför återfinns inte Kalinin bland de anklagade? Eller har hans tur inte kommit ännu? Här följer det aktuella utdraget ur det ”öppna brevet”:

Stalin har lett in er i en återvändsgränd. För att kunna fortsätta framåt måste ni likvidera [kan också översättas som ”undanröja” - öa] stalinismen. Ni måste lita på arbetarklassen och tillåta den proletära förtruppen att med hjälp av fullständigt fri kritik granska hela det sovjetiska systemet och skoningslöst rensa det från all samlad smuts. *Det är dags att genomföra Lenins sista och enträgna råd: avlägsna Stalin!* (*Oppositionens bulletin*. Nr. 29, mars 1932)⁵⁰

⁴⁸ Detta framgår särskilt tydligt av Ter-Vaganians vittnesmål. (L.S.)

⁴⁹ Trots att ”brevet” publicerats antas Sedov ha visat Olberg en ”maskinskriven” kopia. Olberg behövde den historien för att ge det hela ett sken av hemlighetsfullhet och sammansvärjning. Vilket patetiskt bidrag! (L.S.)

⁵⁰ L Trotskij, [Öppet brev till Sovjetunionens centrala exekutivkommitté](#), på marxistarkiv.se, s 7-8.

Nu förstår vi varför Vysjinskij inte citerar detta dokument⁵¹ som var av så stor betydelse för att ge grundvalarna för ”terror”! Om Vysjinskij hade citerat hela meningen så skulle sensationen blivit än större. Inte bara kräver Trotskij att Stalin avlägsnas – ”mördas” – men vad mera är, han citerar Lenin! Det visar sig att det var Lenin och inte Trotskij som la grunden för terrorismen och som var den förste terroristen.

”Lenins sista enträgna råd” i sitt berömda *Testamente*. Låt oss påminna oss vad Lenin skrev i detta:

Som generalsekreterare har kamrat Stalin koncentrerat en enorm makt i sina händer och jag är inte övertygad om att han alltid vet hur han ska bruka den med tillräcklig varsamhet.

Stalin är alltför rå och denna brist som helt kan tolereras bland och mellan oss kommunister kan inte tolereras i ställningen som generalsekreterare. Det är därför som jag föreslår kamraterna att de överväger sätt att avlägsna Stalin från hans position och i hans ställe nämner en man som skulle skilja sig från kamrat Stalin endast genom att vara mer tålmodig, mer lojal, artigare och mer uppmärksam mot sina kamrater, mindre nyckfull osv. Detta kanske kan synas som oväsentligheter men jag anser att med syftet att förhindra en splittring och utifrån det jag ovan skrivit om de ömsesidiga relationerna mellan Stalin och Trotskij så är det inte någon enkel oväsentlighet utan en oväsentlighet som kan få avgörande betydelse (4 januari 1923)⁵²

Att avlägsna Stalin – eller enklare sagt. *sparka honom* – från posten som generalsekreterare, det är vad Lenin föreslår i sitt testamente. Här finns den källa till ”terrorism” som Vysjinskij så klokt undviker att nämna!

Sedan den bildades har Vänsteroppositionen begärt att Lenins testamente uppfylls i hundratals artiklar, dokument, pamfletter och i sin plattform, i artiklar i *Oppositionens bulletin* och slutligen i Trotskijs *Öppna brev till centrala exekutivkommittén* (när Stalin berövade Trotskij hans sovjetiska medborgarskap, en av hans mindre och mer förberedande komplotter). Och detta öppna brev skrevs *för fyra och ett halvt år sedan*. Varför vågade Stalin inte *då* tillskriva Trotskij terroristiska avsikter? Eftersom Stalin behövde *tid* att bereda marken för sitt förgiftade förtal.

Avlägsna (sparka ut!) Stalin betydde enligt Lenins tänkande att ta ifrån honom den enorma makt han hade koncentrerat i sina händer sedan han blev apparatens överhuvud. Det innebar att beröva honom möjligheterna till maktmissbruk.

När Lenin skrev sitt testamente kunde han inte alls föreställa sig hur långt Stalins maktmissbruk skulle sträcka sig. Ja, om Lenin skulle vara i livet, skulle han inte bara befinna sig i fängelse (”Det var enbart genom sin död som Lenin undgick fängelset” sa Krupskaja 1926), han skulle ha förklarats vara den förste och mest framstående terroristen!

Sådan är Stalins hämnd för Lenins testamente – tretton år försenad, hans hämnd mot Lenin. Det tog Stalin, revolutionens dödgrävare, tretton år att krossa bolsjevismen och vända den största av alla revolutioner till den korruperade bonapartistiska regim som nu härskar i Sovjetunionen.

Attentaten som inte ägde rum

Vid sidan av allmänt prat om terror, förmedlingen av ”instruktioner”, alla sorters föreställningar om ”terrorism” osv., nämns dock att antal konkreta angrepp. Låt oss ta dessa i tur och ordning.

⁵¹ Det tycks som om endast Kerenskij valde detta bete: ”Ett dokument”, säger han, ”existerar i varje fall. Och det är inte av ringa betydelse. Vysjinskij uttalade en mening som ingen (utom förstas Kerenskij) uppmärksammade.” Så följer det ovan citerade utdraget ur Vysjinskijs förklaring. (L.S.)

⁵² *Bolsjevik*, organ för kommunistpartiets centralkommittés refererar i september 1936 till Lenins testamente i följande ordalag: ”Stalin som den döende Lenin satte i ledningen för partiet!” (L.S.)

1. Teamet Berman-Jurin-Fritz David. Angreppet mot Stalin

Efter att ha anlänt till Moskva i mars 1933,⁵³ beslutades sig Berman-Jurin och Fritz David för att organisera ett attentat mot Stalin vid Kominterns trettonde plenarförsamling i december 1933. Enligt Berman-Jurin ”gick planen om intet” eftersom Fritz David inte hade lyckats ordna något pass åt Berman-Jurin ”som var den som skulle skjuta Stalin.” Fritz David ger en annan version: ”Dessa planer misslyckades eftersom Stalin inte var närvarande vid den trettonde plenarförsamlingen”. Detta är ungefär som historien om den lånade krukans. För det första återlämnade jag krukans hel till honom. För det andra var den redan sprucken. För det tredje så lånade jag ingenting alls av honom. Den tredje delen tycks saknas här men finns faktiskt också med. Det fanns inget pass, det fanns ingen Stalin och.....det fanns inte något försök att organisera en attack.

Men detta misslyckande hindrade inte Fritz David och Berman-Jurin. De hade faktiskt ”redan utarbetat två konkreta (!) planer för attacken mot Stalin.” Den andra planen återstod; att angripa Stalin vid Kominterns sjunde kongress.

Utan minsta tvekan var detta en lysande plan och den motsvarade dessutom Trotskijs ”direktiv” som inte bara var att döda Stalin utan att enligt önskemål utföra detta till ackompanjering av musik och ovationer ”inför ett internationellt forum” enligt Berman-Jurins vittnesmål. Men från vår utgångspunkt innehöll även denna plan en olägenhet. Kominterns senaste kongress (den sjätte) hölls 1928. Mellan 1928 och 1933 hade redan mer än fem år passerat och det fanns inga tecken på någon ny kongress. I strid med stadgarna uppsköts den år från år av Stalin som hade för avsikt att om möjligt aldrig mer sammankallade den. I Vänsteroppositionens propaganda utomlands under dessa år var försummelsen att sammankalla Kominterns kongress av stor betydelse. Så här skrev till exempel Trotskij i december 1934 (man kan finna dussintals liknande citat): ”I grund och botten har den stalinistiska härskande gruppen för länge sedan givit upp Komintern. Ett tydligt tecken på det är Stalins vägran att sammankalla världskongressen.” (*Oppositionens bulletin*, nr. 41).⁵⁴

Berman-Jurin utsändes av Trotskij, samme Trotskij som hävdade att kongressen inte skulle komma att sammankallas och samtidigt, enligt Berman-Jurins vittnesmål, föreslog honom att ”organisera en attack vid kongressen.” Så istället för att agera väntar våra ”terrorister”.....på kongressen. De väntar ett år, de väntar två och så slutligen, efter två och ett halvt år belönas deras tålmod. Efter ett avbrott på sju år, från 1928 till 1933, sammankallas äntligen den sjunde kongressen. Man kunde replikera att visst hade de väntat under lång tid men å andra sidan hade de förberett attacken noga och ”utarbetat en konkret plan”.

Låt domstolsprotokollet tala: ”Endast Fritz David kunde komma in på Kominterns kongress eftersom man inte lyckades ordna ett pass till Berman-Jurin. Enligt egna ord kunde Fritz David inte genomföra sin terroristiska gärning eftersom det var omöjligt för honom att komma nära Stalin...han, Fritz David, satt i logen, det var för många människor där och att skjuta kom inte på fråga.”

Uppenbarligen trodde Fritz David att han skulle placeras i presidiet och att ”det inte skulle vara många människor” på kongressen.

Och så slutar historien. Men man kan fråga sig hur GPU tog reda på allt detta. Eller gick dessa ”terrorister” på eget initiativ till GPU och berättade om sina misslyckanden? Och om de inte hade gjort detta misstag skulle de idag högst sannolikt inte bara varit vid liv och välmående utan de skulle, inte mindre framgångsrikt, ha förberett ett nytt angrepp mot Stalin, förslagsvis planerat till Kominterns åttonde kongress (1940? 1945?).

⁵³ Det är mycket typiskt att alla terrorister som ”skickades” av Trotskij dvs Berman-Jurin, Fritz David, Moisej Lurie m. fl. samtliga reste till Sovjetunionen i mars 1933. Kan detta förklaras av att de i själva verket inte ”skickades” till Sovjetunionen av Trotskij utan av Hitler (som just tagit makten i Tyskland) med hjälp av Stalin och alla hans Berman-Jurins? Samtidigt som de tyska revolutionära arbetarna skickades till koncentrationsläger reste de stalinistiska funktionärerna inklusive Berman-Jurin, Fritz David och alla de andra till Moskva. (L.S.)

⁵⁴ L Trotskij, [Den stalinistiska byråkratin och mordet på Kirov](#), på marxistarkiv.se, s 10.

Och detta är det *enda* ”konkreta” försöket att angripa Stalin! Dessutom verkar det som om inte heller domstolen tog särskilt allvarligt på denna GPU-historia eftersom den inte ens nämns i domen.

2. Terroristen Olberg attackerar Stalin

Precis som Berman-Jurin och Fritz David erhöll Olberg ”instruktioner” rörande terroraktivitet från Trotskij. Trotskij hade lika lite sett Olberg som Berman-Jurin och Fritz David (men till skillnad från de andra två hade han hört faktiskt talas om honom, om än på ett negativt sätt (se ovan sid 20).

Olberg gjorde tre resor till Sovjetunionen. Efter att ha mottagit ”terroristinstruktioner” 1932 reste han i slutet av mars (!) 1933 till Sovjetunionen och stannade där till juli 1933. Han ”gömde sig” av någon anledning i Moskva under en och en halv månad och reste därefter till Stalinbad där han slog sig ner som historielärare. Stalinbad som ligger långt från Moskva, åtminstone cirka 4 000 kilometer ifrån alla toppledare, utvaldes tydligen av Olberg som den lämpligaste platsen för hans terroristaktivitet. Men snart måste Olberg återvända till Prag eftersom ”hans militära papper inte var i ordning”. Olberg reste för andra gången till Moskva 1935 men tillbringade endast några dagar där eftersom han hade ett turistvisum. För tredje gången reste han till Sovjetunionen i juli 1935. De två senaste resorna hade Olberg gjort med det omtalade passet från republiken Honduras (det enda materiella bevis som officiellt omnämndes i ärendet). ”Efter att ha tillbringat en kort tid i Minsk, reste (Olberg) till Gorkij, förenade sig med Jelin och Fedotov samt erhöll arbete vid Gorkijs pedagogiska institut där hans stannade fram till den dag han arresterades”.

När man läser denna otroliga historia kan man tro att det inte fanns något GPU i Sovjetunionen! Vysjinskij visar stor nyfikenhet inför Olbergs honduranska pass. Var inte hans föräldrar i Honduras, eller kanske hans mormor? Man undrar varför GPU inte visade samma intresse vid tiden för Olbergs resor! Hur otrolig denna historia är förstår var och en som har minsta kunskap om under vilka förhållanden som visa ges till Sovjetunionen och hur noggrant GPU mönstrar även den mest ”respektbara” utlänning som anländer. En man anländer (och inte för första gången) med ett exotiskt och otillförlitligt pass från republiken Honduras, talar inte något amerikanskt språk, utan talar.....ryska. Det är svårt att tänka sig en mer misstänkt utlänning.

Inte endast tar sig Olberg obehindrat in i Sovjetunionen, reser ut och återvänder, utan dessutom erhåller han en officiell läraranställning vid ett statligt pedagogiskt institut! Låt oss så tydligt som möjligt konstatera: *Endast med stöd av sovjetiska auktoriteter, inkluderande GPU, kunde Olberg få visum till Sovjetunionen, resa dit och erhålla arbete.*

Men låt oss återvända till Olbergs ”terroristiska” aktivitet. Tre år förgick, från 1932 till 1935, utan att man hörde ett ord om denna aktivitet. Men efter att ha anlånt till Gorkij i juli 1935 ”fick Olberg av Fedotov veta att terroristiska kampgrupper hade organiserats före hans ankomst. Olberg hade bara att utarbeta planerna för de konkreta attackerna.”

Låt oss konstatera att varken Jelin eller Fedotov (som inte är någon annan än ledaren för det pedagogiska institut där Olberg arbetade!) kallades inför rätta. Varken som anklagade eller som vittnen. Låt oss också konstatera att om det verkligen funnits terroristiska ”kampgrupper” organiserade av Fedotov i Gorkij så är det fullständigt obegripligt vad Fedotov skulle ha Olberg till. En ung man utan vare sig vänner eller släktingar, i avsaknad av kunskaper om terroraktivitet och av konspiratorisk aktivitet i allmänhet ska leda – ”utarbeta en plan” – för en terrororganisation som redan byggts upp av mycket mer erfaret folk. Exakt vad innehöll denna beryktade plan? ”Den terroristiska aktionen skulle äga rum i Moskva den första maj 1936”. Det är allt som står i rättegångsprotokollet. Av vilka? Var? Hur? Inte ett ord om detta. ”Vad förhindrade att denna plan genomfördes?” frågar Vysjinskij. Olberg svarar: ”Arresteringen”.

Så lyder berättelsen om denna ”attack”. Detta förhindrar dock inte en köpt skribent att i *Pravda* (L. Rovinskij, 22 augusti) informera oss om att ”Olbergs terror och spionaktivitet tillspetsades.....”. Inte bara ”organiserade han terroristiska spiongrupper” utan han lärde även ”terroristerna att skjuta

och kasta bomber”. I rättegångsutskrifterna var det aldrig fråga om skjutskicklighet eller om att kasta bomber. I högsta grad betvivlar vi att V. Olberg, studerande i statskunskap, någonsin hade sett en bomb med undantag för den ”bomb” som Stalin förberett för honom.

3. Angreppen från Lurie nr 1 och Lurie nr 2 mot Vorosjilov i synnerhet och andra ”i allmänhet”.

N. Lurie intygar att han sysslat med trotskistisk aktivitet sedan 1927 dvs under ungefär nio år. Olyckligtvis finns det ingen som vet något om detta. Varken 1927 eller senare har någon trotskist från något land någonsin mött N. Lurie. Alla våra försök att erhålla information om N. Lurie har gett samma resultat överallt: *Okänd*. Tyvärr finns inte GPU bland våra sagesmän. Där skulle vi säkert få intressant information som särskilt talade om för oss när N. Luries ”aktivitet” påbörjades, 1927 eller något annat år.

Så här beskriver N. Lurie hur den terroristiska aktiviteten började: ”I början av 1932 talade Moisej Lurie om för mig att det var dags (!) att resa till Sovjetunionen och utföra terroristarbete.”

Den nonchalanta och lättsamma tonen är i sig själv beundransvärd! Vi har spelat biljard länge nog nu, ”det är dags” att äta middag.....dvs att sätta igång med ”terrorism”. I Moskva träffade Lurie en viss Konstant och en viss Lipshitz som han kallar ”tyska trotskister”, men som återigen är främlingar för varje verklig trotskist. (Låt oss i förbigående konstatera att varken Konstant eller Lipshitz ställs inför rätta eller inkallas som vittnen. Sådan är seden vid denna ”exemplariska” rättegång.)

Lurie berättade för Konstant om ”terroristdirektiven”. I samma bekymmerslösa ton svarar Konstant ”att detta inte är något nytt för honom”. (Han kände säkert till ”detta” sedan barnsben.)

I augusti 1932 får N. Luries grupp från en viss Franz Weiss (enligt rättegångsavskriften en fascistisk hemlig agent) uppdraget att utföra en attack på Vorosjilov. Vid den inledande utfrågningen förklarade N. Lurie att förberedelserna (i Moskva) för denna attack hade pågått ”*från hösten 1932 till slutet av 1933.*” Men vid förhören uppgav samme Lurie att han reste till Tjeljabinsk redan i juli 1933. Om N. Lurie flyttade till Tjeljabinsk i juli 1933 undrar man hur han i Moskva kunde förbereda en attack *ända till slutet av 1933*. Antagligen för att eliminera haken ger N. Lurie vid rättegången en ny version: ”Vi sysslade med den (med förberedelsen för attacken mot Vorosjilov) från september 1932 till våren 1933”.

Till våren eller till slutet av 1933?! Domstolen glider förstå i tysthet förbi denna motsägelse.

Men i vad bestod den konkreta förberedelsen för attacken? Trojkan N. Lurie, Konstant och Lipshitz som av okänd orsak vid rättegången endast företräds av Lurie, iakttog när Vorosjilov gav sig av, men bilen ”gick alldeles för fort, det är hopplöst att skjuta mot en bil som rör sig snabbt,” (N. Luries vittnesmål). Sedan de övertygat sig om att bilen gick för fort upphörde dessa olycksaliga terrorister med vidare övervakning av Vorosjilovs avresor. När domstolens ordförande frågar dem vad de gjorde sedan svarar N. Lurie att de inriktade sig på att få tag i sprängmedel för att med hjälp av en bomb kunna genomföra terrorhandlingen. Domstolen försöker inte att få klarhet i om de lyckades anskaffa några sprängmedel samt var, hur och om någon bomb förfärdigades osv. Episoden avslutades på följande sätt. I juli 1933 reser N. Lurie till Tjeljabinsk för att arbeta som läkare. Men även i det avlägsna ”Tjeljabinsk upphörde Lurie inte med sin terroraktivitet”. Han inväntar som ni kan förstå, att någon ledare av typ Kaganovitj eller Ordzjonikidze ska komma till Tjeljabinsk. Men av någon orsak kommer varken Kaganovitj eller Ordzjonikidze till Tjeljabinsk. I varje fall möter inte N. Lurie någon av dem där och han utför då förstås inte någon terrorattack.⁵⁵

⁵⁵ Inte desto mindre påstår vittnesmålet att ”N. Lurie försökte (?) utföra en attack mot kamraterna Kaganovitjs och Ordzjonikidzes liv”. Samme Nathan Lurie anklagas i domen för att även ha förberett en attack mot Stalin. I domstolsutskriften står det inte att finna ett enda ord om N. Luries attack mot Stalin! (L.S.)

Detta hindrar inte Moisej Lurie från att framhålla ”hur han organiserade (!) attacken mot kamrat Ordzjonikidze..... I detta syfte föreslog M. Lurie att N. Lurie som var på väg till traktorfabriken i Tjeljabinsk skulle utnyttja Ordzjonikidzes eventuella ankomst till fabriken för att genomföra terroristattacken!”

N. Lurie stannar utan framgång två och ett halvt år i Tjeljabinsk i väntan på Ordzjonikidze eller Kaganovitj. Men som ordspråket säger; om berget inte kommer till Mohammed måste Mohammed komma till berget. N. Lurie reser till Leningrad. När han passerar Moskva beordrar Moiche Lurie honom i januari 1936 att ”skjuta Zjdanov under förstamajdemonstrationerna i Leningrad”. (Varför det var nödvändigt att skjuta Zjdanov går inte att räkna ut). Under förstamajdemonstrationen marscherar N. Lurie i raden av demonstranter men försöker inte skjuta. När domstolens ordförande frågar varför, svarar han: ”Vi passerade för långt ifrån.” Och denna smörja serveras vid rättegången som attacker!

4. Ännu en attack mot Vorosjilov

Under rättegången nämns förberedelser för ännu en terroristattack mot Vorosjilov som antogs skulle utföras av två framstående soldater, båda berömda hjältar från inbördeskriget; D. Schmidt och Kuzmisjev. Uppenbarligen presenteras inga bevis. Varken Schmidt eller Kuzmisjev eller någon annan soldat som anklagas för terroristaktivitet – Putna, Esterman, Gajevskij – ställs inför rätta. Tre av de anklagade nämner faktiskt Schmidts-Kuzmisjevs ”terroraktivitet”. Reingold vittnar att ”han av Mratjkovskij och Dreitzer fick veta att det *sommaren 1933* organiserades en trotskistisk militärgrupp som bestod av Schmidt, befälhavare för en av den röda arméns brigader, Kuzmisjev, stabsbefälhavare för en av de militära enheterna samt ett antal (!) andra”. Mratjkovskij omvittnar att det hela ägde rum ett år senare. ”*I mitten av 1934* rapporterade Dreitzer till mig att han samtidigt förberedde mordet på Vorosjilov för vilket Schmidt Dmitrii skulle förbereda sig.” Dreitzer själv vittnade under åklagarens korsförhör att ”Jag värvade Esterman och Gajevskij för terrorhandlingen och tillade *1935* Schmidt och Kuzmisjev. De senare tog på sig uppgiften att döda Vorosjilov.”

1933, 1934 och 1935. Alla de tre vittnesmålen (och det finns inga andra vittnesmål om detta) motsäger alltså varandra radikalt och kan därför avfärdas som nakna lögner.⁵⁶

.....

Under rättegången nämns även andra attentatsförsök men för dessa finns inte skuggan av bevis. Så vittnar till exempel Zinovjev att ”han kände till två försök att ta livet av Stalin i vilka Reingold, Dreitzer och Pikel deltog.” Varken Dreitzer eller Reingold nämner dess ”försök”. Pikel vittnar att ”hösten 1933 gjorde Bogdan ett nytt (?) försök att mörda Stalin.” Han vittnar också ”om förberedelser för en terroristhandling mot Stalin 1934” där hans deltagande ”var begränsat till att ha satt Bakajev i kontakt med Radin” (den senare dras inte inför rätta). Bakajev tillkännager att ”i oktober 1934 förbereddes i Moskva en attack mot Stalin under ledning av Kamenev, Jevdokimov och honom själv (Bakajev)..... Attacken lyckades inte”. *Och detta är allt.*

Domstolen godtar liknöjt alla dessa påståenden och försöker över huvud taget inte klargöra omständigheter, karaktär, tid, plats osv. rörande dessa ”attacker”. Frånvaron av varje faktisk omständighet kring dessa attacker tillåter oss inte att göra någon noggrannare undersökning.

Låt oss sammanfatta att domen hävdar, ”att det enade trotskistisk-zinovjevskas centret förberedde en rad terroristgrupper och en rad terroristhandlingar riktade mot kamraterna Stalin, Kaganovitj, Kirov, Ordzjonikidze, Zjdanov, Kossior, Postysjev med flera.”⁵⁷

⁵⁶ Den presiderande domaren gör under rättegången inte något försök att klara ut motsättningarna, dra de personer som nämnts inför rätta osv. Dock visar han plötsligt stort intresse för exakt vilken sorts revolver N. Lurie hade; en Browning? Vilken sorts! Medium kaliber? Vilket patetiskt skådespel! (L.S.)

⁵⁷ Vi förbigår en fullständigt anekdotisk incident. ”Terroristen” Jakovlev som tillsammans med Safonova var de enda vittnena vid rättegången (oförklarligt varför vittnen och inte svarande) vittnade att Kamenev beordrat honom att organisera en terroristgrupp.... vid Vetenskapsakademien. (L.S.)

I det ovanstående har vi noggrant sorterat fram och systematiskt undersökt *alla de fakta om attackerna* som finns spridda över hela rättegångsutskriften. Om vi ser N. Luries resa till Tjeljabinsk som en ”attack mot Ordzjonikidze och Kaganovitj” och hans resa till Leningrad som en ”attack mot Zjdanov” så återstår fortfarande ”Postysjev, Kossior med flera...” Under hela rättegången sägs *inte ett ord* om några attacker mot dessa. Vilket inte hindrar domstolen att i domen skriva in följande paragraf: ”Domstolens undersökningar har också visat att det trotskistisk-zinovjevskas terroristcentret... förberedde terroristhandlingar mot kamraterna Kossior och Postysjev med hjälp av en ukrainsk terroristgrupp som agerade under ledning av trotskisten Muchin.”

Den ukrainska terroristgruppen och namnet på dess ledare Muchin *nämns vid rättegången för första gången i domen!* Historien om Muchin och hans grupp improviserades uppenbarligen i sista ögonblicket så att inte Postysjev och Kossior skulle känna sig förbigångna.

.....

Låt oss sammanfatta på grundval av bevisen vid själva rättegången. *Det förelåg inte en enda attack, inte ens ett enda attackförsök.* Inte desto mindre hävdar åklagaren Vysjinskij att ”skulden är så tydligt fastställd att han kan befria sig från den obligatoriska analysen av det material som samlats genom domstolens undersökning”. Han tillägger även: ”det väsentliga i denna rättegång är att de (de anklagade) omvandlade sina kontrarevolutionära tankar i terroristisk handling, sin kontrarevolutionära teori i terroristisk praktik; de talar inte bara om att skjuta, de skjuter. De skjuter och de dödar!”

Jaså de skjuter?! Inte i ett enda fall nämndes vid rättegången att någon av de anklagade hade avlossat något skott. Det fanns ”instruktioner”, ”konversationer”, ”förberedelser”, ”försök”, ”personer valdes ut”, än skulle terroristaktiviteten ”påskyndas” än ”stoppades den upp” – allt detta fanns i ord men inte ett enda skott avlossas. *Domstolen kunde inte konstatera en enda attack, inte ett enda verkligt attackförsök.* Som om det vore med avsikt visade det sig ibland att det var för långt avstånd för att skjuta, eller att terroristerna marscherade för långt bort, eller att bilen gick för fort, eller att terroristerna råkade vara i Stalinbad eller Tjeljabinsk medan Stalin som av en tillfällighet befann sig i Moskva.

Ändå har dessa ”terrorister” mycket gynnsamma förutsättningar. Terroristers vanliga problem – att tillhöra ett annat socialt skikt...eller sakna information om måltavlorna, eller inte kunna ta sig in i deras miljö – allt detta saknas här fullständigt.

Sedan de brutit med Oppositionen rörde sig Zinovjev, Kamenev, Smirnov, Mratjkovskij, Bakajev och andra i apparatens inre kretsar. De mottogs väl i Kreml, vid alla institutioner, några även vid Stalins sekretariat. Mratjkovskij gavs till exempel ett personligt mottagande av Stalin;⁵⁸ och det skulle inte ha varit svårt för honom att avfyra sin revolver mot Stalin. Majoriteten av de som skjutits, berömda bolsjeviker, hade närmast obegränsade möjligheter till terror. Dessutom stöddes de från utlandet av Trotskij och i Sovjetunionen av dussintals, för att inte säga hundratals personer. De fick stöd från en så mäktig organisation som Gestapo! Och resultatet? Absolut noll! Om det inte förekom några mord berodde det på att *ingen av de personer som sköts eller nämndes hade förberett några mord.* Ingen av dem hade en tanke på att slå in på terrorns väg för att komma ut ur den stalinistiska återvändsgränden.

Utan mordet på Kirov hade Stalin aldrig beslutat sig för att sprida alla dessa vilda lögner om ”terror”. Men nu kunde han skapa en konstlad kombination av verklighet – Nikolajevs mord på Kirov, ett mord som ingen av de anklagade hade någon förbindelse med – och alla de andra konstruktionerna. Detta konstlade hopkok utgör kärnan i polisens pussselförsök vid Moskva-

⁵⁸ Safonova vittnade om detta mottagande: ”Mratjkovskij berättade för oss (Safonova och I. N. Smirnov) om samtalet med Stalin...och sa att det enda svaret var att döda Stalin.” Om inte allt detta är ett påhitt från början till slut (I. N. Smirnov förnekad blankt Safonovas version) så är förmodligen detta vad som inträffade: När han återvände från Stalins mottagning var Mratjkovskij högst besviken – det är inget konstigt med det – och angrep Stalin skarpt. Genom att fritt ändra datum lade Safonova ”grunden” till terroranklagelserna. Detta är förstas bara en hypotes. (L.S.)

rättegången. Påtagligheten i mordet på Kirov skulle *ge ett sken* av verklighet åt de andra attackerna – som inte hade ägt rum.

Köpenhamn

Köpenhamn spelar en viktig roll vid rättegången. Det är där Trotskijs ”möten” med terroristerna antas ha ägt rum och det är därifrån Trotskijs ”instruktioner” om terror antas ha kommit. Om man ska tro rättegångsprotokollet hade trotskisterna förvandlat Danmarks fredliga huvudstad till ett slags utländskt ”terroristcentrum”. Frågan kräver därför en noggrann undersökning.

Den danska socialdemokratiska studentorganisationen inbjöd på hösten 1932 Trotskij att hålla en föreläsning om den ryska revolutionen i Köpenhamn. Eftersom man tycks ha bedömt det svårt att avslå studenternas begäran gav den danska regeringen L. Trotskij ett visum till Danmark *giltigt i åtta dagar*. Efter att ha lämnat Istanbul den 14 november 1932 anlände han till Danmark den 23 november (efter en omväg genom Frankrike). Trotskij stannade i Köpenhamn under åtta dagar. Han lämnade denna stad morgonen den 2 december för att, återigen genom Frankrike, återvända till Istanbul.

De formella anklagelserna och domen påstår att Trotskij bedrev terroristiska aktiviteter under cirka fem år (från 1931 till 1936). Under dessa fem år tillbringade Trotskij *totalt åtta dagar* i Köpenhamn. Men genom något märkligt sammanträffande så valde alla de ”terrorister” som antogs ha mött Trotskij (Holzman, Berman-Jurin, Fritz David) – helt oberoende av varandra! – just Köpenhamn som platsen för sina möten med Trotskij och precis under samma vecka från 23 november till 2 december 1932. Under rättegången nämndes inte något annat möte i någon annan stad.

Endast en veckas ”terroristisk” aktivitet under fem år! Bara detta faktum inger misstro. Förklaringen är enkel. GPU:s utredare valde Köpenhamn av personlig bekvämlighet.

Staden ligger nära Berlin, det är lätt att komma dit och framför allt återfanns i alla tidningar exakta datum och omständigheter kring Trotskijs vistelse i Köpenhamn. Detta gav GPU:s utredare det nödvändiga ”materialet”. Möten i Istanbul eller i någon avskild by i Frankrike där Trotskij levde under dessa år innebar en alldeles för farlig uppgift för GPU. Bristen på ”material” förstärkte risken för misslyckande.

Efter att ha bestämt sig för Köpenhamn skickade GPU dit inte bara ”terroristerna” Holzman, Berman-Jurin och Fritz David utan också Sedov. Så här redogör Holzman för sin resa till Köpenhamn:

Sedov sa till mig.....att det skulle vara bra om du följde med mig till Köpenhamn (för att träffa Trotskij)... Jag höll med, men sa honom att det av säkerhetsskäl skulle vara omöjligt att resa tillsammans. Jag kom överens med Sedov om att jag skulle anlända till Köpenhamn om två eller tre dagar och ta in på hotell Bristol där vi skulle mötas. Från stationen gick jag rakt till hotellet där jag i foajén mötte Sedov.⁵⁹

Vi övertygas storligen av denna redogörelse med dess många konkreta vittnesuppgifter som annars är så sällsynta vid denna rättegång. Till och med nämns särskilt det hotell Bristol där Holzman och Sedov antas ha mötts i foajén. Det enda problemet är att *det inte finns något hotell Bristol i Köpenhamn*. Det fanns ett sådant hotell men det stängdes 1917 och själva byggnaden revs.⁶⁰

⁵⁹ Det måste påpekas att Holzman var sovjetisk medborgare och att som sådan erhålla visum till något land inklusive Danmark omgavs av närmast oöverstigliga svårigheter om inte begäran understöddes av den sovjetiska ambassaden och det kan i detta fall inte vara tal om något ambassadstöd. Alltså kunde Holzman endast resa till Köpenhamn illegalt. Det är märkligt att domstolen inte intresserade sig för dessa omständigheter och inte förklarade vilka papper Holzman använde för att resa till Danmark, var han erhölet dessa papper osv. (L.S.)

⁶⁰ Se för vidare detaljer Köpenhamnstidningen *Social-Demokraten* den 1 september 1936; se även Baedeker. Förfälskningarna fortsatte med full fart även efter rättegången. I den engelskspråkiga utgåvan av rättegångsprotokollen som kom något senare än de övriga nämns inte ens hotell Bristol! (L.S.)

Kanske Holzman eller någon av utredarna hade rest till Köpenhamn före revolutionen och bott på hotell Bristol. Kanske bestämde sig utredarna helt enkelt för att det inte fanns någon större stad i Europa utan ett hotell Bristol. Allt är möjligt. De inkompetenta och lata utredarna hade dock vunnit på att ta sig besväret att först göra nödvändiga undersökningar. Här kan man faktiskt tala om ett ”sabotage”! Vad återstår nu av detta så detaljrika vittnesmål som avgavs av Holzman, åklagarens huvudvittne? Ställer inte enbart detta faktum hela rättegången i tydlig dager?

Sedovs resa till Köpenhamn

Men detta är inte allt. Som vi har sett tvingade de Holzman att påstå att han inte ensam reste till Köpenhamn – att genom överenskommelse med honom även Sedov reste till Köpenhamn. När han beskriver omständigheterna vid samtalen med Trotskij ger oss Holzman nya intressanta detaljer: ”Ofta kom Trotskij's son Sedov in i rummet och gick igen.” Ett nytt sabotage! *Under hela sitt liv har Sedov aldrig varit i Köpenhamn.* Även om det kan låta otroligt så är det dock sant. För att Sedov skulle kunna resa till Köpenhamn från Berlin som då var hans hem, måste han erhålla ett visum från Berlins polishögkvarter för att kunna lämna och återkomma till Tyskland (ett så kallat ”Sichtvermerk”). Det innebär vanligen stora svårigheter för en *Heimatloser* (statslös person) att erhålla ett sådant visum.

När det stod klart att L. D. Trotskij skulle resa till Köpenhamn inledde Sedov omedelbart – genom sin advokat, den nu bortgångne Oscar Cohn – ansträngningar att erhålla tillstånd att lämna och återvända till Tyskland. Därefter hoppades han att utan svårighet kunna få visum till Danmark. Eftersom det ursprungligen antogs att Trotskij's visum till Danmark skulle kunna förlängas några få veckor för medicinsk behandling så oroades Sedov och hans föräldrar till en början inte av förseningen vid Berlins polishögkvarter. Det var helt oväntat när den danska regeringen efter åtta dagar i mycket skarpa ordalag beordrade Trotskij att lämna dansk jord.

Nu hade Sedov ingen möjlighet att träffa sina föräldrar i Köpenhamn. Ett sista försök gjordes att träffas, om än bara under den korta tid som Trotskij tillbringade i Frankrike under resan från Köpenhamn till Istanbul (Dunkirk – Marseilles via Paris). N. I. Trotskij skickade ett detaljerat telegram till Edouard Herriot, för tillfället fransk premiärminister, och bad honom ge hennes son Sedov tillstånd att under några få dagar resa i Frankrike för att kunna möta honom efter att ha varit skilda i många år. Detta telegram kan säkerligen återfinnas i det franska utrikesministeriets arkiv. Med hjälp av Oscar Cohn lyckades Sedov å sin sida äntligen erhålla tillstånd från Berlins polishögkvarter för återresa till Tyskland, förutsättningen för att få ett franskt visum. Den 3 december⁶¹ 1932 erhöll Sedov det nödvändiga tillståndet från den tyska polisen och samma dag mottog det franska konsulatet i Berlin ett telegram med instruktioner att ge Sedov ett franskt visum under fem dagar. Morgonen den 4 december reste Sedov till Paris och anlande på kvällen. Klockan 10 på förmiddagen den 6 december mötte han Trotskij i Paris på Gare du Nord i en järnvägsvagn. Hans far reste från Dunkirk till Marseilles utan att stanna upp i Paris.

Allt ovanstående kan verifieras i dokument: 1) *Sedovs pass* med motsvarande visa och stämplor för att åttå båda hållen korsa den fransk-tyska gränsen; 2) *Natalia Trotskij's telegram till Herriot* med begäran om visum för deras son som hon inte hade kunnat träffa i Köpenhamn; 3) *Ett certifikat från danska myndigheter* som konstaterar att Sedov varken begärde eller erhöll ett danskt visum. Men, kan man påstå – kanske reste Sedov ”illegalt” till Danmark? Låt oss anta detta. Men då måste vi fråga oss, varför reste Sedov, efter att illegalt ha mött sina föräldrar i Köpenhamn, några få dagar senare för att möta dem ännu en gång i Frankrike, en resa som var förenad med sådana svårigheter och besvär (ett telegram till Herriot osv)?

Till vårt förfogande har vi *ovedersägliga* bevis för att Sedov, under Trotskij's vistelse i Köpenhamn, stannade i Berlin utan avbrott:

⁶¹ Som redan sagts lämnade Trotskij Köpenhamn den 2 december. (L.S.)

1. Dagligen eller flera gånger om dagen under dessa åtta dagar talade Trotskij eller hans fru med Sedov per telefon, genom att från Köpenhamn ringa Sedovs lägenhet i Berlin. Detta kan och kommer att styrkas av Köpenhamns centrala telefonkontor.

2. Eftersom Trotskijs resa från Istanbul till Köpenhamn uppväckte världsreaktionens brinnande hat gav sig ett antal av Trotskijs vänner och medtänkare brådskande av till Köpenhamn. Där fanns mer än 20 personer vilka alla kan gå ed på att L. Sedov aldrig var i Köpenhamn. Låt oss ta upp ett av dessa uttalanden. Upphovsmannen är E. Bauer som vi tidigare har citerat, nu i ledningen för SAP (Tysklands socialistparti) och tidigare medlem av Vänsteroppositionen. Efter allvarliga politiska meningsskiljaktigheter bröt E. Bauer i september 1934 med den bolsjevik-leninistiska organisationen. Denna splittring åtföljdes av mycket hård polemik. Därefter har E. Bauer inte haft någon, varken politisk eller personlig förbindelse med medlemmar i den trotskistiska organisationen. ”På grund av detta” skriver han i sitt intyg, ”kan det i mitt fall inte föreligga någon partiskhet i förhållande till trotskisterna.” Sedan skriver han: ”Från första dagen av Trotskijs vistelse i Köpenhamn talade jag dagligen med Sedov i Berlin, antingen direkt eller per telefon, eftersom jag planerade att resa till Köpenhamn, På kvällen den 1 december 1932 reste jag till Köpenhamn. Sedov följde mig till stationen och.....stannade kvar i Berlin. På morgonen den 2 december anlände vi (Bauer och en annan person) till Köpenhamn..... och två timmar senare, mellan klockan 10 och 11 lämnade jag i bil Köpenhamn tillsammans med Trotskij och hans fru. Sedov fanns inte med oss eftersom hans resa hade omöjliggjorts av tekniska skäl.”

Vi har till vårt förfogande tio liknande intyg och vi kommer att få fler. *Vi är beredda att omedelbart överlämna allt detta material till en ansvarsfull kommission eller tribunal som företar en undersökning av detta fall.*

Det är så här det står till med huvudvittnet Holzmans vittnesmål. Och han var trots allt en gammal bolsjevik. Är det efter detta nödvändigt att uppehålla sig vid påståenden från skurkar och stalinistagenter som Berman-Jurin och Fritz David? Vi upprepar, varken Trotskij eller Sedov hade någonsin sett dessa människor, varken i Köpenhamn eller någon annanstans; de fick reda på deras existens först genom rapporterna från Moskvarättegången.

.....

Vi har redan i det ovanstående noterat att under Trotskijs vistelse i Köpenhamn fanns även dussintals av hans vänner och kamrater där. I avvaktan på möjliga incidenter organiserade dessa kamrater en mycket seriös vaktstyrka runt Trotskij. Det var omöjligt att komma in i Trotskijs arbetsrum utan att först passera genom ett annat rum där det alltid fanns fyra eller fem kamrater. Tillträde till den lilla villa där Trotskij bodde i Köpenhamn, tilläts endast nära vänner,⁶² Varken Berman-Jurin eller Fritz David eller någon annan kunde ha nått Trotskij utan att kamraterna som vaktade i förrummet visste om det.

.....

Genom de preliminära men mycket noggranna undersökningar som genomfördes av kamraterna som var i Köpenhamn har det varit möjligt att konstatera att Trotskij i Köpenhamn endast mottog en rysktalande person. Det är fråga om en viss Abraham Senin (Sobolevich) som då var litauisk medborgare och medlem i oppositionens Berlinorganisation. Han kom för att träffa kamrat Trotskij på den sista dagen av hans vistelse i Köpenhamn (samtidigt som E. Bauer) och talade inte mer än en timme med honom på grund av den extrema brådskan före den plötsliga avresan. Senins resa till Köpenhamn gjordes under inverkan av några av Trotskijs Berlinvänner som ville göra ett sista försök att rädda Senin från att kapitulera inför stalinisterna som han alltmer närmade sig. Försöket var inte framgångsrikt. Några veckor senare gick Senin tillsammans med tre eller fyra vänner över

⁶² Vi tar tillfället i akt att rätta till en inexacthet som slank med i den ryska versionen av detta arbete. Det sades där att några journalister hade besökt Trotskij i hans villa. Detta var inte korrekt och det rättades omedelbart till av kamrater som var närvarande i Köpenhamn. Ingen, vid sidan av de nära vänner som stod vakt kunde komma in i villan, journalister lika lite som andra. (L.S.)

till stalinisterna. Denna händelse rapporterades i såväl stalinistisk som oppositionell press. Genom själva karaktären av Trotskij's möte med den halvkapitulerade Senin framgår det klart att Trotskij inte kunde ha något förtroende för Senin och inte längre kunde betrakta honom som medtänkare.

.....

Avslutningsvis måste vi än en gång rikta uppmärksamheten mot del av det vittnesmål som avgavs av Olberg och som handlar om Köpenhamn. "det var min för avsikt", säger Olberg, "att resa med Sedov till Köpenhamn och besöka Trotskij. Vår resa till Köpenhamn blev likväl inte utav. Sedovs fru, Susanna, reste till Köpenhamn och medförde vid återkomsten ett brev⁶³ från Trotskij, adresserat till Sedov. I brevet gav Trotskij sitt samtycke till min resa till Sovjetunionen..." Det måste framför allt noteras att när Olberg bekräftar att hans resa till Köpenhamn tillsammans med Sedov inte blev av, så motsäger han Holzman. Om man antar att Sedov reste till Köpenhamn utan Olberg, varför skulle då Trotskij, som Olberg påstår, ha givit ett brev avsett för Sedov, till hans fru?

Ingen måste förstås känna till namnet på Sedovs fru men Olberg som hävdar sig ha en nära relation till Sedov ("vi /Sedov och jag/ träffades nästan varje vecka, ibland två gånger i veckan. Vi möttes i ett kafé [Nürnberg Platz] eller också gick jag hem till honom" vittnar Olberg som då borde veta att *Sedovs fru inte heter Susanna*. Olberg bekräftar även som vi just sett att denna Susanna "vid återkomsten medförde ett brev från Trotskij". Sedovs fru var verkligen i Köpenhamn,⁶⁴ men hon reste därifrån *inte till Berlin utan direkt till Paris*, där hon stannade under ganska lång tid. Detta faktum kan konstateras med fullständig exakthet på grundval av det pass som tillhör Sedovs fru. Det är helt självklart att Trotskij inte kunde ge Sedovs fru som avreste till Paris, ett brev till Sedov som befann sig *i Berlin*. Men kunde man åter invända, kanske Sedovs fru inte desto mindre reste "illegalt" till Berlin. "Illegala resor" är inte äventyr utan sorglig nödvändighet för de som inte har papper. Men varför skulle en person som besitter ett äkta legalt pass som gäller för att resa i alla länder och för majoriteten av dessa även utan visum, varför skulle hon resa illegalt? Detta är helt enkelt inte seriöst!

.....

Där har vi alltså Köpenhamn som "det utländska terroristcentret", den enda stad som nämns vid rättegången. Förutom tarvligheten, vilken torftig uppfinningsförmåga! Vilket ömkligt och hopplöst misslyckande!

Trotskij's "kontakter" med de anklagade

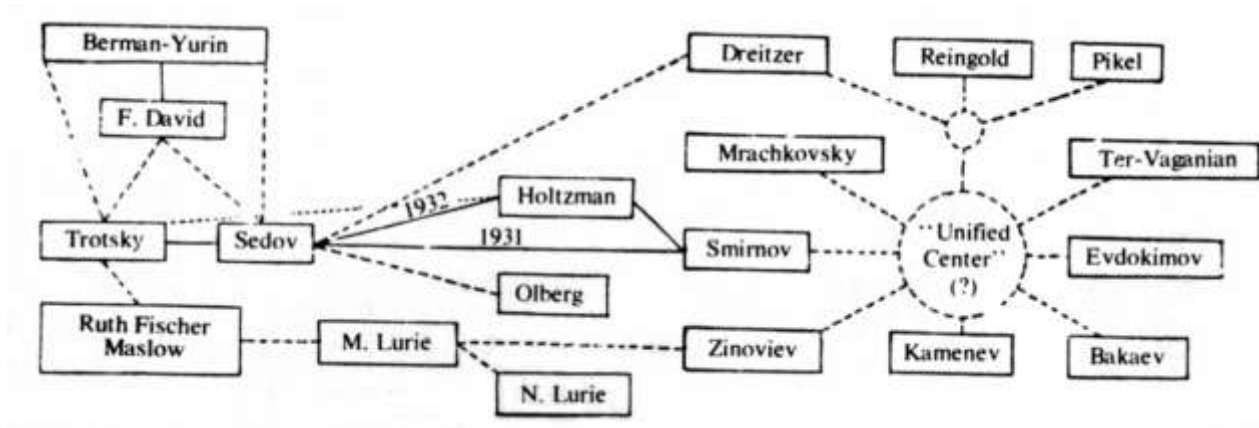
Rättegången ansåg det fastslaget att Trotskij haft följande kontakter med de anklagade:

1. Med Smirnov och Holzman genom Sedov. Med Holzman direkt i Köpenhamn.
2. Med Dreitzer genom Sedov samt genom direkt skriftlig kontakt.
3. Med Berman-Jurin och Fritz David.
4. Med Olberg genom Sedov.
5. Med M. Lurie genom Ruth Fischer-Maslow.

För att hjälpa läsaren att orientera sig i denna fråga finns nedan ett diagram över kontakterna. Diagrammet baseras förstås på rättegångsuppgifter och inte på verkliga förhållanden.

⁶³ Innehållet i detta "brev" från Trotskij om Olberg, som läsaren redan är tillräckligt bekant med, är mycket roande. Som det tycks, för att blåsa upp sig, förklarar Olberg att Trotskij i detta brev är "fullständigt införstådd med" Olbergs kandidatur för resan till Sovjetunionen. Trotskij såg Olberg som "en alltigenom (!) lämpad (??) man som man kunde ha fullständigt förtroende (!) för". Hela brevet är inget annat än ett lovtal över Olberg! (L.S.)

⁶⁴ GPU kunde ha erhållit information om detta på sitt eget sätt, till exempel genom den ovan nämnde Senin som senare kom att spela en något misstänkt roll. (L.S.) Se även not 77. ["Sedovs fru" hette Jeanne – Red anm]

Smirnov och Holzman

Den 5 augusti 1936 dvs några få dagar före rättegången hade I. N. Smirnov brutits ner.

Vysjinskij uppger att förhören med Smirnov bestått av ”endast dessa ord: Jag nekar till detta, jag förnekar det fortfarande, jag nekar.” Efter att ha stått emot till dess slår nu även Smirnov in på de falska bekännelserna väg. Han beskriver sitt möte med Sedov i Berlin: ”När L. Sedov under vårt samtal analyserar situationen i Sovjet framhåller han som sin personliga uppfattning att under nuvarande förhållande kan en förändring av den allmänna situationen i landet endast åstadkommas genom en våldsam eliminering av ledarna för det unionsomfattande kommunistpartiet (bolsjevikerna) och sovjetregeringen. Detta falska vittnesmål dög dock inte för Stalin. Han krävde mer ”exakta” formuleringar. Ännu en vecka av fruktansvärt moraliskt lidande gick och den 13 augusti, dagen innan åklagaren skrev under åtalet gav Smirnov slutligen upp: ”Jag erkänner att efter att jag 1931 samtalat med Sedov i Berlin så visste jag att direktiven om terror som de enda medel som kunde ändra situationen i Sovjetunionen *var han personliga direktiv.*”⁶⁵

I allt detta återfinns uppenbarligen inte ett enda sant ord. Det enda sanna är att Sedov av en tillfällighet mötte I. N. Smirnov⁶⁶ i juli 1931 i KDV, ett stort varuhus i Berlin. I. N. Smirnov var sedan många år nära bekant med Sedov. Efter ett ögonblicks förvirring gick Smirnov med på att träffa honom och samtala. Mötet ägde rum. Under samtalet visade det sig att Smirnov sedan länge hade varit i Berlin men inte hade gjort några försök att etablera kontakt med Oppositionen och inte skulle ha gjort detta om det inte var för det slumpartade mötet på varuhuset KDV. Detta förhållande styrks även av rättegångsutskriften enligt vilken I. N. Smirnov anlände till Berlin i maj 1931. Mötet mellan Sedov och Smirnov inträffade inte förrän i juli. (Om Smirnov, som åklagaren vill få oss att tro, hade kommit till Berlin med den särskilda avsikten att kontakta Trotskij, kan man inte förstå varför han, som anlände i maj, skulle vänta, dvs förlora, två månader).

Först utbytte de två informationer. Under samtalet framhöll I. N. Smirnov, utan att direkt tala om sin brytning med Oppositionen att det fanns följande oenighet mellan L. Trotskij och honom själv; Smirnov delade inte Trotskijs uppfattning om det nödvändiga i att bedriva politiskt arbete i Sovjetunionen. På något sätt ville Smirnov med detta förklara och rättfärdiga sitt brott med Oppositionen. Smirnov ansåg att den nuvarande situationen i Sovjetunionen inte tillät att något oppositionellt arbete utfördes och att det i varje fall var nödvändigt att vänta tills dessa förhållanden förändrades. Ett typiskt drag var att Smirnov när han pratade om Oppositionen sade *ni*, inte *vi*, *era* synpunkter, *era* kamrater osv. Utan att detta hade föreslagits av Sedov förklarade Smirnov bestämt att han varken ville eller kunde upprätta några kontakter med bolsjevik-leninisterna i Sovjetunionen.

⁶⁵ Här avslöjas återigen utfrågningstekniken. Hela tiden pressas den anklagade, steg för steg, mot falska bekännelser. (L.S.)

⁶⁶ Vid beskrivningen av Smirnovs möte med Sedov liksom i ett antal andra fall när Sedov nämns utgår vi från hans vittnesmål. (L.S.)

Detta är inte platsen att polemisera med Smirnovs ståndpunkt men hur fjärran är inte allt detta från "terrorism" och Trotskijs "representant"⁶⁷ i Sovjetunionen. De två samtalande konstaterade att i politiska frågor var deras synpunkter ganska närliggande även om I. N. Smirnov inte formulerade detta tydligt utan allmänt berörde de politiska frågorna ur en passiv betraktares synvinkel. Vid slutet av konversationen förutsattes endast att om möjligheten yppade sig så skulle I. N. Smirnov sända informationer om den ekonomiska och politiska situationen i Sovjetunionen med vars hjälp man här, utomlands, kunde bli mer korrekt orienterad i ryska frågor. Men inte heller i detta avseende lovade Smirnov någonting. Är det värt besväret att förneka att det förekom "terroristinstruktioner"? Låt oss bara i förbigående notera det absurda i att Sedov "personligen" kunde ha givit "instruktioner" till I. N. Smirnov, en gammal bolsjevik och ledare för partiet, gammal nog att vara Sedovs far. Men kanske förmedlade Sedov "instruktioner" från Trotskij? *Inför domstolen förnekade Smirnov detta kategoriskt.*

Mötet hade alltså en tillfällig, närmast personlig karaktär och befann sig i varje fall utanför varje organisatoriskt sammanhang. Mötets huvudsakliga betydelse var att det möjliggjorde direkta personliga kontakter med en man som nyligen lämnat Sovjetunionen. För att förstå den sovjetiska verkligheten var sådana personliga möten mer värdefulla än dussintals av de bästa artiklar.

Under mer än ett år kom det inte några nyheter alls från Smirnov. Det tycktes som om det slumpartade mötet inte skulle ge några resultat, ens i form av några nyhetsglimtar från honom.

Och så plötsligt på hösten 1932 anlände en sovjettjänsteman till Berlin från Sovjetunionen och sökte upp Sedov. Det var Holzman. Han sade att I. N. Smirnov, som var en nära vän, hade hört om hans resa utomlands i officiella angelägenheter och bitt honom besöka Sedov i Berlin.

Holzman själv var aldrig någon aktiv oppositionsmedlem även om han hade sympati för Oppositionen. Han var en ganska typisk representant för det skikt av gamla bolsjevikar som i Oppositionens kretsar kallades för "liberaler". Ärliga personer som till hälften sympatiserade med Oppositionen men var oförmögna att bekämpa den stalinistiska apparaten. De hade vant sig vid att inte öppet uttrycka sina tankar, att anpassa sig till apparaten, att grymta inom sina trånga kretsar och de var inte, särskilt i exil, främmande för att göra en enskild oppositionsmedlem någon tjänst.

Holzman kom inte i namn av Vänsteroppositionen som organisation, med vilken han liksom Smirnov inte hade någon kontakt och inte heller i namn av någon annan grupp eftersom det inte fanns någon sådan (och än mindre i namn av ett "centrum"!). Han kom helt enkelt, som Holzman också uppgav, å Smirnovs personliga vägnar. Smirnov bad honom att berätta för Sedov vad som hände i Sovjetunionen och ge honom ett kort brev beträffande den ekonomiska situationen i Sovjetunionen. Detta brev trycktes som artikel i *Bulletin* (nr 31, nov, 1932) under titeln *Den ekonomiska situationen i Sovjetunionen*. Artikeln innehöll väsentligt statistiskt material samt fakta och hade en rent informativ karaktär.

Detta var det enda dokument som Holzman hade med sig. I övrigt begränsade han sig till verbal information om den politiska situationen i Sovjetunionen, stämningen bland folk osv. På grundval av denna information sammanställde redaktionen för *Bulletin* en del "korrespondens" från Moskva som fanns med i samma tidning (nr 31).

Hela karaktären hos detta möte visar tydligt att Holzman varken fick "instruktioner" eller något brev och inte heller begärde något. Om han hade med sig något material till Sovjetunionen kan det endast ha varit *Bulletin*.

⁶⁷ Vid rättegången kallades Smirnov alltid för Trotskijs "representant" i Sovjetunionen. Sådan personlig "representation", att en "underordnad" ledare" inte representerar organisationen utan den "överordnade ledaren", detta var förstås helt främmande för Oppositionen, men å andra sidan en typisk uppfinning av byråkratin som kopierade sin "ledare" och hans personliga representanter, hans gunstlingar. Men hur kunde Smirnov, rent allmänt ha "representerat" Oppositionen? Han som offentligt hade brutit med Oppositionen i Sovjetunionen inför tusentals bolsjevik-leninister trogna sin sak? Fram till 1934 leddes Vänsteroppositionen i Sovjetunionen av Rakovskij vars moraliska auktoritet under denna period inte kunde jämföras med I. N. Smirnovs auktoritet. (L.S.)

Hans syfte var att få närmare kunskap om Trotskijs synsätt, i synnerhet hans bedömning av Rysslandsfrågan, för att kunna informera Smirnov.

Holzman återvände snabbt direkt till Sovjetunionen. Han reste inte till Köpenhamn och träffade inte Trotskij. (se rörande denna punkt kapitlet *Köpenhamn*).

Men eftersom mötet mellan Holzman och Sedov inte alls tillgodosåg GPU:s syften tvingade de Holzman att vittna om sin fantasiresa till Köpenhamn i syfte att ge mer tyngd åt åtalets alla anklagelser genom att direkt länka Holzman till Trotskij. Vi har redan sett hur ömkligt detta försök misslyckades.

De två faktiska förhållanden dvs att Smirnovs och Holzmans möten med Sedov verkligen ägde rum är de enda dropparna av sanning i Moskvarättegångens hav av lögn. De är de enda! *Allt övrigt är lögn, lögn från början till slut.*

Men vad bevisar Smirnovs och Holzmans möten med Sedov? Ingenting annat än att det fanns möten.

.....

I. N. Smirnov arresterades den 1 januari 1933. Det var också då, kanske något tidigare, som Holzman arresterades. Smirnov dömdes av GPU till tio års isoleringsstraff för "band till Oppositionen utomlands". Eftersom I. N. Smirnov inte hade något att dölja visste Stalin och GPU vid denna tidpunkt säkert allt om omständigheterna kring I. N. Smirnovs möte med Sedov. Smirnov ensam arresterades. Ingen av hans nära vänner (Safonova, Mratjkovskij m. fl.) arresterades; några av dem blev bara deporterade. Enbart detta visar att GPU som ett resultat av undersökningen av fallet Smirnov ansåg att det konstaterats att *hans band "utomlands" var av rent personlig karaktär*, att det inte fanns något "centrum" eller någon organiserad grupp kring Smirnov. Annars skulle arresteringarna ha varit mycket mer omfattande och det hade inte bara varit Smirnov som dömts till isoleringsfängelse.

Om å andra sidan "kontakterna" med Smirnov hade varit av organiserad natur så skulle någon annan efter Smirnovs arrestering automatiskt haft att förnya hans kontakt. Men av domstolens eget bevismaterial följer att "kontakten" uppenbarligen endast fanns med Smirnov och att den upphörde efter hans arrestering.

Detta hejdade inte Stalin från att tre och ett halvt år efter arresteringen av Smirnov omvandla detta ödesdigra möte, som redan hade kostat Smirnov tio års isoleringsstraff, till ett nytt fall som handlade om ett terroristcentrum och om terror. Det hindrade honom heller inte från att skjuta Smirnov.

.....

Anklagelseakten nämner endast Holzmans namn en gång och då i förbigående. Det påstås att han under ett privat möte erhållit instruktioner från Trotskij. Under hela rättegången hänvisas till Holzman som den som *mottog* terroristinstruktioner. *Inte en enda gång* påstås att Holzman *vidarebefordrade* dessa instruktioner till Smirnov, den ende åtalade som Holzman hade något personligt band till. Själv förnekade Holzman kategoriskt att han förmedlat "instruktioner".

Den som vid rättegången figurerar som förmedlare av Trotskijs instruktioner rörande terrorism är *inte* Holzman utan *I. Gaven* som påstås personligen ha mottagit terroristinstruktioner från Trotskij och förmedlat dessa till I. N. Smirnov. Åtalet nämner Gaven som den enda person som förmedlat terroristinstruktioner från Trotskij till det "Förenade centret" och det är enbart Gaven som anförs i vittnesmålen från Smirnov, Mratjkovskij, Safonova och andra. Det är också honom som åklagaren Vysjinskijs nämner fem eller sex gånger när han muntligt framför anklagelserna. Vid rättegången finns inte en enda vittnesuppgift om att Holzman skulle ha förmedlat terroristinstruktioner från Trotskij. Samtidigt "åsidosätts" av någon orsak fallet Gaven och han kallas inte inför rätta ens som vittne. Men Holzman sköts för de "instruktioner" som han skulle ha mottagit men inte förmedlade till någon annan. Under hela rättegången vidhålls denna version.

I domen framstår allt på ett motsatt sätt; namnet Gaven nämns inte; Holzman anförs som den som förmedlat Trotskijns instruktioner om terror till det Förenade centret. Denna förvirring var oundviklig eftersom den är en konsekvens av rättegångens hela karaktär – som en grov och fräck poliskomplott.

Är det nödvändigt att påpeka att Trotskij lika lite förmedlade någon sorts terroristinstruktioner genom I. Gaven som genom någon annan och träffade Gaven utomlands lika lite som han träffade någon enda av de åtalade.

Det saknade dokumentet (Trotskijns "brev" till Dreitzer)

Som bekant förfogade inte åklagaren under rättegången över tillstymmelsen till faktisk bevisning, inte ett enda dokument eller brev. För att fylla detta tomrum citerades faktiskt ur minnet ett "brev" från Trotskij till Dreitzer och Mratjkovskij. Originalen fanns förstås inte.

Denna historia börjar med Dreitzers resa till Berlin (hösten 1931) när han "två gånger sammanträffade med Sedov (Trotskijns son) i ett kafé på Leipziger Strasse. Sedov sade honom då, att Trotskijns direktiv skulle sändas efteråt."

Detta är renaste påhitt. Sedov mötte aldrig Dreitzler i Berlin, han har heller aldrig träffat honom och de är inte personligt bekanta. (Parentetiskt: De som känner till Berlin vet att ett kafé på Leipziger Strasse lämpar sig mycket dåligt för ett konspiratoriskt möte...)

De tre raderna som citeras ovan är allt som Dreitzer säger om sitt rendezvous i Berlin. Det fanns inga "instruktioner" eller några samtal om terror. Man kan fråga sig varför GPU ansåg det nödvändigt att "skicka" Dreitzer till ett möte i Berlin? Det kommer vi snart att förstå. Om vi hoppar tre år framåt i tiden så vittnar Dreitzer om att "i oktober 1934 ger Dreitzers syster honom en film-tidskrift som är avsedd för honom och som hon fått från Warszawa av en agent (?) för Sedov. Eftersom han i Berlin kommit överens med Sedov om kontaktsättet upptäcker Dreitzer lätt i denna tidskrift (här kommer lösningen! Nu förstår vi varför GPU uppfann mötet i Berlin) – ett handskrivet brev i osynligt bläck från Trotskij som innehåller ordern att utan dröjsmål fortsätta med förberedelserna samt utförandet av terroristhandlingar mot Stalin och Vorosjilov.....Dreitzer sänder omedelbart detta brev till Mratjkovskij som.... av konspirativa grunder brände upp det, sedan han tagit del av innehållet".

Först och främst är det inte utan intresse att detta högst betydelsefulla vittnesmål avgavs av Dreitzler först efter många veckors och kanske månaders förhör (i volymen som innehåller hans vittnesmål återfinns det på sidorna 102 och 103). Det krävdes 100 sidor av framtvingade bekännelser för att han skulle "minnas" detta betydelsefulla faktum.

Brevet hade förts från Warszawa. Varken Trotskij eller Sedov hade någonsin varit i Warszawa.

På vilket sätt erhöll denna Dreitzers okända syster (varför inkallades hon inte som vittne?) detta högst konspiratoriska handskrivna brev från Trotskij, av vem och under vilka förhållanden? Givetvis får vi inte veta någonting om allt detta. Om vi *ad absurdum* antar att Trotskij verkligen hade kunnat skriva ett brev med direktiv att mörda Stalin är det fortfarande omöjligt att föreställa sig att Trotskij hade varit så vårdslös att han anförtrott ett *sådant* brev till Dreitzers syster som var en fullständig främling för honom och dessutom skrivit det *med sin egen handstil*, som om i uttryckligt syfte att ge GPU ett dödsbringande bevis mot honom. Brevet hade inte skrivits i kod.⁶⁸ Denna typ av aktivitet är värdig en studentterrorist men inte en gammal revolutionär med erfarenhet av konspirationer. Om GPU inte kunde komma över brevet beror det endast på att det aldrig hade skrivits.

Dreitzer omvittnar vidare att efter att ha mottagit brevet i Moskva *bekantade han sig med innehållet*. Detta brev var skrivet i osynligt bläck på ett sådant sätt att det måste *framkallas* för att kunna läsas. Efter att ha framkallat och läst brevet skickar Dreitzer det till Mratjkovskij i

⁶⁸ Holzman hade redan uppgivit att det fanns en kod för korrespondens med Trotskij. (L.S.)

Kazakstan. Hur måste man gå tillväga i ett sådant fall? Man måste skriva om brevet i osynligt bläck för att inte tala om att det måste skrivas i kod. Och vad gör Dreitzer?

Mratjovskij berättar ”att då han i december 1934 befann sig i Kazakstan, fick han genom Dreitzer ett med *osynligt bläck* skrivet brev från Trotskij...” Mratjovskij betonar att han känner till Trotskijs *handstil* mycket väl och att han inte ”det ringaste tvivlar på att brevet verkligen var *skrivet av Trotskij*”. Dessa detaljer är av enormt intresse. Det visar sig att Dreitzer inte kopierar Trotskijs brev utan sänder Mratjovskij – originalet *som han framkallat*.

Dreitzer skickar en utländsk tidskrift till Mratjovskij i Kazakstan. Helt öppet i marginalen som om det vore skrivet med vanligt bläck finns ett handskrivet brev från Trotskij. Och vilket brev! Det uppmanar till mord på Stalin och Vorosjilov!

Vi är helt säkra på att det aldrig någonsin i den revolutionära kampens samlade historia finns något exempel på att ett framkallat brev (och ett sådant brev!) skickas helt öppet tusentals mil. Detta exempel skulle sakna motsvarighet i den illegala korrespondensens historia. Skulle sakna, säger vi – eftersom det inte hände. Men ”det fanns” något än mer fantastiskt. Det visar sig att Mratjovskij tar emot Trotskijs originalbrev (”skrivet med osynligt bläck”) *oframkallat*. Under förmedlingen sker en mirakulös förvandling av det framkallade brev som skickats av Dreitzer. När det kommer fram till Mratjovskij är det *inte längre framkallat*. Någoting sådant har den revolutionära praktiken aldrig skådat och inte heller världen i övrigt.

Nej, vilka oduglingar de är dessa GPU-människor! Dessa stalinistiska byråkratsnokare kan inte ens ljuga ordentligt!

Men vi ännu några ord att säga om innehåll och stil i denna grovt tillyxade lögn.

Under rättegången gavs två versioner av detta brev; den ena enligt Dreitzers ”hågkomster” den andra enligt Mratjovskijs. De två uppenbart likartade versionerna skiljer sig på en mycket viktig punkt. Mratjovskij påstår att Trotskij gav instruktionen att ”i händelse av krig ska man inta en defaitistisk ståndpunkt.” Men hos Dreitzer är det nödvändigt att ”i händelse av krig utnyttja alla nederlag till vår fördel....”

Vänsteroppositionen har alltid intagit den orubbliga ståndpunkten att Sovjetunionen måste ovillkorligt försvaras. Enligt Mratjovskijs version gör Trotskij en 180 graderssväng i denna högst betydelsefulla fråga och intar en position som är rakt motsatt den som Vänsteroppositionen och Trotskij har försvarat under många år och även i sina senaste arbeten. Bara denna passus i brevet måste ha gjort starkt intryck på dem för vilka det var skrivet och eftersom det innebar ett brott med allt tidigare kunde den inte ha undgått att för alltid inpräntas i deras minne. Samtidigt motsäger Mratjovskijs och Dreitzers vittnesmål varandra i denna ytterst betydelsefulla fråga.

På samma sätt är det omöjligt att inte notera att Trotskijs ”brev” – i vilket han föreslår att Stalin och Vorosjilov mördas, att man intar en defaitistisk position och organiserar illegala celler inom armén – omfattar åtta eller nio rader! Man måste anta att en så orimlig ”plattform” borde ha krävt åtminstone någon förklaring. Och ytterligare; om Mratjovskij och Dreitzer *verkligen* hade mottagit ett sådant brev så skulle de utan tvekan ha uppfattat det som en grov provokation.

Denna inkompetenta och okunniga förfalskning är ”kvalitetsmässigt” klart underlägsen andra ”polisprodukter” som det berömda ”brevet från Zinovjev”⁶⁹, för att inte tala om ”Dreyfusaffärens promemoria”.⁷⁰

⁶⁹ ”Brevet från Zinovjev” publicerades av *Daily Mail* under valkampanjen 1924 efter det att den första Labour-regeringen fallit. Det utgavs för att komma från Zinovjev som då var president för den kommunistiska internationalen och var ställt till det brittiska partiet med instruktioner för det brittiska kommunistpartiets militära avdelning. I själva verket var det en grov förfalskning konstruerad av vita ryska emigranter i Paris och förmedlat genom agenter i förbindelse med de konservativas centralkontor. Syftet var att försvaga Labours chanser i valet som det mycket riktigt gjorde, inte genom att minska labourrösterna, utan genom att skrämna pro-liberala medelklassröstare att stöda Tories. Detta tillät Baldwin att åter bli premiärminister 1925. (Trotsky, *Writings on Britain*, vol. 2)

.....
Låt oss skissa en kort sammanfattning:

1. *Berman-Jurin* och *Fritz David* kopplades inte till någon annan anklagad. Endast genom en tunn tråd till *Trotskij* och *Sedov* kunde de tas in i rättegången. Vi har redan visat att denna ”tråd” var en GPU-produkt. Om vi klipper av den blir *Berman-Jurin* och *Fritz David* hängande i luften. Det blir uppenbart att de drogs in i rättegången som grund för en komplott.

2. *Olberg* kan inte kopplas till någon annan anklagad än *Sedov*. Vi har redan visat vilken sorts person *Olberg* var, och karaktären på denna ”kontakt” som upphörde 1932. Låt oss klippa av även denna tråd. Också *Olberg* blir hängande i luften. Även han togs in i rättegången för komplottens skull.⁷¹

3. *M. Lurie* dras in i rättegången genom *Ruth Fisher-Maslow* som påstods ha överfört terroristinstruktioner till honom från *Trotskij* i början av 1933 i Berlin. Men vid denna tid hade *Trotskij* inte några kontakter med *Ruth Fisher* och *Maslow* eftersom de hade skilda politiska uppfattningar. (Kontakten upprättades inte förrän 1934.) Påståendet att *Ruth Fisher* och *Maslow* i eget namn gav ”instruktioner” till *Zinovjev* är fullständigt absurt. Den tråd som knyter den anti-trotskistiske skribenten *M. Lurie* till *Trotskij* bryts på två ställen.⁷² (De går lätt sönder dessa sköra trådar!)

4. *Dreitzer*. Om denna förbindelse har allt nödvändigt sagts i detta kapitel. Låt oss klippa även denna tråd.

5. Återstår *triangeln* *Sedov-Smirnov-Holzman*. Den har vi till skillnad från övriga linjer utmärkt med heldraget streck eftersom *dessa möten verkligen ägt rum. Detta är den enda sanningen i hela rättegången.* Dessa möten ägde rum 1931 och 1932. Sedan dess har det inte funnits några som helst kontakter. Från början av 1933 satt både *Smirnov* och *Holzman* i fängelse. (Tråden som direkt förenar *Trotskij* med *Holzman* ”klippes” i det föregående kapitlet.)

Vad gäller dessa två möten förnekar den ene deltagaren (*Smirnov*) kategoriskt att han skulle ha erhållit terroristinstruktioner från *Trotskij*; ”det var *Sedovs* personliga uppfattning” säger han. Den andre (*Holzman*) förmedlade inte terroristinstruktioner och var hopplöst diskrediterad av historien om hans ”resa” till Köpenhamn. Dock skulle de bevisa *Trotskij*s deltagande i terroristisk aktivitet och särskilt i mordet på *Kirov*. Och domen påstår att ”*L. Trotskij från utlandet* [och *Zinovjev* inom landet] *energiskt forcerade förberedelsen till mordet på S. M. Kirov.*” (Även om detta inte nämndes en enda gång under själva rättegången.)

I syfte att förklara varför det var nödvändigt att mörda *Kirov*, som inte hade någon särskild betydelse talar de om för oss att detta var *zinovjeviternas* hämnd för det faktum att *Kirov* hade krossat dem i Leningrad. Men vad har då *Trotskij* med detta att göra? När *Kirov* krossade *zinovjeviterna* i Leningrad var dessa precis lika fientliga inställda mot Vänsteroppositionen som mot stalinisterna.

Angående *Trotskij*s roll vid mordet på *Kirov* intygar *Zinovjev* mer vältaligt: ”Enligt min mening har *Bakajev* rätt när han säger att jag – *Zinovjev* samt *Trotskij* och *Kamenev* i främsta rummet är de verkliga och egentliga upphovsmännen till det skändliga mordet på *Kirov*.”

Under fyra år ledde *Zinovjev* terroristaktiviteter i en omfattning utan motstycke. Och *Zinovjev*, en av de huvudåtalade, uttalar sig om den huvudåtalade *Trotskij*s roll på ett så svävande sätt (”enligt min mening” och hänvisar till en tredje person.)

⁷⁰ *Dreyfusaffären*. Alfred Dreyfus var en judisk kapten i den franska generalstaben som 1895 på falska spionanklagelser dömdes till livstids fängelse på Djävulsön. Krigskontoret, monarkister och kyrkan bedrev en ondskefull antisemitisk kampanj som delade landet i stridande läger. Republikanerna vann till slut och Dreyfus befriades 1906. Komplottens råhet har sedan dess gjort *Dreyfusaffären* till sinnebild för politisk lögnaktighet.

⁷¹ Detta faktum kan konstateras på grundval av dokument och ett stort antal vittnesmål.

⁷² Vad gäller *M. Luries* kontakter med *Zinovjev* är det intressant att notera att *M. Lurie* som förde så viktiga terroristinstruktioner till *Zinovjev* i Moskva i mars 1933 mötte honom först i augusti 1934! (L.S.)

Inga kommentarer.

På grundval av ovedersägliga fakta har vi visat att det varken förekom terrorism eller något ”centrum”. Vi har också visat vad dessa Trotskijs kontakter med de anklagade är värda. Av den stalinistiska ”planen” återstår bara tomrum. För att fylla detta tomrum behöver man bara rita två rektanglar; en stor, Stalin, den andra liten – Jagoda. Moskvarättegången är deras skapelse från början till slut.

Samma gamla sång till en ny melodi (Gestapo)

Är det möjligt att ens för ett ögonblick sätta tilltro till informationen.....att Trotskij, tidigare ordförande för arbetarombudens sovjet i Petersburg 1905, en revolutionär som ägnat decennier av osjälviskt arbete åt revolutionen – att denne man skulle ha band till en plan finansierad av den ”Tyska regeringen”? Detta är verkligen ett uppseendeväckande, exempellöst och samvetslöst förtal av en revolutionär.

(Lenin, *Pravda*, 16 april 1917)

Det finns en sorts förtal som man inte vederlägger utan bara kliver över för att inte smutsa ner skorna. Sådant är förtalet om ”band till Gestapo”. Men Stalin uppfann inte heller detta. Stalin upprepar bara slaviskt det gamla förtalet från engelska, ryska och andra imperialister om de ”tyska spionerna Lenin och Trotskij”, nu moderniserat med ordet Gestapo.

När den ryska bourgeoisien och dess ombud Miljukov, Kerenskij m. fl. 1917 försökte förtala och svärta ner bolsjevikpartiet, det parti mot vilket den ryska arbetarklassens och stora delar av böndernas riktade alla sina förhoppningar, förklarade man att dess ledare, Lenin och Trotskij var ”agenter för den tyska generalstaben”. Att Stalin inte själv inkluderades bland de förtalade ledarna (Lenin, Trotskij, Zinovjev) berodde endast på att han under denna heroiska epok var alltför okänd och endast en tredjeplansfigur. Den föraktlige och patetiske Kerenskij förblir åtminstone sann mot sig själv när han idag skriver att det inte alls var överraskande att Trotskij och Zinovjev hade förbindelser med Gestapo *eftersom*, förstår ni, Lenin, Trotskij och de andra redan 1917 var förbundna med general Ludendorff!

Kerenskij knyter samman sitt tidigare förtal av Lenin, Trotskij och Zinovjev med det förtal som Stalin idag slungar mot Trotskij och Zinovjev. (Om Lenin inte hade varit död skulle han självklart ha varit den första och viktigaste Gestapoagenten.) Hur belysande är inte detta handslag över en hel epok, 1917-1936, mellan två bakdantare – Kerenskij och Stalin.

I det citat vi använde som ingress till detta kapitel hävdar Lenin i *Pravda* 1917 att ” Detta är verkligen ett uppseendeväckande, exempellöst och samvetslöst förtal av en revolutionär.” Dessa ord är idag mer aktuella än någonsin. Men det har passerat en hel revolution sedan de formulerades.

När *Pravda* indignerat skrev dessa ord var Trotskij ännu inte tillsammans med Lenin ledare för Oktoberrevolutionen, då enligt vad Stalin själv säger: ”Allt arbete med att praktiskt organisera upproret utfördes under ledning av Trotskij, Petrogradsovjetens ordförande. Man kan med säkerhet påstå att partiet framförallt har Trotskij att tacka för garnisonens snabba övergång till sovjetens sida och den skickliga organiseringen av den militär-revolutionära kommitténs arbete.” (Artikel av Stalin i *Pravda* 6 november 1918). Ännu hade Trotskij inte tillsammans med Lenin och Zinovjev blivit grundare och ledare för den Kommunistiska internationalen. Han hade ännu inte blivit ledare för den röda armén och den som organiserade inbördeskrigets segrar.

Och kan det finnas ett bättre bevis för Lenins förtroende för just Trotskij än det välkända ”carte blanche” som Lenin gav honom? När inbördeskriget 1919 var som intensivast sände Lenin följande dokument till L. Trotskij:

Kamrater!

I vetskap om den tvingande nödvändigheten av kamrat Trotskij's order är jag så fullständigt övertygad om det berättigade, ändamålsenliga och för sakens framgång nödvändiga i de order som ges av kamrat Trotskij att jag helt och fullt stöder denna order.

V. Uljanov-Lenin

Lenin skrev dessa rader längst ner på ett blankt papper med överskriften Ordförande för Folkkommisariernas Sovjet (i juli 1919) så att Trotskij ovanför Lenins signatur kunde skriva in sina egna beslut som alltså i förväg var undertecknade av Lenin.

.....

En av de reaktionära franska tidningarna, den kyrkliga *Echo de Paris*, förklarar nu att även de franska trotskisterna är agenter för das Reich. *L'Humanité* nappade på den upptäckten. Ja, så fort *Echo de Paris* säger att det förhåller sig på detta sätt så finns inga tvivel. De franska trotskisterna bekämpar den front som förenar *L'Humanité* och *Echo de Paris*. De franska trotskisterna begär inte att klasskampen skall inställas, de förbröder sig inte med den franska bourgeoisien och är förvisso inte böjda att förlåta dem alla deras ”synder” som kompensation för den fransk-sovjetiska militäralliansen. De är inte heller benägna att samarbeta för att omvandla de franska arbetarna till redskap för imperialism och militarism. Det föreligger då förstås ingen tvekan, de är Gestapos agenter!

De polska bolsjevik-leninisterna är enligt *Pravda* agenter för den hemliga polisen. Självklart! Man kan inte tvinga dem att, som Thorez och Duclos, skrika: ”Länge leve Piludskis Polen!” Underjordiskt och i fängelser förbereder de ett nytt Polen som inte kommer att vara Piludskis Polen. Självklart är de då agenter för den hemliga polisen!

”Argumentet” är inte nytt; Lenin och Liebknecht, Trotskij och Rosa Luxemburg fick känna på det. Marx också: Den franska bonapartistiska pressen anklagade honom för att vara Bismarcks agent. Ja, det är inte någon dålig tradition!

Läs de tyska fascistiska tidningarna. Se med vilket våldsamt hat de talar om Trotskij. Det är de som förespråkar att Trotskij överlämnas till Stalin. De tyska fascisterna kan varken förlåta Trotskij hans revolutionära betydelse i allmänhet eller hans revolutionära politik i Tyskland. De vet att det var Trotskij som spred idén om enhetsfronten i Tyskland, den enda politik som kunde ha besegrat fascismen under den tid då Stalin endast hjälpte fascismen genom att proklamera att Socialdemokratin och fascismen var ”tvillingar” och att Socialdemokrati var vänsterfascism. *Utan Stalin hade Hitler inte funnits och inte heller Gestapo!* Det var Stalin som hjälpte Hitler att sätta sig på den tyska arbetarklassen. I denna mycket djupare historiska mening är Stalin Gestapos agent och alla de ömkliga polisintrigerna kan inte ta ifrån honom detta fruktansvärda ansvar. Ja, dagens fascism och Gestapo i Tyskland har först och främst Stalin att tacka för sin existens.

Bogdans självmord – mordet på Bogdan

Stalin sköt inte endast bolsjeviker – han lyckades även få de döda att återuppstå inför rätta. Vi behöver här inte påminna oss om Kirovs lik. Det handlar nu inte endast om hans döda kropp.

Under många år arbetade en gammal partimedlem, Bogdan, som Zinovjevs sekreterare. För några år sedan uteslöts Bogdan ur partiet. Han kunde inte stå ut med den förföljelse och de förolämpningar som Stalin utsatte honom för och begick självmord.⁷³ Detta självmord gjorde vid denna tid ett starkt intryck på partiet. Det talades om den återvändsgränd dit Stalin drev de som tillåtit sig att ha en egen mening, om så bara vid något enda tillfälle. Tydligt är det just därför som Stalin beslutat sig för att ställa Bogdans döda kropp inför rätta. Han måste absolut ”hämnas” på Zinovjev och de andra för att de inom sina kretsar säkert hade tillåtit sig att tala om Bogdan som ett offer för den stalinistiska regimen. Av detta skäl tillkännagavs vid rättegången att: ”Bogdans självmord var i

⁷³ Under liknande omständigheter begick Trotskij's sekreterare M. S. Glazman självmord. Denne oerhört renhjärtade och hängivne revolutionär sköt sig sedan han stötts ut ur partiet. (L.S.)

själva verket ett mord som beslutats av terroristcentret.....Bakajev intalade Bogdan att han antingen måste utföra attentatet på Stalin eller begå självmord. Bogdan begick självmord. Enligt anvisning efterlämnade han en skrivelse, i vilken han framställde sig som ett offer för partiutrensningen.” (Pikels vittnesmål).

Här övergår lögnerna i en sorts sanslöst vansinne. Låt oss anta att Bogdan verkligen hade försökt mörda Stalin och att detta försök, som det påstås vid rättegången, inte hade lyckats. Men varför var det nödvändigt att insistera på att han skulle begå självmord? Som bestraffning för det misslyckade försöket? Fanns det då andra ”försök” som verkligen lyckades? Nej, inte ett enda! Varför begick inte de andra självmord? När och var har det någonsin funnits olyckliga terrorister som på order uppifrån begår självmord? Bogdan efterlämnade till och med ”ett meddelande som beskrev honom som ett offer för en partiutrensning.”

Inför sin död ljög här tydligen detta ”Zinovjevs offer”.....bara för att göra det besvärligt för Stalin. En förföljd partimedlems självmord – kring detta ”enkla” tragiska faktum väver Stalin ett helt nät av patologiska och vanvettiga lögnar. Ibland känns det som om man läste *De besatta*⁷⁴.....

Historien går så här: Reingold vittnar om att ”det trotskistisk-zinovjevska centret hade för avsikt, att *ifall det kom till makten*, undanröja ... alla sina egna anhängare som direkt och indirekt deltagit i terrorn”. Detta vittnesmål är verkligen en produkt av Stalins ”egen” kreativitet! Det kan ingen tveka om som har minsta kännedom om den ”älskade ledaren”. Det är hans metoder att skjuta sina egna agenter som blivit för farliga eftersom de vet för mycket. Detta är tillvägagångssättet hos en man som inte hejdas av något, utan skrupler vad gäller val av metoder och kapabel till *vad som helst*. Det är så han gick till väga vid rättegången mot de 14 (Nikolajev och de andra) där det fanns GPU-agenter bland dem som sköts. Det är så han går till väga vid den nuvarande rättegången. Psykologiskt avslöjar Stalin sig själv här. Han tillskriver sina offer sin egen tarvlighet.

Vi vet hur fjärran Zinovjev och Kamenev var från makten. Men vi ska tro att de inte bara drömde om makt, inte bara fördelade ministerposter mellan sig och särskilt förstås ansvaret för GPU, utan att de avsåg också att skjuta de av de egna anhängarna som visste för mycket! Vilket förutseende! Man skulle kunna tro att Zinovjev och Kamenev inte hade några andra bekymmer. Dessutom gick de så långt att de i förväg avslöjade sina planer som för att varna sina anhängare för vad som väntade dem om de var framgångsrika. Säkert hade (det stalinistiska) GPU som särskild uppgift att hålla terrorister som begått mord vid liv så att de och alla deras kamrater kunde skjutas av (Zinovjevs) GPU när väl Zinovjev tagit makten!

Inte ens exemplariska svarande som Zinovjev och Kamenev kunde gå med på att ta på sig denna mardröm. ”Detta kommer från Jules Verne”, säger Zinovjev, ”Det är fantasifoster, arabiska sagor.” Clownen till åklagare avbryter honom med spelad upprördhet: ”Och mordet på Zinovjevs sekreterare Bogdan, vad var det?! En saga?”

Varför nämns Bogdan här? ”Planen” att utrota sina egna supportrar skulle Zinovjev och Kamenev sätta i verket *efter* att de tagit makten med hjälp av ett GPU som skulle ledas av Bakajev. Hade Zinovjev och Kamenev tagit makten? Hade Bakajev tagit över GPU?

Håret reser sig när man läser denna stalinistiska utgåva av *De besatta*. Hur långt måste inte den ryska revolutionens urartning ha gått när Stalin kan sprida dessa sanslösa skamlösheter – i namn av sovjetisk rättvisa.

Åklagaren Vysjinskij

Åklagare mot Zinovjev, Kamenev och de andra de gamla bolsjevikerna var *mensjeviken Vysjinskij*. Förvisso hade han varit mindre mensjevik än en obetydlig landsortsadvokat som anpassat sig utomordentligt till tsarismen. Liksom många andra småborgare sveptes Vysjinskij med av revolutionen 1905 och blev mensjevik, men redan 1907 bröt han med arbetarrörelsen och återvände till ett kälk-

⁷⁴ *De besatta*: Dostojevskijs roman om revolutionära terroristkretsar i tsarens Ryssland.

borgerligt liv. *Mellan 1907 och 1920 gapar ett tomrum i hans officiella biografi.* Efter februari-revolutionen blev Vysjinskij ”aktiv” och som högermensjevnik (i Moskvas Zamoskvoretiskij-område) uttalade han sig som ursinnig fiende till bolsjevismen och oktoberrevolutionen. Efter segern beslutade sig Vysjinskij för att smyga in i bolsjevismens led. Men först avvaktade han försiktigtvis resultatet av inbördeskriget. Han blev medlem i kommunistpartiet 1920 när sovjetmakten hade säkrat segern och stod stark och Vysjinskij därför inte längre riskerade någonting. Sedan han gått med i partiet blev den framtida åklagaren förstas en glödande motståndare till all opposition och en trogen stalinist. På samma sätt som han tidigare anpassade sig till tsarismen, anpassade han sig nu till stalinismen.

Och Stalin gav denna man förtroendet att vara åklagare mot gamla bolsjeviker! En tidigare mensjevnik, fiende till bolsjevismen och oktoberrevolutionen. Är det inte symboliskt? Säger inte detta enda faktum mer än alla tal och resolutioner? Säkert kände sig Vysjinskij hemtam i rollen som den termidorianske hämnaren mot bolsjevismen.

Vysjinskij utgör inget undantag. Det finns tusentals som Vysjinskij, trogna stalinister och regimen stödjepelare. Majskij, den tidigare ministern i den vita regeringen under Koltjaks beskydd är nu Sovjets ambassadör i London. Petljura,⁷⁵ tidigare Rafes minister är en av ledarna för Komintern.

I tidningen *Dni* förtalade 1917 den korruperade journalisten *Zaslavskij* med särskilt hat Lenin och Trotskij och kallade dem för tyska spioner. Lenin skrev upprepade gånger om honom på följande sätt: ”Zaslavskij och annat avskum”, ”den köpta pennan”, ”utpressaren”, ”baktalaren”. Dessa referenser kan återfinnas dussintals gånger i det Lenin skriver 1917.

Vem skriver idag artiklar i *Pravda* som utmålar Trotskij som Gestapoagent? *Just densamme Zaslavskij!*

Är inte detta återigen symboliskt?

Men låt oss återvända till Vysjinskij. I sitt tal är han oförsiktig nog att våga försöket att ge sig in på historisk forskning. För att avslöja Kamenev berättar Vysjinskij för oss hur, när han redigerar en bok om Machiavelli ”Kamenev.....i det korta förordet till denna bok har han skrivit följande intressanta ord: ’En den politiska aforismernas mästare och en glänsande dialektiker....’ ” och Vysjinskij tillägger: ”Denna Machiavelli är enligt Kamenev en dialektiker! Denna durkdrivna bov skall vara en dialektiker!”

Låt oss citera några bedömningar av Machiavelli av personer vilkas arbeten ännu inte bannlysts i Sovjetunionen men vars revolutionära avtagare har skjutits där. Vi talar om Marx och Engels. Marx betecknade Machiavellis historia över Florens som ett ”mästerstycke” (i ett brev till Engels). Engels skrev för sin del: ”Machiavelli var statsman, historiker, poet och samtidigt den första militära skribent i moderna tider som är värd att nämnas” (1880). I en artikel i *Kölnische Zeitung* (nr 179) nämner Marx Machiavelli jämsides med Spinoza, Rousseau och Hegel som de som upptäckte statens lagar och han gör jämförelsen mellan denna upptäckt och Kopernikus upptäckter. Beträffande Machiavelli finns det än fler entusiastiska uppskattningar av Marx, hans namn återfinns ofta i Marx´ korrespondens.

Det förefaller som om Marx och Engels inte uppfattade Machiavelli som ”ärkeskurk” Men inte ens ”ärkeskurk” räcker för Vysjinskij. Som brottsling är Machiavelli ”i likhet med dem (Zinovjev och Kamenev) en osnuten bondlurk”. Vad! Och denne svagsinte åklagare ber domstolen att inte fästa hänsyn vid Kamenevs förord till Machiavellis bok ”som ett av bevisen i denna rättssak” (trots att Vysjinskij förvisso inte hade många sådana.)

⁷⁵ *Petljura*. En ukrainsk borgerlig nationalist som ledde kontrarevolutionära arméer mot bolsjeviker för att upprätta en separat ukrainsk nation. Välkomnade 1918 den tyska armén, vände sig till Paris för mer hjälp och försökte alliera sig med Denikin och andra vita generaler. Slutligen i pakt med den polska bourgeoisie. 1920 besegrad genom upprättandet av den socialistiska ukrainska sovjetrepubliken.

Kamenevs värdering av Machiavelli ”har” enligt Vysjinskij ”en viss betydelse för fastställandet av den anklagade Kamenevs moraliska och om ni så vill, ideologiska nivå.”

”Moraliska och om man så vill, ideologiska nivå.” Men vems? Genom detta exempel avslöjar Vysjinskij fullständigt sin egen ”ideologiska nivå”, om det uttrycket överhuvudtaget är tillämpligt på en sådan individ.

Allt Vysjinskijs säger håller sig konsekvent på denna nivå. Låt oss bara se på hans förtal att Trotskij intar en defaitistisk hållning avseende Sovjetunionen. Åklagaren hänvisar till vittnesmål av Berman-Jurin och Fritz David. Ur detta vittnesmål lyckas han dock inte dra fram mer än några få meningar, enligt vilka Trotskij kräver ”upplösningen av våra stridskrafter”. Eftersom han uppenbarligen själv anar att allt detta är alltför falskt, grovt och dumt tillägger Vysjinskij: ”Men kanske är allt detta inbillning? ...Kanske alltsammans är dikt, påhitt, ansvarslost prat av de anklagade, som försöker att säga så mycket som möjligt mot andra för att förmildra sitt eget öde?”

Efter att ha rest denna ytterst riskabla frågeställning presenterar Vysjinskij sitt slutgiltiga bevis genom att hänvisa till.....*Clemenceaus teser*. Vi känner inte till om Clemenceau⁷⁶ någonsin skrev några teser. Den marxistiska svagheten för sådana var säkerligen inte något av Tigerns karaktärsdrag. Vad Vysjinskij uppenbarligen tänker på är de så kallade ”teserna” om Clemenceau. Här demonstrerar han på nytt sin ”ideologiska nivå.” Men låt oss lyssna på Vysjinskij själv. Dessa Clemenceaus mystiska teser talar enligt Vysjinskij om ”att man i händelse av krig måste vänta, tills fienden befinner sig på 80 kilometers avstånd från Moskva, för att då resa vapen mot sovjetregeringen och störta den”.

I ett av sina tal till Politbyrån (uppenbarligen 1927) säger Trotskij att krigshotet i sig inte på något sätt kunde suddas ut skillnaderna mellan oppositionen och stalinisterna och att det stalinistiska ledarskap som var inkompetent i fredstid, i händelse av krig i långt större grad skulle avslöja sin oförmåga. I ett annat tal sammanfattade Trotskij sina tankar i följande ord: ”För det socialistiska fäderneslandet? Ja! För den stalinistiska inriktningen? Nej!” Trotskij gav exemplet med Clemenceau som när tyskarna under kriget närmade sig Paris inte alls drog slutsatsen att stöda den tröga radikala regeringen utan tvärtom ansåg att möjligheterna till seger helt var beroende av tillkomsten av en stark regering. Clemenceau störtade radikalernas regering och tog makten. Som även Vysjinskij antagligen vet gjorde Clemenceau inte detta genom ett väpnat uppror eller barrikadstrider. Han störtade regeringen inom parlamentets ramar. Med denna jämförelse ville Trotskij påpeka att för att Sovjetunionen skulle vinna kriget var det nödvändigt att undanröja den stalinistiska inriktningen och avlägsna den stalinistiska ledningen. Men förstås på ett helt författnings- och stadgeenligt sätt. Om Trotskij hade talat om väpnat uppror hade exemplet Clemenceau varit helt oanvändbart.

Efter att så oförsiktigt ha hänvisat till Clemenceaus Teser avslutar Vysjinskij: ”Av *precis dessa skäl* tvingas man erkänna att Berman-Jurins och Fritz Davids vittnesmål i detta fall svarar mot verkligheten”. Vi påstår att av precis dessa skäl tvingas man erkänna att Berman-Jurins och Fritz Davids vittnesmål även i detta fall inte svarar mot verkligheten.

Vad gäller bolsjevik-leninisternas inställning till Sovjetunionens försvar har den som läser *Bulletin* inget ytterligare behov av förklaringar från vår sida. Det räcker med titta igenom *Bulletin* för att i nästan varje nummer finna instruktioner om att försvaret av Sovjetunionen är en ovillkorlig plikt för varje arbetare, inte bara för bolsjevik-leninister, trots byråkratin och dess skamliga gärningar. Vi påpekar åter att Vänsteroppositionen alltid obarmhärtigt har brutit med de som tillåter några kompromisser i denna fråga.

⁷⁶ *Georges Clemenceau* (1841-1929): Huvudinspiratör till Versaillesfördraget. I sin ungdom radikal, kallade sig för socialist och var även för en tid medlem i det franska socialistpartiet. Senare blev han den franska storbourgeoisens älskade ledare, dess ”tiger”. Under Versailleskonferensens dagar och vid tiden för Kominterns första världskongress ledde Clemenceau den franska regeringen (*Den kommunistiska internationalens fem första år*, vol. 1)

Den tragiska kompromissen: Ditt liv för en bekännelse

En förordning från den centrala exekutivkommittén utfärdad den 1 december 1934 inrättade en forcerad militär rättegångsprocedure för terroristfall, utan försvarsadvokat, bakom stängda dörrar, utan rätten att överklaga och med omedelbar verkställighet av domen. Beträffande Moskvarättegången gjordes ett ”undantag” i förhållande till denna förordning. Formellt tilläts allt; advokater, överklagande till centrala exekutivkommittén och åhörare. I verkligheten tilläts ingenting.

En advokat som var det minsta oberoende skulle ha gjort rättegången omöjlig. De anklagade avsade sig därför sin rätt till advokater och detta utgjorde en del av deras insats i den ”kompromiss” som Stalin gjort med dem; i utbyte mot bekännelser skulle de få behålla livet.

Frågan om *rätten att överklaga* är ytterst betydelsefull. Varför beviljade Stalin de anklagade denna rätt? Han hade ju redan beslutat sig för att skjuta dem. Det finns bara en förklaring; genom att garantera de anklagade rätten att överklaga och därigenom gå emot den centrala exekutivkommitténs särskilda förordning gav Stalin en ”garanti” för sin överenskommelse med de anklagade; deras liv i utbyte mot deras bekännelser.

Vid rättegången utspelades en komedi med förutbestämda roller. Allt var överenskommet i förväg. De anklagade följde överenskommelserna – men Stalin ”våldförde sig” på dessa genom att låta skjuta de åtalade.

.....

Ja, istället för försvarsadvokater⁷⁷ fanns det åklagare (nämligen de anklagade själva). Istället för att vara öppen bevistades rättegången av tvåhundra utvalda GPU-agenter, alla med ”militärt uppträdande” som brittiska tidningskorrespondenter rapporterade. Närvaron av *denna* publik var Stalins sista sätt att håna de anklagade.

Trots att de var noggrant utvalda applåderade denna termidorianska mobb inte bara åklagarens tal och domen, de skrattade även ofta åt de olyckliga anklagade..... De såg med förtjusning hur de tidigare ledarna för bolsjevismen och revolutionen förnedrades och tillintetgjordes. Dessa termidorianer behövde exekutionsplutonen i lika hög grad som Stalin. Som av en fruktansvärd mardröm plågades de av Oktoberrevolutionens traditioner och idéer som stod i vägen för deras ”lyckliga och glada liv.”

Slutligen drog sig rätten tillbaka för att överlägga. Och det tog sju och en halv timme att ”skriva ihop” den dom som för länge sedan hade förberetts av Stalins sekretariat. Detta var ännu ett småaktigt och vidrigt sista exempel på Stalins hämnd; att in i de sista timmarna av deras liv tortera och förlöjliga dessa män. Det var sant att de anklagade hade givits rätten att begära nåd.....men denna hade inte garanterats dem. På natten den 24 augusti fördes de direkt från rättegångssalen för att skjutas.

Inte endast rent allmänt, utan även in i minsta detalj, kännetecknas rättegången av omänsklig förnedring.

Efter rättegången

Moskvarättegången är inte avslutad, den fortsätter i nya former. ”Terrorverksamheten” fortsätter med full fart. Dussintals, hundratals människor som arresteras i samband med rättegången mot de gamla bolsjevikerna fyller fängelserna i Sovjetunionen. För närvarande arbetar förtryckapparaten utan hejd.

⁷⁷ Hur kan man undgå att påminna sig rättegången mot SR (socialrevolutionärerna) 1922. Dessa var *de verkliga* terroristerna. De dödade Uritskij, Volodarskij och sårade Lenin. Det var förskräckliga och farliga tider för revolutionen. Rättegången var öppen, advokater tilläts, även utländska (Vandervelde, Kurt Rosenfeld, Theodore Liebknecht). Under denna tid fanns inget att dölja. Rättegången konstaterade helt klart att terroristhandlingarna inte, som det först såg ut, var resultat av enskilda individers aktivitet utan att de organiserades av SR-partiet. Alla de anklagades liv sparades trots att de var dödsfiender till oktoberrevolutionen.

Människor arresteras eftersom de har en trotskistisk släkting, eftersom de för tio år sedan uttryckte någon oppositionstanke. I Moskva, Ukraina, i Turkestan, överallt gör arresteringar. Skribenter, ekonomer, journalister och militärer arresteras, ingen sparas. Redaktören för *Izvestija*, Bucharin, trycker i tidningen resolutioner som begär hans eget huvud på ett fat! Bläcket på den nya stalinistiska författningen hade inte hunnit torka innan Radek, en av dess huvudredaktörer, överlämnades för bestraffning till en av de andra redaktörerna, Vysjinskij.

Efter att ha utarbetat "världens mest demokratiska författning" sänder dess författare varandra till giljotinen. Samma dag som Radek i *Izvestijas* spalter högljutt kräver att de åtalade ska skjutas och för att behaga Stalin erinrar om sina tjänster som informatör (i Blumkinaffären) nämns hans namn vid rättegången och han förklaras vara "terrorist". Man hinner knappt vända blad i tidningen!

Pjatakov fängslas av GPU, skyldig till det brott för vilket han dagen före sin arrestering "krävde" att de andra anklagade skoningslöst skulle bestraffas. Ordzjonikidzes ställföreträdare som befins skyldig till terrorism dvs han hade planerat.....att mörda sin närmaste överordnade. Sokolnikov och Serebrjakov, Uglanov och Putna sitter i fängelse. De hade blivit Stalins fogliga tjänstemän efter att redan för många år sedan ha givit upp varje motstånd. Det hjälpte inte! Även dessa människor är i något avseende farliga för Stalin. Eller snarare är det så att han hotas av en *annan* fruktansvärd fara som han försöker avvärja genom att slå till mot dessa människor och göra sig av med dem. Eftersom de genom sitt förflutna förknippas med revolutionen stör de genom sin blotta existens den Stalin som är revolutionens gravgravare.

När Stalin efter flera års förberedelser och tvekan har beslutat sig för ett blodigt förtryck så visar detta att han i sin förintelse av revolutionen nu förbereder något nytt, något som inte kan jämföras med vad han tidigare åstadkommit. Hans slag mot tidigare revolutionärer, hans slag riktade mot vänstern utvisar tveklöst att hans väg nu går högerut, skarpt till höger.

Som vi redan visat är det bolsjevismens mest framstående företrädare som släpas inför rätta i Moskvarättegången. Kom ihåg att 19 medlemmar bara av centralkommittén och åtta medlemmar av politbyrån omnämns! Det är sant att Rykov och Bucharin har "rehabiliterats"⁷⁸ efter tre veckors förhör. Men på vilket sätt rehabiliterades de? "Förhören har inte konstaterat rättsliga grunder som gör Bucharin och Rykov lagligt ansvariga." Hur väl känner vi inte till denna eländiga formulering? Den upprepar ordagrant Zinovjevs första "rehabilitering".

Genom att använda denna sant stalinistiska formel bevarar "alla folks fader" sin handlingsfrihet inför framtida skändligheter. "Grunder" kan alltid hittas.

Det kommer inte att dröja länge innan vi får veta att det Förenade Centret inte går att jämföra med "Bucharin-Rykov-centret" vars existens hade dolts av de som skjutits. Vi kommer även att få veta att Bucharin personligen reste till Leningrad för att organisera mordet på Kirov osv. osv. Det faktum att Bucharins och Rykovs namn nämndes under rättegången är en "varning" från Stalin. Ni är i mina händer och jag behöver bara säga ett ord så är det slut med er. Enligt strafflagen kallas denna "metod" för utpressning (och i sin mest vidriga form; på liv och död).

Tomskij⁷⁹, självmord som gjorde ett mycket starkt intryck över hela landet hade definitivt till effekt att Rykovs och Bucharins öden tillfälligtvis lindrades. Usurpatorn hade gått för långt och tvingades att lätta på trycket. Tomskij hade anklagats för att ha deltagit i terrorism och förstod att det inte

⁷⁸ Reingold, Kamenev och Zinovjev vittnade att dessa män kände till terroraktiviteten och funnit ett "gemensamt språk" med dem. Indirekt visar "rehabiliteringen" av Bucharin och Rykov tydligt hur de anklagades vittnesmål värderades (L.S.)

⁷⁹ M. P. Tomskij (född 1880) typograf som gick med i den revolutionära rörelsen 1904, var ombud till upprorssovjeten. Arresterades första gången 1906 deporterades och flydde från exilen. Ombud till Londonkongressen (1907). Arresterades åter i slutet av 1907 och satt, med endast ett kort avbrott i fängelse till april 1909. Efter några få månader av illegalt partiarbete arresterades Tomskij åter i december 1909. Han satt fängslad i två år innan han ställdes inför rätta och dömdes till fem års fängelse. Efter nästan sju år i fängelse sändes han för alltid i exil till Sibirien. Efter oktoberrevolutionen var Tomskij under många år en auktoritativ ledare för de sovjetiska fackföreningarna, medlem av centralkommittén och politbyrån.

fanns någon väg ur den stalinistiska fällan. Som revolutionär och bolsjevik föredrog Tomskij en frivillig död framför att genomlida Stalins nesligheter, framför att bespotta sig själv och dra allt det han i decennier kämpat för i smutsen. Att en av partiledarna begår självmord, visar inte enbart detta faktum i vilket träsk Stalin har dragit ner revolutionen?

Stalin hämnades på Tomskij på det stalinistiska sättet. Sedan han till hälften har dömt och till hälften rehabiliterat Rykov och Bucharin har han inte med ett enda ord omnämnt Tomskij. Men hur skulle Stalin ha kunnat rehabilitera hans minne? Detta skulle ju ha inneburit att erkänna den falska anklagelsen vid den ännu färska graven över en av partiledarna, den dugligaste bolsjevik som trätt fram ur den ryska arbetarklassen.

.....

Det är inte svårt att föreställa sig den mardrömslika stämning som idag är förhärskande i Sovjetunionen. Ingen vet något om morgondagen och gamla bolsjeviker minst av alla. Utan orsak kallas gårdagens erfarna och ansvarsfulla ledare i morgon för terrorister och kastas i förtryckarapparatusens gap. Tillsammans med alla som på något sätt utmärkt sig i det förflutna kan gamla bolsjeviker bara oroligt fråga sig; vem står härnäst på tur?⁸⁰

Endast ”icke-partibolsjeviker” och vissa ”ledande figurer” känner sig trygga. Dessa uppkomlingsbyråkrater har i sitt förflutna varken fängelse eller kamp för revolutionen, de har i själva verket *inget förflutet alls*. Det är därför deras *framtid* är så mycket säkrare.

På samma sätt som byråkratin som helhet har frigjort sig från varje beroende av arbetarna så antar inom byråkratin GPU en allt mer självständig karaktär. Inte bara oberoende av massorna utan även i det närmaste oberoende av byråkratin är GPU ett instrument för Stalin personligen. Givetvis försvarar GPU byråkratins ställning som ett privilegierat samhällsskikt men dess primära uppgift är att garantera Stalins personliga ställning och envælde samt om omständigheterna kräver det även att skydda honom mot byråkratin själv. Genom den roll GPU:s spelar visar sig stalinismens bonapartistiska natur som tydligast. För att garantera sitt maktmonopol stärkte Stalin obarmhärtigt GPU:s roll som det viktigaste verktyget för denna makt. När det tas i anspråk för att bekämpa de faror som hotar Stalin börjar det självt bli ett hot mot honom eftersom det förvärvat en så exempellös makt. Det är inte utan skäl som Stalin måste ta hänsyn till GPU. Detta är *enbart* beroende av ”ledaren” men ”ledaren” är lika beroende av GPU. Och om GPU vill ha en annan ledare? Det tycks som det är mot denna bakgrund som man kan förstå att Jagoda avlägsnas. Han har alltför länge varit chef för GPU. Han har tillskansat sig alltför mycket makt och samlat alltför många trådar i sina händer.

Även om Jagoda *ännu* inte hotar Stalin var det inte desto mindre klokt att som förebyggande åtgärd avlägsna honom. Mindre att oro sig för. Den nye chefen för GPU, Jesov, är så mycket mer lämpad eftersom han är en ny man och ”oerfaren” (Jagoda visade tidigare även högerympatier). Dessutom innebar Moskvarättegången en god förevändning att avlägsna Jagoda. Det i sanning ”sabotörliknande” sätt som detta ärende sköttes på krävde en syndabock och inte bara någon från lägre nivå. För att ruska om de talanglösa, i rutin nedsänkta utredningsagenterna avlägsnade Stalin Jagoda och gav på detta sätt de övriga en läxa. Varken rangen eller titeln ”Generalkommissarie för säkerhet” eller de stora stjärnorna på hans krage räddade honom från att överföras till postverket. Vad kan då de andra Jagoda, de på lägre nivå hoppas på? Genom att skjuta vissa och skaka om andra förstärker Stalin enbart andan av allmän osäkerhet, ångslan och missnöje.

Vi närmar oss med säkerhet en ny rättegång (eller rättegångar)! Dess konturer kan redan urskiljas. Förtalet om ”terrorism” måste kompletteras med anklagelser om en ”militär sammansvärjning” och om ”spionage.” En rad tecken visar hur den nya rättegången kommer att byggas kring dessa

⁸⁰ Denna atmosfär kunde inte annat än påverka även toppbossarna. Ett typiskt faktum: Bland de ledare som Stalin säger att terroristerna tänkte döda fanns inte bara ledare av första rangen utan också Zjdanov, Kossior och Postysjev. *Men inte Molotov*. I sådana frågor gör Stalin aldrig några misstag. Förbereder han en framtida ”omvärdering” av Molotov? Om terroristerna inte ville ”mörda” Molotov betydde det inte att ”räknade med” honom? Från detta är det bara en tumsman till att anklaga Molotov själv för terror. Men detta ligger förstås i en avlägsen framtid.

anklagelser. Det räcker med att läsa ledaren i *Pravda* den 8 oktober. Den lämnar inga tvivelsmål angående Stalins planer för den närmaste framtiden.

”Trotskisterna” är spioner och sabotörer, detta är vad som upprepas dussintals gånger. Den allmänna opinionen förbereds nu åt detta håll. Dessutom informerar *Pravda* öppet sina läsare om inriktningen på den stalinistiska inkquisitionens nya utredning genom att påstå att ”uppriktiga bekännelser från en rad av de mest framstående (?) trotskisterna (?) visar” att de ”utförde spionage och sabotörsarbete i Sovjetunionen inte bara av fruktan utan av övertygelse.”

Här möter vi åter dessa ”uppriktiga bekännelser” som är så välkända och så misskrediterade.

(Stalin kommer att finna det så mycket lättare att med de nya åtalade upprepa det han kunde göra med de 16 som redan skjutits eftersom de arresterades före eller under rättegången. Avskurna från yttervärlden vet de inget om slutet för Zinovjev, Kamenev och de andra.)

Arresteringarna av militärerna Putna, Schmidt, Kuzmisjev och andra avslöjar även den nya processens inriktning. De är till för att hjälpa Stalin att anklaga Vänsteroppositionen för en ”militär sammansvärjning” och genom att avrätta dessa har han chansen att återställa ”ordningen” inom militärkåsten.

Det är också möjligt att Stalin kommer att ge den nya rättegången vidast tänkbara underbyggnad. Moskvas ledarartiklar påstår till exempel att ”trotskisternas kontrarevolutionära sabotage inom vår industri, i fabriker och gruvor, vid järnvägarna, i byggandet, inom jordbruket är nu bevisat och redan erkänt av en lång rad av de mest framträdande trotskister.”

Det finns inga tvivel. Vi står på randen till en ny rättegång. Vår uppgift är att varna den allmänna opinionen i väst. Hys inga illusioner om Moskvas Borgia, beväpnad med modern teknologi!

Stalin behöver Trotskijs huvud, det är hans primära syfte. För att nå detta kommer han att inleda de mest extrema och allt mer skamliga rättegångar. De illusioner man fortfarande kunde ha om detta måste Moskvarättegången helt ha skingrat. Stalin hatar Trotskij som den levande företrädaren för oktoberrevolutionens idéer och traditioner och för det som fortfarande är revolutionärt i Sovjetunionen. För att komma åt Trotskijs liv bedriver Stalin i Norge de avskyvärdaste intriger och förbereder fortsatta komplotter genom Nationernas Förbund. Med sina rättegångar förbereder han marken för att få Trotskij utvisad. Det är inte utan avsikt som den sovjetiska regeringen visade sådant intresse rörande problemet med internationellt polissamarbete mot terrorister i samband med mordet på Jugoslaviens kung. Då kunde det tyckas ganska förvånande. Idag, efter ”terroristrättegångarna” i Moskva får Stalins intresse för kampen mot terrorister i ”internationell omfattning” en mycket tydligare innebörd.⁸¹

Stalins och GPU:s metoder överförs alltmer till den internationella arenan. Trotskij är fängslad. De spanska trotskisterna anklagas för ”attentatsförsök” mot ledarna för folkfronten (trots att varje spansk arbetare-milisman vet att bolsjevik-leninisterna vid fronten kämpar tillsammans med dem i samma led.) De polska trotskisterna är agenter för den hemliga polisen. De tyska trotskisterna är Gestapoagenter. Sådan är Stalins *enda* metod för att bedriva kamp.

Detta är inte alls en fråga om trotskister, det är en fråga om Stalins metoder som hotar att förgifta hela den moraliska atmosfären inom världens arbetarrörelse. Idag används dessa metoder i första hand i kampen mot ”trotskism” i morgon kommer de att riktas mot andra strömningar inom

⁸¹ Det är högst troligt att en av kandidaterna för rollen som Berman-Jurin eller Olberg i den kommande rättegången kommer att vara A. Senin som vi nämnde i kapitlet om Köpenhamn. Visserligen hade Senin redan 1932 brutit med Oppositionen och gjort detta på ett särskilt avskyvärt sätt genom att i pressen rikta många insinuationer mot Vänsteroppositionen. Visserligen reste Senin till Sovjetunionen och berättade för GPU allt han visste om den internationella vänsterns liv och har under fyra år sedan dess hållit sig till stalinisterna. Men kunde liknande omständigheter hindra att Lurie eller Olberg eller Fritz David eller Berman-Jurin ställdes inför rätta trots att de aldrig tillhört oppositionen? En annan tänkbar kandidat är en viss Mill-Obin-Okun. Han blev medlem av Vänsteroppositionens administrativa sekretariat men avskedades eftersom han var helt olämplig. Strax efter detta förenade sig Mill med stalinisterna och reste till Sovjetunionen. Vi tiden för detta fanns en notis om Mills beteende i Bulletin nr 31, november 1932.

arbetarklassen. Vi har redan sett hur ledarna för den Andra Internationalen anklagades för att vara Gestapos medbrottslingar på grund av deras telegram under Moskvarättegången. Stalin vill minska den politiska oenigheten inom arbetarrörelsen enligt alternativet: GPU eller Gestapo. Den som inte är med GPU är för Gestapo. Oberoende av partitillhörighet måste världens arbetarrörelse på det skarpaste och mest beslutsamma sätt avvisa detta angrepp. Inom sig kan inte arbetarrörelsen tolerera den *politiska gangsterismens* metoder. Hotet är desto allvarligare eftersom Stalin har satt en mäktig regeringsapparat att tjäna denna politiska gangsterism.

Moskvaförtalet och Moskvamorden påverkar inte bara Sovjetunionens angelägenheter utan utdelar även ett irreparabelt slag, inte bara mot oktoberrevolutionens landvinningar utan även mot världens arbetarrörelse. Ve den som inte vet att försvara sig mot stalinismens dödliga gift. Det är hans eller hennes moraliska integritet som står på spel.

Det är lögn och förtal att hävda att Lenin, Trotskij och bolsjevikerna använde samma metoder under tiden för den ryska revolutionens uppsving. Det är förtal mot oktoberrevolutionen, historiens största proletära revolution. Kunde det vara genom smutskastning och förtal som den ryska arbetarklassen segrade 1917? Som den vann inbördeskriget? Politisk moral är ingen abstraktion. Den är helt beroende av politiken i sig själv. Förtalets giftvapen var organiskt främmande för upprorsmassornas revolutionära politik 1917. Detta vapen hämtas från reaktionens arsenal. Men det är endast genom detta vapen – lögner, förtal och mord på revolutionärer – som stalinismen kan hålla sig kvar, den stalinism som har tagit makten från det sovjetiska proletariatet.

.....

Moskvarättegången har åter visat i hur hög grad byråkratin har uttömt sin progressiva roll som försvarare av oktoberrevolutionens erövringar. Den har blivit ett hinder för *Sovjetunionens fortsatta utveckling* eftersom utvecklingen av samhälleliga, kulturella och politiska förhållanden har kommit i oförsonlig motsättning till byråkratins kastintressen. *För att öppna vägen för Sovjetunionens utveckling mot socialism måste byråkratin avskaffas.*

För mer än tio år sedan sa Stalin: ”dessa kadrer (byråkratins) kan endast avlägsnas genom ett inbördeskrig.” Han placerade alltså öppet byråkratin över arbetarklassen och över partiet. Under tio år försvarade bolsjevik-leninisterna trots allt den politiska linjen att sovjetstaten måste reformeras. Men genom sin politik och sina metoder har byråkratin slutligen berövat Sovjets proletariat dess möjlighet att med legala metoder reformera staten.

Fjärde internationalens internationella konferens i juli 1936 – innan rättegången – sade i sina teser: ”Om återupprättandet av kapitalismen i Sovjetunionen kräver en *social kontrarevolution*, så kräver framåtskridandet mot socialismen oundvikligen en *politisk revolution*.”

Moskvaprocessen har med ny kraft bekräftat korrektheten i detta perspektiv.

Det sovjetiska proletariatet kan gå fram mot socialismen enbart genom att sovjetdemokratins återföds och utvidgas genom legalisering av sovjetpartier, framför allt av den revolutionära bolsjevismens parti. Men sovjetdemokratins återfödelse är bara möjlig om byråkratin störtas. Och enbart den revolutionära arbetarklassens styrkor kan störta byråkratin!

Översättning: *Lars Lundström* (augusti 09)